MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU

FACULTATEA DE GEOGRAFIE

CATEDRA GEOGRAFIE ȘI TURISM

SILVIA SUVAC

GEOGRAFIA UMANĂ REGIONALĂ – INDICAȚII METODICE PENTRU LUCRĂRILE PRACTICE (EUROPA ȘI ASIA)

Lucrare metodico-didactică

CHIȘINĂU, 2025

Recomandat pentru publicare de către Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău din 30.04.2025, proces-verbal nr.11

Recenzenți:

Mihai Hachi, doctor, conferențiar universitar, ASEM

Elena Sochircă, doctor, conferențiar universitar, UPSC

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Suvac, Silvia.
Geografia umană regională – indicații metodice pentru lucrările practice (Europa şi Asia): Lucrare metodico-didactică /Silvia Suvac; Ministerul Educației şi Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de Geografie, Catedra Geografie şi Turism. – Chișinău: [S. n.], 2025 (CEP UPSC). – 134 p.: fig. color, tab.

Referințe bibliogr.: p. 132-134 şi la sfârşitul lucrărilor. – [100] ex.

ISBN 978-9975-48-258-5.

911.3(4+5)(076.5)
S 96

© Silvia Suvac, 2025
© Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 2025

Tipărit la Centrul Editorial-Poligrafic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 1, MD-2069

CUPRINS:

Introducere 5

Competențe și finalități de studiu..... 6

Strategii de predare, învățare și evaluare 8

Lucrare practică № 1. Obiectul de studiu. Etapele de formare
a hărții politice a lumii 11

Lucrare practică № 2. Clasificarea statelor lumii.
Caracterizarea principalelor tipuri de state 17

Lucrare practică № 3. Europa. Regionarea economico-geografică.
Caracterizarea regiunilor economico-geografice 23

Lucrare practică № 4-5. Europa de Vest.
Caracterizarea economico-geografică comparativă
a Franței și Marii Britanii..... 32

Lucrare practică № 6. Europa Centrală.
Caracterizarea economico-geografică a Germaniei 40

Lucrare practică № 7. Europa de Sud.
Caracterizarea economico-geografică a Italiei..... 47

Lucrare practică № 8. Caracterizarea economico-geografică
a Federaţiei Ruse..... 54

Lucrare practică № 9. Asia. Regionarea economico-geografică.
Caracterizarea regiunilor economico-geografice 63

Lucrare practică № 10. Caracterizarea economico-geografică
a Japoniei 72

Lucrare practică № 11-12. Caracterizarea economico-geografică a Chinei 78

Lucrare practică № 13. Caracterizarea economico-geografică a Arabiei Saudite 89

Lucrare practică № 14. Caracterizarea economico-geografică comparativă a statelor Indonezia și Malaysia 94

Lucrare practică № 15. Probleme globale ale omenirii 100

Anexe 106

Model de test pentru evaluarea curentă..... 126

Lista subiectelor pentru examen 130

Bibliografie 132

INTRODUCERE

Geografia umană regională reprezintă un domeniu esențial al geografiei, având ca scop analiza complexă a distribuției populației, structurilor economice, organizării teritoriale și interacțiunii dintre societate și mediu în diferite regiuni ale lumii. Studiul acestui domeniu oferă o înțelegere aprofundată a modului în care factorii istorici, economici, sociali și politici influențează dezvoltarea și dinamica spațiului geografic.

Lucrarea „Geografia Umană Regională – Indicații Metodice pentru Lucrările Practice (Europa și Asia)" este gândită ca un instrument metodico-didactic destinat studenților, profesorilor și cercetătorilor din domeniul geografiei. Lucrarea furnizează un cadru structurat pentru explorarea caracteristicilor economico-geografice ale statelor Europei și Asiei, două părți ale lumii cu o diversitate impresionantă din punct de vedere demografic, economic și cultural.

Prin intermediul lucrărilor practice incluse, beneficiarii vor putea analiza aspecte esențiale, precum:

- Clasificarea statelor lumii după diferite criterii;
- Regionarea economico-geografică a Europei și Asiei;
- Importanța economică a poziției economico-geografice a statelor Europei și Asiei;
- Evaluarea condițiilor și resurselor naturale ale Europei și Asiei;
- Evoluția și distribuția populației în statele Europei și Asiei;
- Disparitățile economice și dezvoltarea inegală a regiunilor;
- Problemele globale ale omenirii și impactul demografic și economic al acestora.

Lucrările practice sunt organizate pe mai multe rubrici: termeni-cheie, competențe, sarcini practice, lucrul individual și text informativ, fiecare având un rol clar în procesul de învățare și aplicare a cunoștințelor. Această structurare metodică facilitează înțelegerea, analiza și aprofundarea tematicilor geografice abordate. Strategiile metodice propuse sunt eficiente pentru aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza geografiei umane regionale, contribuind astfel la dezvoltarea competențelor analitice și aplicative ale studenților. Structura sa clară și abordarea practică asigură un suport valoros pentru aprofundarea cunoștințelor și înțelegerea dinamicii spațiale a statelor din Europa și Asia în contextul globalizării și al schimbărilor socio-economice actuale.

COMPETENȚE ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Lucrarea „Geografia Umană Regională – Indicații Metodice pentru Lucrările Practice (Europa și Asia)” urmărește dezvoltarea unui set de competențe fundamentale în domeniul geografiei umane, oferind totodată o abordare practică pentru înțelegerea și analiza proceselor geografice la nivel regional.

Competențe generale:

- Analiza și interpretarea fenomenelor geografice în cadrul statelor din Europa și Asia din perspectiva geografiei umane, economice și sociale;
- Corelarea factorilor geografici cu dinamica demografică și economică a regiunilor și statelor studiate;
- Aplicarea metodelor de cercetare geografică pentru identificarea tendințelor și disparităților regionale;
- Utilizarea resurselor cartografice, statistice și digitale pentru analiza proceselor geografice la scară regională.

Competențe Specifice:

Evaluarea importanței economice a condițiilor și resurselor naturale ale statelor din Europa și Asia:

- Analiza relației dintre factorii naturali din cadrul statelor europene și asiatice și dezvoltarea economică;
- Evaluarea impactului economic al resurselor naturale de pe teritoriul Europei și Asiei;
- Dezvoltarea gândirii critice privind sustenabilitatea utilizării resurselor mediului.

Înțelegerea și analiza dinamicii populației:

- Distribuția populației în cadrul statelor din Europa și Asia.
- Factorii care influențează migrația și urbanizarea.
- Impactul economic al volumului și calității forței de muncă în procesul de dezvoltare economică și socială a statelor din Europa și Asia;
- Probleme demografice și impactul acestora asupra dezvoltării regionale.

Studiul structurilor economice și teritoriale:

- Caracteristicile economiei regionale și globalizarea.
- Disparitățile de dezvoltare între regiunile și statele europene și asiatice.
- Relațiile economice internaționale și impactul acestora asupra organizării teritoriale.

- Specializarea internațională a muncii și rolul statelor europene și asiatice în diviziunea internațională a muncii.

Dezvoltarea competențelor de cartografiere și analiză spațială:

- Interpretarea hărților tematice și a bazelor de date geografice.
- Corelarea datelor statistice cu realitățile teritoriale.
- Utilizarea metodelor grafice și cartografice pentru reprezentarea datelor geodemografice și economice.

Abordarea critică a problemelor globale:

- Impactul schimbărilor climatice asupra geografiei umane.
- Securitatea alimentară, resursele naturale și dezvoltarea sustenabilă.
- Disparități economice și sociale la nivel regional și global.

Finalități de studiu:

- Dobândirea unei viziuni integrate asupra geografiei umane regionale, cu accent pe Europa și Asia, pentru a înțelege interdependențele dintre spațiul geografic și societate.
- Capacitatea de a efectua analize comparative între regiuni și state, utilizând date și metode geografice moderne.
- Formarea gândirii critice și dezvoltarea abilităților analitice, esențiale în studiul proceselor demografice, economice și sociale la scară globală și regională.
- Aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte reale, prin studii de caz și lucrări practice care să contribuie la formarea unui specialist în domeniul geografiei umane și al planificării teritoriale.

STRATEGII DE PREDARE, ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE

Lucrarea metodică „Geografia Umană Regională – Indicații Metodice pentru Lucrările Practice (Europa și Asia)" include o serie de strategii didactice moderne, menite să sprijine predarea, învățarea activă și evaluarea cunoștințelor. Aceste strategii sunt adaptate pentru a facilita înțelegerea conceptelor geografice, dezvoltarea gândirii critice și aplicarea cunoștințelor în contexte reale.

Strategii de Predare:

Predarea în această lucrare se bazează pe abordări interactive și aplicative, utilizând metode moderne care stimulează implicarea activă a studenților.

Predarea bazată pe problematizare – Această metodă este utilizată în procesul de predare-învățare ca una dintre cele mai active și lucrătoare. Este una dintre metodele utilizate și în domeniul științific de cercetare. Similar cu acesta, în cadrul demersului didactic cu ajutorul căreia profesorul împreună cu studenții ajunge la esența unor fenomene și procese, prin stabilirea cauzelor, condițiilor și relațiilor dintre obiecte și fenomene, prin evidențierea efectelor.

Predarea prin metode vizuale – Predarea prin metode vizuale este o strategie didactică care utilizează imagini, hărți, grafice, diagrame, videoclipuri și alte materiale vizuale pentru a facilita înțelegerea și reținerea informațiilor. Această metodă sprijină învățarea activă, dezvoltă gândirea critică și ajută studenții să facă corelații spațiale și conceptuale.

Predarea bazată pe studii de caz – Învățarea bazată pe studii de caz este o metodă didactică activă care presupune analizarea unei situații reale sau ipotetice, identificarea problemelor implicate și formularea unor soluții. Această strategie stimulează gândirea critică, analiza detaliată și aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte practice. În geografia umană regională, studiile de caz permit compararea regiunilor, înțelegerea factorilor geografici, economici și sociali care influențează o anumită zonă și dezvoltarea unor soluții sustenabile.

Predarea prin colaborare – Predarea prin colaborare este o strategie didactică activă care implică lucrul în echipă, dezvoltarea competențelor sociale și cognitive și crearea unui mediu de învățare interactiv. Elevii lucrează împreună pentru a explora concepte, analiza probleme și găsi soluții, contribuind fiecare cu propriile idei și cunoștințe. Această metodă pune accent pe învățarea interactivă, unde profesorul devine un facilitator, iar elevii sunt implicați activ în procesul de construire a cunoștințelor.

Strategii de Învățare:

Învățarea în cadrul acestei lucrări metodice este activă, aplicativă și bazată pe explorare.

Învățarea bazată pe investigație – Învățarea bazată pe investigație este o metodă didactică activă care presupune explorarea, cercetarea și analiza unor probleme sau fenomene printr-o abordare științifică. Aceasta îi încurajează pe elevi să își pună întrebări, să colecteze și să analizeze date, să tragă concluzii și să aplice cunoștințele în contexte reale. Această metodă pune accent pe descoperire și explorare, stimulând curiozitatea, gândirea critică și autonomia în învățare.

Învățarea prin descoperire – Învățarea prin descoperire este o strategie didactică activă în care elevii explorează, experimentează și ajung singuri la concluzii, în loc să primească informațiile direct de la profesor. Aceasta metodă pune accent pe curiozitate, experimentare și gândire critică, permițând elevilor să descopere relații, modele și reguli prin observație și analiză.

Învățarea bazată pe proiecte – Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning – PBL) este o metodă didactică activă prin care studenții explorează o temă complexă, identifică probleme, colectează date și dezvoltă soluții, rezultatul final fiind un produs concret (prezentare, raport, hartă tematică, infografic etc.). Această metodă pune accent pe autonomie, colaborare și aplicabilitate, ajutând elevii să înțeleagă mai bine conceptele studiate prin experiență directă și muncă practică.

Strategii de Evaluare:

Evaluarea în această lucrare este formativă și sumativă, având scopul de a monitoriza progresul și de a îmbunătăți învățarea.

Evaluarea formativă (pe parcurs) – Evaluarea formativă este un proces continuu de monitorizare a progresului elevilor/studenților pe parcursul învățării. Scopul său principal nu este de a oferi o notă finală, ci de a identifica punctele forte și dificultățile și de a adapta procesul de predare pentru a îmbunătăți înțelegerea și performanța studenților.

Evaluarea prin sarcini aplicative – Evaluarea prin sarcini aplicative este o metodă de verificare a cunoștințelor și competențelor prin activități practice, bazate pe analiză, rezolvare de probleme și aplicare concretă ale informațiilor teoretice. Această metodă încurajează elevii/studenții să își demonstreze

înțelegerea conceptelor prin utilizarea lor în situații reale sau simulate. Studenții nu doar reproduc informații, ci și le aplică în contexte variate, dezvoltând gândirea critică, abilitățile analitice și creativitatea.

Evaluarea prin portofoliu – Evaluarea prin portofoliu este o metodă de monitorizare și apreciere a progresului unui student prin colectarea și organizarea lucrărilor realizate de-a lungul unei perioade de timp. Aceasta permite o evaluare complexă și individualizată, oferind o imagine clară asupra evoluției cunoștințelor, competențelor și creativității.

Evaluarea sumativă (finală) – Evaluarea sumativă este procesul prin care se măsoară nivelul final de cunoștințe, competențe și abilități ale studenților la sfârșitul unei unități de învățare, al unui semestru sau an școlar. Aceasta are un caracter certificativ, fiind utilizată pentru acordarea de note, calificative sau alte forme de recunoaștere a progresului. Oferă o măsurare clară și obiectivă a performanțelor. Este utilizată pentru certificare și progres academic și permite compararea rezultatelor între elevi și stabilirea unor standarde. De asemenea, reflectă nivelul final de înțelegere și aplicare a cunoștințelor.

LUCRARE PRACTICĂ № 1

TEMA: OBIECTUL DE STUDIU. ETAPELE DE FORMARE A HĂRȚII POLITICE A LUMII

COMPETENȚE: competența de a argumenta importanța (rolului și locului) disciplinei Geografiei Umane Regionale în categoria disciplinelor de geografie umană.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaștere*: etapele evoluției hărții politice a lumii, principalele sisteme coloniale mondiale, organizațiile economice și politice internaționale
Conceptuale	*Înțelegere:* evenimentele care au contribuit la schimbarea hărții politice a lumii, spațiilor geografice pe care le-au cuprins imperiile coloniale în diferite perioade istorice, scopurile și obiectivele organizațiilor internaționale
Procedurale	*Explicare și interpretare:* rolul schimbărilor politice istorice în formarea hărții politice a lumii, importanța organizațiilor cooperare, economice și geopolitice în specializarea internațională a muncii din cadrul statelor lumii

Bibliografie:

1. Blue, G., Bunton, M. & Croizier, R. C., *Colonialism and the Modern World*, 2015, 359 p.
2. Cocean, P., *Geografia Europei*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2005, 157 p.
3. Cocean, P., *Geografie regională*, ediția a III-a, restructurată și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2010, 224 p.
4. Cocean, P., *„Țările". Regiuni geografice și spații mentale*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, 250 p.
5. Efros, V., *Geografia economiei mondiale si probleme globale.* Editura Universității Suceava, 282 p.
6. Săgeată, R., *Regiunile Europei. Metodologie de analiză regională*, București, Editura Fundației România de Mâine, 2007, 228 p.

🌐 Webografie:

1. https://asean.org/
2. https://cis-legislation.com/search.fwx
3. https://european-union.europa.eu/index_ro
4. https://www.worldhistory.org/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Identificați principalele evenimente, care au modificat harta politică a lumii în perioada următoarelor etape istorice:

a) **Antică** – începe la sfârşitul mileniului IV î. H., odată cu formarea primelor state, şi durează până la sfârşitul secolului V al erei noastre, când cade Imperiul Roman de Vest.

b) **Medievală** – durează din secolul V până la sfârşitul secolului XV, adică până la începutul Marilor descoperiri geografice.

c) **Modernă** – începe la sfârşitul secolului XV şi se termină la începutul secolului XX, când izbucneşte Primul Război Mondial.

d) **Contemporană** – care durează de la sfârşitul Primului Război Mondial şi până în prezent. Această perioadă se împarte în trei etape, şi anume: interbelică, care cuprinde intervalul dintre cele două războaie mondiale; postbelică, care a durat de la sfârşitul celui de al Doilea Război Mondial şi până la sfârşitul anilor 80; actuală, care începe la sfârşitul anilor ´80 şi durează până în prezent.

2. Identificați și delimitați pe harta contur a lumii principalele teritorii coloniale deținute de Spania, Portugalia, Țările de Jos (Olanda), Franța și Anglia în perioada marilor descoperiri geografice (secolele XV–XVII). Marcați fiecare imperiu colonial cu o culoare distinctă.

Tabelul 1. Organizațiile internaționale de cooperare, economice și geopolitice

Organizația/ caracteristici	Uniunea Europeană (UE)	Comunitatea statelor independente (CSI)	Asociația națiunilor din sud-estul Asiei (ASEAN)
Scopul			
Obiective			
Țări membre			
Rolul organizației în dezvoltarea economică a țărilor membre			

3. Caracterizați principalele Organizații Internaționale de cooperare, economice și geopolitice: Uniunea Europeană (UE – https://european-union.europa.eu/), Comunitatea statelor independente (CSI), Asociația națiunilor din sud-estul Asiei (ASEAN – https://asean.org/). Completați Tabelul 1.

4. Identificați și analizați un tratat sau o conferință internațională care a influențat granițele politice actuale (ex. Congresul de la Viena, Conferința de la Berlin, Tratatul de la Versailles). Explicați cum acest eveniment a schimbat harta politică a unei regiuni.

LUCRUL INDIVIDUAL

Folosiți un program de cartografie (Google Earth, ArcGIS etc.) pentru a crea o hartă interactivă care să arate evoluția granițelor politice de la anul 1500 până în prezent. Marcați fiecare etapă majoră de schimbare politică (de exemplu, crearea statelor naționale, războaiele mondiale, decolonizarea). Includeți etichete și scurte descrieri care explică schimbările survenite în fiecare perioadă.

TEXT INFORMATIV

Lista principalelor modificări recente pe harta politică a lumi:

- 2002
  - 20 mai – Timorul de Est se declară independent față de Indonezia;
  - 13 iunie – Statul Islamic Afganistan este denumit Statul Islamic de Tranziție al Afganistanului;
  - 10 martie – Statul Anjouan și Republica Democratică Moheli sunt preluate de Comore;
  - 14 februarie – Statul Bahrain este denumit Regatul Bahrain;
- 2003
  - 26 mai – Republica Rwandesă este denumită în Republica Rwanda;
  - 4 februarie – Republica Federală Iugoslavia este reconstituită din Uniunea Statală Serbia și Muntenegru;
- 2004
  - 26 iunie – Statul Islamic de Tranziție al Afganistanului este denumit în Republica Islamică Afganistan;

- 2005
  - 6 noiembrie – Capitala statului Myanmar este mutată de la Yangon la Naypyidaw;
  - August – Israel se retrage în mod unilateral din Fâșia Gaza;
- 2006
  - 7 octombrie – Capitala Statului Palau este schimbată de la Koror la Ngerulmud;
  - 8 iunie – Serbia și Muntenegru se dizolvă în două state separate: Republica Serbia și Republica Muntenegru;
- 2007
  - 22 octombrie – Republica Muntenegru este denumită Muntenegru;
  - 15 ianuarie – Regatul Nepal este redenumit Statul Nepal;
- 2008
  - 25 august – Abhazia și Osetia de Sud sunt recunoscute de Rusia ca independente, și nu sub suveranitatea Georgiei;
  - 14 august – Peninsula Bakassi este transferată de la Nigeria la Camerun, ca urmare a unei decizii a Curții Internaționale de Justiție;
  - 28 mai – Statul Nepal este denumit în Republica Federală Democratică Nepal;
  - 17 februarie – Republica Kosovo se declară independent față de Serbia cu o recunoaștere internațională parțială;
- 2009
  - 4 noiembrie – Slovenia și Croația au ajuns la un acord prin care își vor prezenta argumentele propria privind disputa lor teritorială în fața unui tribunal de arbitraj de la Haga. Disputa teritorială dintre cele două țări se referă la 13 kilometri pătrați de teritoriu și la accesul maritim al Sloveniei în apele internaționale din Golful Piran;
  - 1 septembrie – Insula Sfânta Elena și Dependențele este denumită Sfânta Elena, Ascension și Tristan da Cuhna;
  - 7 februarie – Republica Bolivia este denumită în Statul Plurinațional al Boliviei;

- 2010
  - 21 octombrie – Uniunea Myanmar își schimbă numele în Republica Uniunea Myanmar;
  - 10 octombrie – Insulele Sint Maarten și Curaçao au devenit state independente în componența Regatului Țărilor de Jos:

- 2011
  - Bătălia pentru Tripoli, parte a războiului civil libian:
    1 septembrie – Datorită pierderii orașului Tripoli pe 27 august, Jamahiriya Arabă Libiană mută capitala de la Tripoli la Sirt;
    27 august – Consiliul Național de Tranziție preia Tripoli, trecând capitala de la Benhazi la Tripoli;
  - 9 iulie – Republica Sudanul de Sud se declară independentă, se separă de Sudan și se declară stat suveran;
  - 2 februarie – Republica Insulelor Fiji își schimbă numele în Republica Fiji;
  - 11 ianuarie – China a primit 1158 km2 de la Tadjikistan după ratificarea finală a unui tratat;
- 2012
  - 29 noiembrie – Palestina a devenit, în urma unui vot al Adunării Generale, stat observator la Organizația Națiunilor Unite. Rezoluția care transformă „entitatea" palestiniană într-un „stat observator nemembru" a fost adoptată cu o majoritate confortabilă, dar nu zdrobitoare, de 138 de voturi pentru, nouă împotrivă și 41 de abțineri;
  - 12 iulie – Statul Azawad este preluat de Ansar Dine, un grup islamist care are scopul pentru stabilirea statului Mali ca stat islamist, făcându-l să-l ia înapoi de către Mali;
  - 1 ianuarie – Cu noua sa Constituție intrată în vigoare, Republica Ungaria este denumită Ungaria;
- 2013
  - 24 octombrie – Republica Capului Verde își schimbă numele în Republica Cabo Verde;
  - 12 august – Statele Federate Unite ale Republicii Bangsamoro își declară independența de Filipine și pretinde Malaiezia de Est;
  - 16 aprilie – Disputa de frontieră dintre Niger și Burkina Faso este în final rezolvată, rezultat făcându-se modificări minore la granița recunoscută anterior;
  - 7 ianuarie – Congresul Național Libian schimbă numele țării din Libia în Statul Libian care vor fi utilizate până la adoptarea unei noi constituții;
- 2014
  - 18 martie – Peninsula Crimeea este anexată de către Rusia ca două entități separate, orașul federal Sevastopol și Republica Crimeea devenind al 84 și al 85 subiecte federale ale Rusiei.

Acest lucru nu este recunoscut de majoritatea țărilor și de multe ori nu e reflectat pe hărți;

- 17 martie – Republica Autonomă Crimeea și orașul Sevastopol își declară independența față de Ucraina ca Republica Crimeea, o mișcare declarată ilegală de Ucraina și o majoritate a comunității internaționale, deși cu o recunoaștere din Rusia;

➢ 2015

- 6 iunie – Un acord între guvernele Indiei ș Bangladeshului a rezolvat problema a câteva enclave indo-bengale, simplificând astfel granița lor în schimbul a 162 de enclave;
- 21 martie – După războiul din Yemen, capitala Yemenului este deplasată temporar de la Sana'a la Aden.

LUCRARE PRACTICĂ № 2

TEMA: CLASIFICAREA STATELOR LUMII. CARACTERIZAREA PRINCIPALELOR TIPURI DE STATE

COMPETENȚE*:* de a clasifica statele lumii după diferite criterii.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a clasifica statele lumii după diferite criterii*
Factuale	*Cunoaștere*: criteriile de clasificare statelor lumii, exemple de state pentru fiecare categorie și subcategorie de clasificare
Conceptuale	*Înțelegere:* grupurile de state după nivelul de dezvoltare economică, numărul populației, forma teritoriului, forma de guvernare, organizarea administrativ teritorială, indicele dezvoltării umane.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* rolul poziției geografice a statelor în specializarea internațională a muncii, importanța formei de guvernare asupra nivelului de dezvoltare al statelor, caracteristicele economice ale statelor în dependență de nivelul de dezvoltare economică.

1. Cocean, P., *Geografie regională* (Ediția a III-a, restructurată și adăugită). Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2010, 224 p.
2. Caitlin, F., *World regional geography*. Creative Commons Attribution–Non Commercial–Share Alike International License, 2023, 215 p.
3. Ciubară, S., Sochircă, V., Colţa, P. Geografia umană şi economică a lumii (Europa), manual. Cimişlia: Edit. Tipcim, 1996, 56 p.
4. *Human Development Report 2023/2024: Breaking the Gridlock—Reimagining Cooperation in a Polarized World*. United Nations Development Programme, 2024, 310p.
5. Mamot, V., Sochircă, V.*, Atlas geografic pentru clasa a XI-a: Geografia umană a lumii*, Chișinău, Editura Pontos, 2008, 64 p.

Webografie:

1. https://www.imf.org
2. http://www.un.org
3. https://hdr.undp.org/

✍️ *SARCINI DE LUCRU:*

1. Reprezentați schematic clasificarea statelor lumii după diferite criterii: nivelul de dezvoltare economică, numărul de locuitori, forma de guvernare, componența etnică, organizarea administrativ teritorială, indicele dezvoltării umane.

CLASIFICAREA STATELOR LUMII DUPĂ INDICATORII SPECIFICI		
Economii dezvoltate (G7, OCDE)	*Economii emergente (BRICS)*	*Economii slab dezvoltate (LDC, ONU)*
Grupul G7 Statele Unite ale Americii Canada Japonia Germania Franța Marea Britanie Italia	***BRICS*** Brazilia Federația Rusă India China Africa de Sud	***Țările LDC (ONU)*** Republica Centrafricană Niger Mali Haiti Yemen Afganistan
OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) 38 țări membre, inclusive G7	***Economii emergente (în dezvoltare rapidă)*** Mexic Indonezia Vietnam	***Alte categorii*** Țări mici insulare în curs de dezvoltare (SIDS) Economii în tranziție (ex: țări foste sovietice)

2. Depuneți pe harta-contur a lumii tipurile de state după poziția geografică, forma teritoriului și suprafața ocupată.
3. Caracterizați principalele grupuri de state după nivelul de dezvoltare economică: state cu economii dezvoltate, cu economii în dezvoltare, cu economii subdezvoltate. Completați tabelul de mai jos.

Tabelul 2. Tipuri de state după nivelul de dezvoltare economic

Grupuri de state/ Caracteristici	State cu economii dezvoltate	State cu economii în dezvoltare	State cu economii subdezvoltate
Subgrupuri/ exemple de state			
Caracteristici economice			

4. Analizați primele 10 state după Produsului Intern Brut (2023). Realizați următoarele sarcini (Tabelul 3):

a) Specificați ordinea statelor, volumul indicatorului, cauzele care au contribuit la plasarea statelor nominalizate în topul celor 10 state după volumul produsului intern brut.
b) Analizați evoluția produsului intern brut în statele nominalizate, schimbările care urmează să se producă conform prognozelor pentru anii 2024, 2026 și 2028. Realizați o listă a top 10 state după volumul produsului intern brut pentru anul 2028.
c) Realizați două diagrame în bare unde se va reflecta volumul produsului intern brut pentru anul 2023 și 2028. Comparați schimbările care se prognozează a se realiza, deducând cauzele, dar și efectele ce se vor produce.

Tabelul 3. Lista statelor după Produsului Intern Brut (2023, 2024, 2026*, 2028*), milioane $

Nr	Țara	2023 (milioane)	2024	2026	2028
1	Stalele Unite ale Americii	26,949.643	27,966.553	30,223.881	32,690.373
2	China	17,700.899	18,560.013	21,059.834	23,608.859

3	Germania	4,429.838	4,700.875	5,181.790	5,459.256
4	Japonia	4,230.862	4,286.187	4,710.142	5,157.927
5	India	3,732.224	4,105.381	4,951.615	5,944.382
6	Marea Britanie	3,332.059	3,587.750	4,083.248	4,576.278
7	Franța	3,049.016	3,183.486	3,438.832	3,634.749
8	Italia	2,186.082	2,284.084	2,443.487	2,571.498
9	Brazilia	2,126.809	2,265.117	2,476.626	2,774.468
10	Canada	2,117.805	2,238.568	2,474.330	2,699.364

Note: * prognoză, Sursa: Fondul monetar internațional, https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2023/October

LUCRUL INDIVIDUAL

**Realizați un eseu de 2-3 pagini întitulat "Indicele de State Fragile (Fragile States Index - FSI)".*

- *Definiți și explicați conceptul de stat fragil și factorii care contribuie la instabilitate.*
- *Identificați diferențele dintre state stabile și fragile.*
- *Alegeți două țări contrastante (ex: Somalia vs. Finlanda) și explicați motivele pentru care una este considerată stabilă, iar cealaltă – fragilă.*
- *Propuneți de soluții realiste pentru îmbunătățirea stabilității în statele vulnerabile.*

TEXT INFORMATIV

INDICELE DEZVOLTĂRII UMANE

Indicele Dezvoltării Umane (IDU, Human development Index) este o valoare care măsoară nivelului dezvoltării umane. Pentru determinarea acestui indice se iau în calcul următoarele 3 dimensiuni:

- speranța de viață la naștere, care este influențată în mod direct de nivelul de dezvoltare a țării, reflectând durata medie a vieții sub influența unor factori cum ar fi alimentația, starea de sănătate, condițiile de locuit etc.;
- nivelul de educație reflectă gradul de instruire și accesul la un învățământ de calitate, indispensabil procesului de formare în vederea unei vieți productive în societatea modernă;
- standardul de viață folosește, ca măsură, Produsul Intern Brut pe cap locuitor calculat la paritatea puterii de cumpărare în dolari (PIB/loc $).

Valorile indicilor compoziți ai IDU, dintr-o ţară sau alta, depind atât de nivelurile naţionale cât şi de ceea ce se întâmplă la nivel mondial. Nu este exclus ca, în cazul în care valorile naţionale ale indicatorilor compoziți ai IDU sunt stabile de la un an la altul, valorile indicilor naţionali corespunzători să se modifice, să crească sau să scadă, după cum o modificare a statisticilor naţionale să se soldeze cu modificări de sens opus ale valorii indicilor pentru o anumită ţară, precum şi a locului pe care aceasta îl ocupă în ierarhia mondială în privința IDU, în funcţie de valorile maxime, respectiv minime, înregistrate la nivel mondial.

Pentru a permite evaluarea progresului, raportul privind dezvoltarea umană grupează statele lumii :

1) Prima categorie – ţările cu un nivel foarte înalt de dezvoltare umană (0,800< IDU < 0,900), cuprinde 49 de ţări;
2) Categoria a doua – ţări cu dezvoltare umană înaltă (0,700< IDU< 0,799), include 53 de ţări;
3) Categoria a treia – ţări cu dezvoltare umană medie (0,555< IDU< 0,699), conține 37 de ţări;
4) Categoria a patra – ţări cu dezvoltare umană scăzută (0,348< IDU< 0,549), cuprinde 43 de ţări.

Valoarea IDU pentru țara noastră, în anul 2021 a fost 0,767, cu o creștere de 0,0114 față de anul 1990, fapt ce a poziționat Republica Moldova în categoria țărilor înalt dezvoltate.

Indicele de state fragile (Fragile States Index (FSI)) este un indice global creat de organizația *Fund for Peace* pentru a măsura vulnerabilitatea statelor la conflicte interne, instabilitate și eșec. Acest indice este publicat anual și evaluează toate statele lumii în funcție de mai mulți indicatori socio-economici, politici și de securitate. Scopul său principal este de a evidenția problemele care afectează stabilitatea unui stat și de a promova soluții pentru prevenirea sau rezolvarea crizelor.

1. Structura Indicelui de state fragile (FSI):

FSI folosește un set de 12 indicatori principali, care sunt grupați în trei mari categorii:

a. Indicatori sociali

- Presiuni demografice: Include factori precum densitatea populației, rata natalității, accesul la resurse vitale (apă, hrană), secete, inundații sau alte dezastre naturale.

- Dislocarea/refugiații: Analizează migrația forțată, numărul de refugiați sau persoane strămutate din cauza conflictelor sau dezastrelor.
- Grupuri și tensiuni sociale: Se referă la conflicte etnice, religioase sau rasiale care contribuie la instabilitate.
- Emigrarea masivă: Se referă la mișcările mari de populație din cauza instabilității sau a oportunităților economice limitate.

b. Indicatori economici

- Inegalități economice: Reflectă inegalitatea în distribuirea veniturilor, accesul la locuri de muncă, servicii și resurse între diverse grupuri sociale sau geografice.
- Declin economic: Se referă la creșterea economică negativă, prăbușirea economiilor naționale, inflația necontrolată, șomajul ridicat și lipsa investițiilor.

c. Indicatori politici și de securitate

- Slăbirea statului: Analizează legitimitatea guvernului, gradul de corupție, lipsa statului de drept, controlul slab asupra teritoriului și ineficiența administrativă.
- Servicii publice insuficiente: Se referă la accesul populației la educație, sănătate, justiție și alte servicii esențiale.
- Drepturile omului și statul de drept: Reflectă respectarea drepturilor omului, libertățile civile, existența torturii, represiunea politică și lipsa libertății presei.
- Aparatul de securitate: Analizează rolul armatei și poliției în menținerea securității și respectarea ordinii interne.
- Elita fracturată: Se referă la competiția politică excesivă și la disensiunile între liderii politici care pot destabiliza țara.
- Intervenția externă: Analizează influențele externe în afacerile interne ale statului, fie sub forma ajutorului extern, fie prin intervenții militare sau economice.

LUCRARE PRACTICĂ № 3

TEMA: EUROPA. REGIONAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ. CARACTERIZAREA REGIUNILOR ECONOMICO-GEOGRAFICE

📚 ***COMPETENȚE:*** de a regiona Europa din punct de vedere geo-economic.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a regiona Europa din punct de vedere geo-economic*
Factuale	*Cunoaștere*: regiunile geo-economice ale Europei, statele cuprinse în fiecare regiune
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică a statelor, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiilor țărilor din diferite regiuni economico-geografice., modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor natural ale țărilor din Europa.

📖 *Bibliografie:*

1. Caitlin, F., World Regional Geography, Creative Commons Attribution – Non Commercial – Share Alike International License, 2019, 195 p.
2. Cocean, P., Geografie regională, ediția a III-a, restructurată și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2010, 224 p.
3. Cocean, P., „Țările”. Regiuni geografice și spații mentale, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, 250 p.
4. Săgeată, R., Regiunile Europei. Metodologie de analiză regională, București, Editura Fundației România de Mâine, 2007, 228 p.
5. Vijulie, I., Geografia umană și economică a Europei, București, Editura Universității din București, 2020, 444 p.
6. Mamot, V., Sochircă, V., *Atlas geografic pentru clasa a XI-a: Geografia umană a lumii*, Chișinău, Editura Pontos, 2008, 64 p.

🌐 *Webografie:*

1. https://ec.europa.eu/eurostat
2. https://www.andrewgloe.com/
3. https://www.eia.gov/
4. https://data.worldbank.org

✍️ SARCINI DE LUCRU:

1. Întocmiți harta „Regionării economico-geografice a Europei", cu cele cinci regiuni economico-geografice: de Nord, Sud, Centru, Est, Vest.
2. Analizați harta economică a Europei (figura 1). Argumentați rolul factorilor naturali și social-politici în răspândirea și localizarea activităților economice a statelor din Europa. Completați tabelul de mai jos.

Tabelul 4. Factorii de răspândire a activității economice din Europa

Grupuri de factori de localizare	Factori de localizare	Ramuri economice	Exemple de regiuni și state
Factori naturali	Clima		
	Sol		
	Relief		
	Subsol		
Factori politici și economici	Nivelul de dezvoltare economică		
	Situația politică		
	Integrare europeană		
	Specializarea internațională / Diviziunea internațională a muncii		
Factori umani	Infrastructură		
	Educație		
	Forță de muncă		

Figura 1. Harta economică a Europei
(după https://mold-didactica.com.md/)

3. Utilizând datele din tabelul 5, construiți un grafic liniar privind evoluția populației Uniunii Europene între anii 2012 și 2023. Interpretați tendințele evidențiate, specificând principalele cauze ale variațiilor demografice observate și consecințele socio-economice ale acestor transformări.

Tabelul 5. Evoluția numărului populației Uniunii Europene
(27 state, 28 state din anul 2013-2020, 27 state din 2020), (milioane loc.)

Anul	Numărul populației (milioane loc.)	Anul	Numărul populației (milioane loc.)
2012	440,5	2018	446,2
2013	441,2	2019	446,5
2014	442,8	2020	447,5
2015	443,6	2021	447,0
2016	444,8	2022	446,7
2017	445,5	2023	448,4

Sursa: https://ec.europa.eu/

4. Examinați distribuția geografică a resurselor energetice din Europa (cărbune, petrol, gaze naturale) și stabiliți corelațiile existente între localizarea acestor resurse (figura 2) și zonele de producere și consum energetic (figura 1). Formulați concluzii privind echilibrul sau dezechilibrul teritorial dintre potențialul resurselor și nivelul de utilizare în diverse regiuni europene.

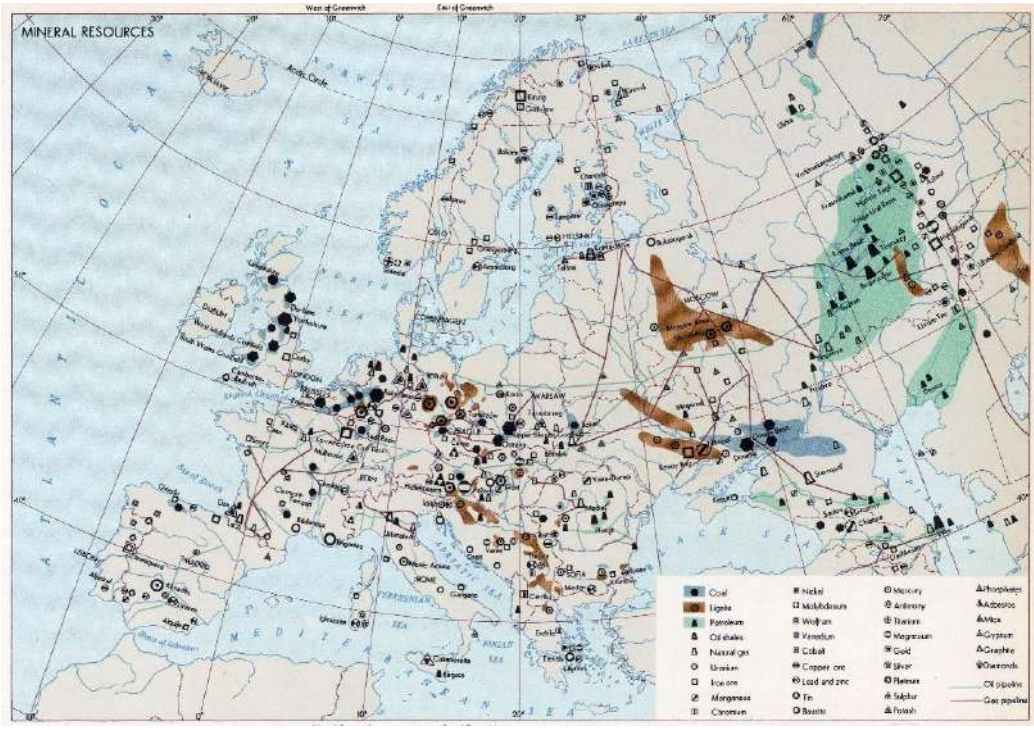
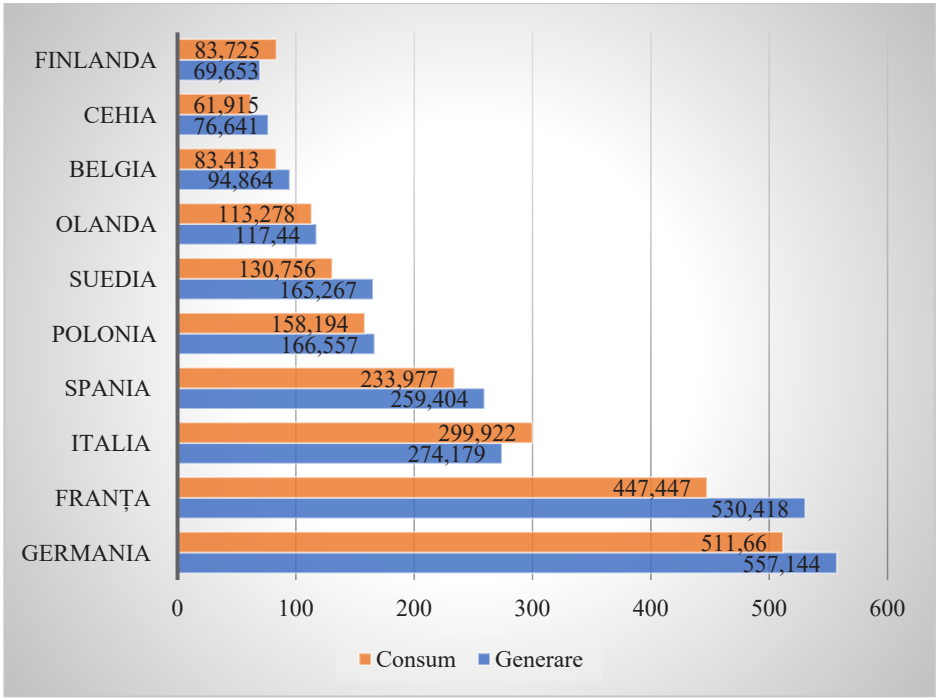

Figura 2. Harta resurselor minerale ale Europei (după https://www.andrewgloe.com/)

5. Analizați harta economică a Europei (fig. 1) și identificați principalele regiuni economice, evidențiind concentrarea activităților economice în diverse sectoare: agricultură, industrie și servicii. Explicați de ce anumite regiuni sunt mai concentrate într-un anumit sector economic (de exemplu, industria auto în Germania, sectorul financiar în Londra, agricultura în regiuni din Franța și Spania).
6. Analizați lista „Top 10 centrale electrice din Europa după capacitatea instalată (MW), 2022” (tabelul 6). Specificați care este sursa predominantă de energie electrică utilizată, factorii care contribuie la construirea fiecărei

centrale electrice, funcționarea acestora și impactul lor asupra mediului înconjurător.

Sursa: https://www.eia.gov/

Figura 3. Top 10 state Europene după generarea și consumul de energie electrică, 2021 (GWh)

Tabelul 6. Top 10 centrale electrice din Europa după capacitatea instalată (MW)

Nr.	Centrala electrică	Țara	Sursa de energie	Capacitatea (megawatts)
1	Sayano-Shushenskaya	Federația Rusă	Hidro	6400
2	Zaporizhzh	Ucraina	Nuclear	5700
3	Gravelines	Franța	Nuclear	5460
4	Belchatowia	Polonia	Cărbune/ Lignit	5102
5	Neurath	Germania	Cărbune	4400
6	Drax (units 1-4)	Marea Britanie	Biomasă/ Peleți + Cărbune	3960
7	Olkiluto	Finlanda	Nuclear	3380
8	Forsmark	Suedia	Nuclear	3333
9	TPP Nikola Tesla	Serbia	Cărbune	3286
10	Tihange	Belgia	Nuclear	3008

Sursa: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_largest_power_stations#External_links

7. Apreciați eficiența transporturilor în Europa prin înscrierea principalelor căi de transport terestru, aeroporturi și porturi maritime pe harta contur a Europei (Anexa 2). Identificați localități (orașe), care reprezintă noduri de intersecții ale căilor de transport.

Principalele căi feroviare:

- Paris – Bruxelles – Amsterdam (Transeurope Express),
- Paris – Istanbul (Direct Orient Express),
- Paris – Bucureşti (Orient Express),
- Bucureşti – Berlin – Stockholm (Balt Orient Express),
- Paris – Madrid – Lisabona (Iberia Express).

Principalele autostrăzi europene:

- Amsterdam – Rotterdam – Bruxelles – Paris – Lyon – Marsilia;
- Rotterdam – Köln – Basel – Zurich – Milano – Roma – Palermo;
- Marsilia – Nisa – Genova – Pisa – Livorno;
- Paris – Strasbourg – München – Viena – Budapesta – Bucureşti – Istanbul.

Transport fluvial:

- Canalul Rin-Main – Dunărea

Porturi maritime:

- Rotterdam, Olanda – 435 de milioane de tone;
- Antwerpen, Belgia – 216 milioane de tone;
- Hamburg, Germania – 111 milioane de tone;
- Amsterdam, Olanda – 88 de milioane de tone;
- Algeciras, Spania – 83 de milioane de tone;
- Izmit, Turcia – 80 de milioane de tone;
- Aliaga, Turcia – 73 de milioane de tone;
- Marsilia, Franța – 70 de milioane de tone;
- Valencia, Spania – 69 de milioane de tone;
- Iskenderun, Turcia – 67,5 milioane de tone.

Aeroporturi:

- Aeroportul Charles de Gaulle (Paris, Franța);
- Aeroportul Heathrow (Londra, Regatul Unit);
- Aeroportul Schiphol (Amsterdam, Olanda);

- Aeroportul Frankfurt (Germania);
- Aeroportul Internațional Istanbul (Turcia);
- Aeroportul Barajas (Madrid, Spania).

LUCRUL INDIVIDUAL

Elaborați o prezentare power point unde să evidențiați două exemple de regiuni europene (ex. Marea Nordului pentru petrol și gaz, Bazinul Ruhr pentru cărbune și oțel) și să explicați modul în care resursele naturale au influențat dezvoltarea economică a acestora. Discutați tranziția către surse de energie regenerabilă și impactul asupra economiilor locale, dependența de resursele naturale și adaptarea la tranziția energetică.

TEXT INFORMATIV

REGIONAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A EUROPEI:

- Europa de Nord: Islanda, Norvegia, Suedia, Finlanda, Danemarca
- Europa de Vest: Irlanda, Marea Britanie, Franța, Belgia, Olanda;
- Europa de Est: Federația Rusă, Belarus, Ucraina;
- Europa de Sud: Italia, Spania, Portugalia, Cipru, Malta;
- Europa de Sud-Est: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Grecia, Muntenegru, Macedonia, Serbia, Kosovo, România, Republica Moldova;
- Europa Centrală: Germania, Polonia, Cehia, Slovacia, Elveția, Ungaria, Luxemburg, Austria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovenia, Croația.

Politica Agricolă Comună (PAC) este una dintre cele mai vechi și importante politici ale Uniunii Europene (UE), având scopul de a sprijini agricultorii, de a asigura securitatea alimentară, de a conserva mediul și de a promova dezvoltarea rurală în statele membre ale UE. Implementată în 1962, PAC a trecut prin numeroase reforme, adaptându-se la noile provocări economice, sociale și de mediu.

Obiectivele principale ale PAC:

Asigurarea securității alimentare: Să garanteze producția suficientă de alimente pentru cetățenii UE și să asigure accesul la produse alimentare sigure, de calitate și la prețuri accesibile.

Sprijinirea veniturilor agricultorilor: PAC oferă subvenții directe fermierilor pentru a le susține veniturile, având în vedere volatilitatea prețurilor și riscurile economice asociate agriculturii.
Promovarea dezvoltării rurale: Politica sprijină dezvoltarea rurală durabilă prin finanțarea proiectelor care contribuie la modernizarea fermelor, la crearea de locuri de muncă și la îmbunătățirea infrastructurii rurale.
Protejarea mediului și a resurselor naturale: PAC susține practici agricole sustenabile care protejează solurile, apa, biodiversitatea și ajută la combaterea schimbărilor climatice. Subvențiile sunt tot mai mult legate de respectarea standardelor de mediu, astfel încât fermierii să adopte metode de producție prietenoase cu natura.
Stabilizarea piețelor agricole: PAC reglementează piețele agricole din UE pentru a preveni fluctuațiile majore de prețuri și a asigura un venit stabil fermierilor.

Componentele principale ale PAC:
Plăți directe: Reprezintă subvențiile acordate direct fermierilor. Acestea sunt menite să sprijine veniturile agricole și să asigure stabilitatea fermierilor, legându-le de condiții stricte de protecție a mediului (practici ecologice, utilizarea durabilă a resurselor etc.).
Măsuri de piață: Se referă la intervenții care vizează stabilizarea piețelor agricole, cum ar fi intervențiile în caz de criză, măsurile de protecție împotriva scăderilor prețurilor sau achizițiile publice în cazul supraproducției.
Dezvoltarea rurală: Este o componentă esențială a PAC, care vizează modernizarea agriculturii și susținerea comunităților rurale. Aceasta include proiecte de dezvoltare a infrastructurii rurale, sprijin pentru fermele mici, formarea profesională a fermierilor și promovarea inovației în agricultură.

Finanțarea PAC:
PAC este finanțată din bugetul comun al Uniunii Europene și are doi piloni principali:
Pilonul I: Reprezintă plățile directe și măsurile de piață, finanțate integral din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA).
Pilonul II: Dezvoltarea rurală, care este finanțată din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). Acest pilon este cofinanțat de statele membre.

Reformele PAC:

PAC a fost supusă mai multor reforme de-a lungul anilor pentru a răspunde noilor cerințe sociale și de mediu. Reformele recente au pus un accent mai mare pe sustenabilitatea ecologică și pe justiția socială. Fermierii primesc acum sprijin financiar doar dacă respectă reguli stricte de mediu și de utilizare durabilă a resurselor naturale.

Critici și provocări:

Inegalitățile în distribuirea fondurilor: Un procent mare din subvențiile PAC este distribuit către ferme mari, ceea ce a generat critici privind lipsa de sprijin pentru micii fermieri.

Impactul asupra mediului: Deși PAC promovează măsuri de protecție a mediului, există critici care susțin că subvențiile nu au fost întotdeauna eficiente în reducerea poluării sau în conservarea biodiversității.

Adaptarea la schimbările climatice: Agricultura joacă un rol cheie în combaterea schimbărilor climatice, iar PAC trebuie să facă mai multe pentru a sprijini tranziția către o agricultură mai ecologică, cu emisii reduse de carbon.

LUCRARE DE LABORATOR NR.4

TEMA: EUROPA DE VEST. CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ COMPARATIVĂ A FRANȚEI ȘI MARII BRITANII

COMPETENȚE: de a realiza o caracterizare comparativă economico-geografică a statelor Franța și Marea Britanie.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaştere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiilor țărilor Franța și Marea Britanie, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

Bibliografie:

1. Alford, B. W. E., *Britain in the World Economy Since 1880*, Londra și New York, Routledge Taylor & Francis Group, 355 p.
2. Blue, G., Bunton, M., Croizier, R. C., *Colonialism and the Modern World*, 2015, 359 p.
3. Caitlin, F., *World Regional Geography*, Creative Commons Attribution – Noncommercial – Share Alike International License, 195 p.
4. Caron, F., trad. Barbara Bray, *An Economic History of Modern France*, New York, Columbia University Press, 371 p.
5. Cocean, P., *Geografie regională*, ediția a III-a, restructurată și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2010, 224 p.
6. Cocean, P., *„Țările". Regiuni geografice și spații mentale*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, 250 p.

7. *Agriculture of Great Britain 2020*, realizat de: Department for Environment, Food and Rural Affairs; Department of Agriculture, Environment and Rural Affairs (Northern Ireland); Welsh Government, Knowledge and Analytical Services; The Scottish Government, Rural and Environment Science and Analytical Services, 2020, 157 p.
8. Dormois, J. P., *The French Economy in the Twentieth Century*, Strasbourg, Université Marc-Bloch / Cambridge University Press, 2002.

🌐 Webografie:

1. https://economy-finance.ec.europa.eu/
2. https://www.insee.fr/en/
3. www.ons.gov.uk
4. https://www.gov.uk/
5. https://assets.publishing.service.gov.uk/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Comparați poziția economico-geografică a Franței și Marii Britanii**.** Identificați similitudinile și diferențele în ceea ce privește accesul la resurse naturale, piețe globale și rute comerciale. Evaluați cum poziția fiecărei țări influențează strategiile economice și dezvoltarea națională.

	Poziția economico-geografică a Franței	**Poziția economico-geografică a Marii Britanii**
Accesul la resursele naturale		
Piața globală		
Rute comerciale		
Strategii economice		
Dezvoltare naționale		

2. Construiți și analizați graficul liniar al evoluției numărului populației Franței și Marii Britanii. Specificați cauzele modificărilor observate, dar și impactul acestora asupra dezvoltării economice a statelor.

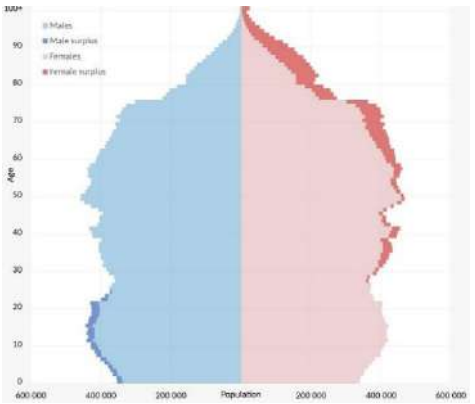
Tabelul 7. Evoluția numărului populației Franței și Marii Britanii, 1995-2024, mii loc.

Anul	1995	2001	2007	2013	2019	2024
Nr. pop. Franței	59281	60941	63601	65525	67258	68373
Nr. pop. Marii Britanii	57943	58999	60781	64106	66435	67961

Sursa: www.insee.fr, www.ons.gov.uk

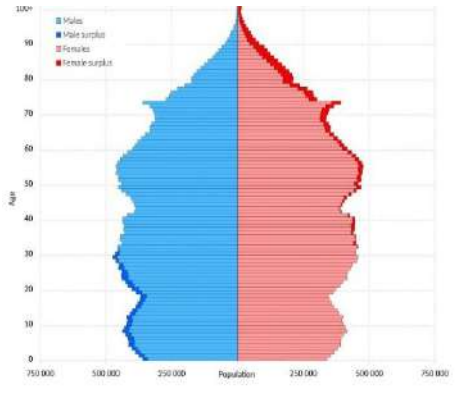
3. Analizați structura pe grupuri de vârstă și gen a populației Franței și Marii Britanii. În baza graficelor de mai jos și piramidelor pe grupuri de vârstă și gen, realizați sarcinile propuse (Tabelul 8):

- Calculați indicele sarcinii demografice (în baza datelor din tabelul 2 și formula de calcul explicată la rubrica Text informativ). Explicați rolul valorii indicelui asupra nivelului de dezvoltare economică a statelor.
- Explicați factorii care contribuie la diferențele pe gen: indicele de masculinitate mai mare pentru tineri și mai mic pentru vârstnici.

Sursa: https://www.ons.gov.uk/

Figura 4. Piramida pe grupuri de vârstă și gen a Franței (2022)

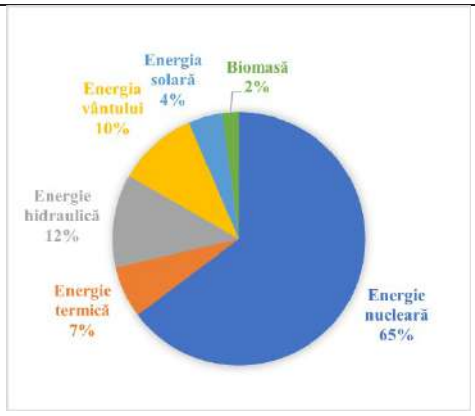
Sursa: https://www.insee.fr/

Figura 5. Piramida pe grupuri de vârstă și gen a Marii Britanii (2022)

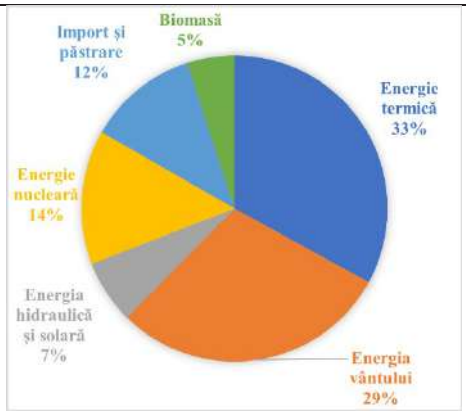
Tabelul 8. Structura pe grupuri de vârste a populației Franței și Marii Britanii, % (2022)

Grupuri de vârstă/ Statul	**Numărul populației (mii locuitori, 2022)**	**>15 ani**	**16-65 ani**	**<65 ani**
Franța	67927	17	62	21
Marea Britanie	67026	18	63	19

4. Analizați structura producerii energiei electrice pentru statele Franța și Marea Britanie. Specificați conexiunea dintre substanțele minerale utile energetice și tipul de centrale electrice, unde se produce energia electrică, inclusiv posibilități de a importa resursele lipsă.

Surse de producere a energiei electrice în Franța, 2023 (a)

Surse de producere a energiei electrice în Marii Britanii, 2023 (b)

Sursa: https://www.eia.gov/international/analysis/country/FRA
https://www.energy-uk.org.uk/insights/electricity-generation/

Figura 6. Sursele de producere a energiei electrice în Franța (a) și Marea Britanie (b), 2023

5. Analizați structura pe ramuri și subramuri ale industriei celor 2 state, evidențiind principiile de amplasare, volumul producției, principalele companii și locuri ocupate printre statele lumii.

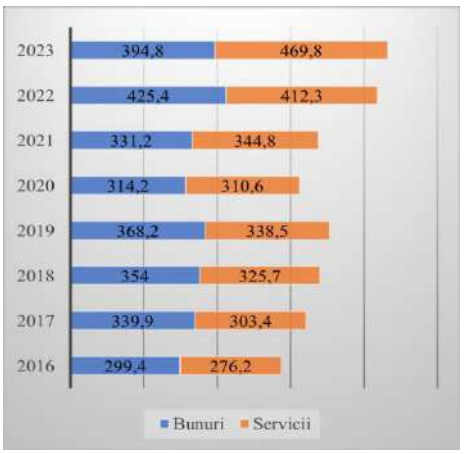
Caracteristici	Franța	Asemănări	Marea Britanie
Principiile de amplasare			
Volumul producției			
Principalele companii			
Specializări internaționale			

6. Analizați harta economică a Franței și Marei Britanii. Specificați arealele agricole, specializarea fiecărui areal și legăturile acestora cu factorii naturali și economici.

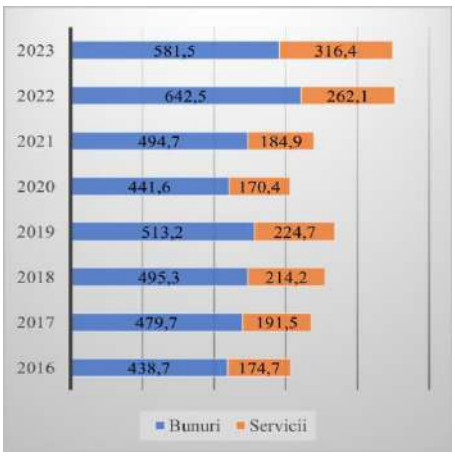
7. Analizați structura pe ramuri și subramuri a agriculturii Franței și Marii Britanii, completând tabelul de mai jos.

Ramuri/Subramuri ale agriculturii	Franța	Asemănări	Marea Britanie
Fitotehnia			
Zootehnia			

8. Analizați evoluția volumului și structura exportului și importului Marei Britanii. Deduceți factorii care contribuie la evoluția soldului balanței comerciale. Calculați soldul balanței comerciale a statului (vezi rubrica „text informativ").

(a) Export, £

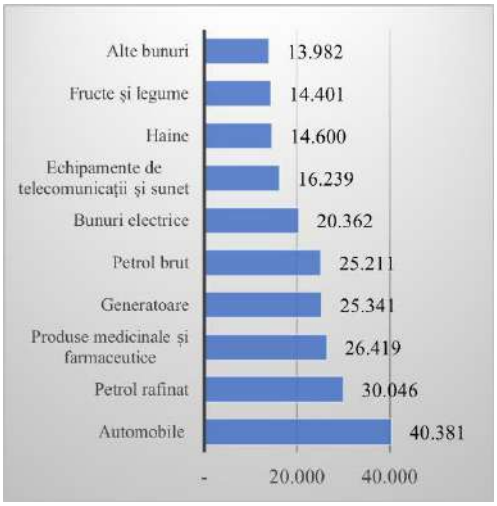

(b) Import, £

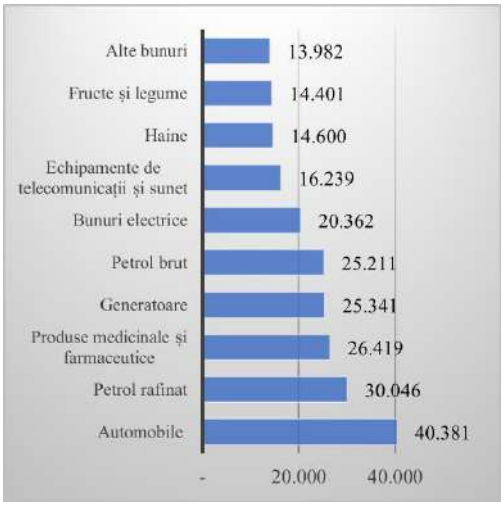
Sursa: https://www.gov.uk/

Figura 7. Volumul exportului și importului Marei Britanii, 2016-2023, £

9. Analizați rolul geopolitic al Franței și Marii Britanii în cadrul relațiilor economice internaționale, având în vedere influența lor în Uniunea Europeană, NATO și alte organizații internaționale. Explicați cum poziția geopolitică a celor două țări influențează deciziile economice și comerciale.

(c) Structura exportului, £

(d) Structura importului, £

Sursa: https://www.gov.uk/

Figura 8. Structura exportului și importului Marii Britanii, mii £, 2024

LUCRUL INDIVIDUAL

**Analizați cum ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană (Brexit) a influențat relațiile economice internaționale ale țării. Concentrați-vă pe schimbările în comerțul cu UE, negocierile pentru noi acorduri comerciale și impactul asupra sectorului financiar. Elaborați un eseu care să explice efectele Brexitului asupra relațiilor comerciale și financiare ale Marii Britanii cu alte țări și regiunile globale.*

TEXT INFORMATIV

Rata totală de dependență demografică reprezintă numărul de copii în vârsta de 0-14 ani și persoanelor vârstnice (65 de ani și peste) la 100 de persoane cu vârsta între 15-64 de ani, la începutul anului de referință.

$$R\,(t) = \frac{P_{0-14}(t) + P_{65+}(t)}{P_{15-65}\,(t)} * 100$$

unde: t – anul R(t) – rata totală de dependență demografică la începutul anului t. P_{0-14} (t)– numărul populației în vârstă de 0–14 ani la începutul anului t; P_{65+} (t)– numărul populației în vârstă de 15–64 de ani la începutul anului t; P_{15-65} (t)– – numărul populației în vârstă de 65 de ani și peste la începutul anului t;

Tabelul 9. Utilizarea terenului agricol al Marii Britanii (1000 ha)

Categorii	***2021***	***2022***	***2023***
Suprafața agricolă utilizată	*17227*	*17426*	*17022*
Suprafața agricolă utilizată din totalul suprafeței țării, %	*71%*	*71%*	*70%*
Suprafața agricolă totală	*18631*	*18757*	*18334*
Suprafața arabilă totală	*6056*	*6084*	*6086*
Total recoltă	*4574*	*4571*	*4515*
Cereale	*3211*	*3173*	*3088*
Oleaginoase	*352*	*399*	*418*
Cartofi	*137*	*127*	*115*
Alte culturi agricole	*713*	*718*	*750*
Livezi	*161*	*153*	*145*
Teren neprelucrat	*265*	*274*	*311*
Pășuni și fânețe	*9965*	*10136*	*9730*
Alte terenuri agricole	*1416*	*1342*	*1324*
Păduri	*1076*	*996*	*948*
Terenuri neagricole	*328*	*334*	*364*

Sursa: [7, p. 52]

Balanța comercială reprezintă diferența dintre volumul exportului si importului unei țări.

Balanța comercială este calculată prin scăderea importurilor agregate din exporturile agregate. Pe lângă urmărirea valorii balanței comerciale, atât

importurile cât și exporturile sunt analizate independent din punctul de vedere al efectului fiecăruia asupra economiei. Dacă exporturile unei țări sunt mai mari decât importurile, se zice că există un „surplus comercial”. Atunci când importurile sunt mai mari decât exporturile, țara înregistrează „deficit comercial”. O valoare pozitivă ridicată a balanței comerciale presupune intrări de valută străină în țară, fapt care crește rata de schimb a monedei locale. În ultima perioadă, Statele Unite au înregistrat un deficit comercial. Ar trebui luat în calcul faptul că volatilitatea deficitului comercial poate fi importantă pentru previziunile PIB, având în vedere că volumul importurilor este scăzut din PIB, în timp ce acela al exporturilor este adăugat.

$$S = E - M,$$

unde: E – exportul de mărfuri; M – importul de mărfuri.

LUCRARE PRACTICĂ № 5

TEMA: EUROPA CENTRALĂ. CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A GERMANIEI

COMPETENȚE: competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic statul Germania.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaştere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statului Germania, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

Bibliografie:

1. Gregory Blue, Martin Bunton, Ralph C. Croizier, Criozier, Ralph, Colonialism and the Modern World, 2015, 359 p.
2. Cocean, P., *„Ţările". Regiuni geografice şi spaţii mentale,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, 250 p.
3. Cocean, P., *Geografie Regională*, Ediţia a III-a, restructurată şi adăugită, Editura Presa Universitară Clujeană,., Cluj-Napoca, 2010, 224 pg.
4. Caitlin F., *World Regional Geography*, Creative Commons Attribution-Non Commercial-Share Alike International License, 195 p.
5. Robert E. Dickinson, The Regions of Germany, A Geographical Interpretation, the International Library of Sociology, 2013, 188 p.

🌐 Webografie:

7. https://www.destatis.de/EN/Home/_node.html
8. https://tradingeconomics.com/

✍️SARCINI DE LUCRU*:*

1. Analizați poziția economico-geografică a Germaniei conform planului propus:
   a. Rolul poziției centrale a Germaniei în Europa și modul în care aceasta contribuie la dezvoltarea relațiilor economice și comerciale cu alte state europene;
   b. Importanța accesului Germaniei la Marea Nordului și Marea Baltică prin porturi precum Hamburg și Bremen. Cum aceste porturi contribuie la dezvoltarea comerțului maritim și la importurile și exporturile Germaniei?
   c. Impactul poziției economico-geografică a Germaniei în cadrul Uniunii Europene și rolul său ca centru economic și financiar; modul în care Germania contribuie la funcționarea pieței unice europene și la stabilitatea economică a zonei euro;
   d. Relațiile economice ale Germaniei cu țările din Europa de Est și Rusia, concentrându-te pe importanța comerțului cu energie (ex: gaz natural) și produse industriale. Explicați cum poziția geografică a Germaniei facilitează aceste relații comerciale.
2. Analizați cum diversitatea geografică a Germaniei influențează structura industriei și agriculturii. Discutați rolul resurselor naturale (ex: minereuri, cărbune, păduri) în dezvoltarea industrială și cum terenurile fertile din nord influențează producția agricolă. Completați tabelul de mai jos.

	Caracteristici	Exemple
Diversitatea geografică a Germaniei	Structura industriei	
	Structura agriculturii	
Rolul resurselor naturale	Minereuri	
	Cărbune	
	Păduri	
	Terenurile fertile din nordul țării	

3. Construiți și analizați diagramele circulare comparative ale structurii demografice a populației Germaniei pe grupuri de vârstă pentru anii 2000 și 2023. Explicați schimbările structurii demografice și implicațiile acesteia asupra economiei și politicilor sociale (tabelul 10).

Tabelul 10. Structura pe grupuri de vârstă și gen a populației Germaniei (2000, 2023)

Grupuri de vârstă/ Ani	**0-15**	**15-65**	**65 +**
2000	15,8	68,1	16,1
2023	13,8	63,6	22,6

4. Realizați o analiză detaliată a structurii economice a populației Germaniei, concentrându-vă pe cele trei sectoare economice: primar (agricultură, silvicultură, pescuit), secundar (industrie și construcții) și terțiar (servicii). Oferiți exemple specifice de industrii importante în fiecare sector din Germania. Explicați de ce sectorul terțiar este dominant.

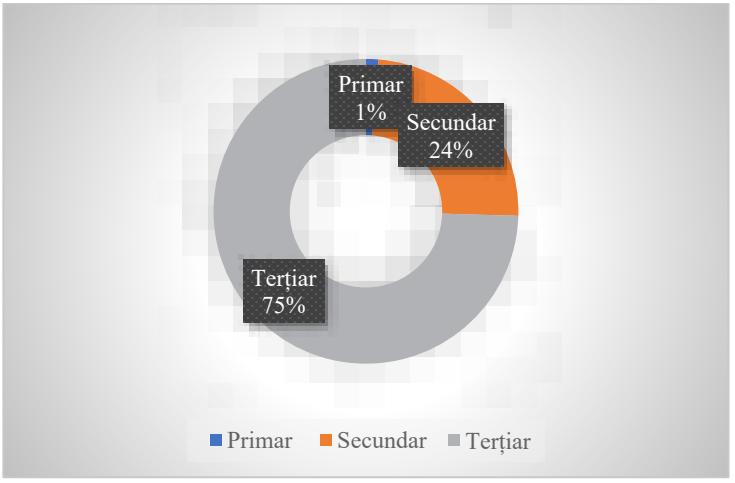

Figura 9. Structura populației active a Germaniei pe sectoare economice, 2023

5. Analizați principalele sectoare ale industriei germane și explicați rolul fiecăruia în economia țării. Includeți sectoare precum industria auto, metalurgia, industria chimică, producția de energie și industria tehnologică. Completați tabelul propus.

Ramuri industriale	Rolul în economia țării
Industria auto	
Metalurgia	
Industria chimică	
Producția de energie	
Industria tehnologică	

6. Analizați impactul tranziției energetice (Energiewende) asupra industriei germane, concentrându-vă pe schimbările din sectoarele energiei și industriei grele. Discutați despre provocările și oportunitățile pe care le aduce renunțarea la energia nucleară și cărbune și trecerea la surse regenerabile.
7. Explicați rolul industriei chimice în Germania, una dintre cele mai mari din lume, și cum contribuie aceasta la sectoare diverse, cum ar fi farmaceutica, agricultura și materialele sintetice. Alegeți o companie majoră (ex. BASF) și descrieți impactul ei.
8. Identificați și analizați primii 5 parteneri comerciali ai Germaniei (China, Statele Unite ale Americii, Olanda, Franța, Polonia). Explicați de ce acești parteneri sunt importanți pentru Germania și care sunt sectoarele economice implicate în aceste relații comerciale (tabelul 11).

Tabelul 11. Valoarea exportului și importului Germaniei, principalii 5 parteneri, 2023, mln.$

Nr	Statul	Export	Statul	Import
1	SUA	172	China	173
2	Franța	126	Olanda	106
3	Olanda	119	SUA	100
4	China	106	Polonia	87
5	Polonia	96	Italia	77

📝 LUCRUL INDIVIDUAL

** Realizați un studiu de caz care să analizeze declinul mineritului în Bazinul Ruhr (Germania), impactul asupra regiunilor miniere tradiționale și măsurile de sprijin economic pentru reconversia regiunilor miniere afectate.*

TEXT INFORMATIV

Energiewende este termenul folosit pentru a descrie politica energetică a Germaniei, care are drept scop transformarea fundamentală a sectorului energetic prin trecerea de la sursele de energie fosile și nucleare la surse regenerabile și durabile.

Obiectivele principale ale Energiewende:

1. Renunțarea la energia nucleară
    - După dezastrul de la Fukushima din 2011, Germania a luat decizia să închidă treptat toate centralele nucleare. Ultimele reactoare nucleare din Germania ar trebui să fie închise complet până la sfârșitul lui 2023.
    - Această decizie a fost motivată de îngrijorările legate de siguranță și riscurile asociate energiei nucleare.
2. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
    - Un alt obiectiv central al Energiewende este reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030 (față de nivelurile din 1990) și atingerea neutralității climatice (zero emisii nete) până în 2045.
    - Aceste ținte fac parte din contribuția Germaniei la obiectivele climatice globale stabilite în Acordul de la Paris.
3. Creșterea ponderii energiilor regenerabile
    - Germania își propune să producă 80% din necesarul de electricitate din surse regenerabile până în 2030. Energia regenerabilă provine din surse precum energia eoliană, solară, hidroelectrică și biomasă.
    - În ultimii ani, energia eoliană (onshore și offshore) și cea solară au avut o creștere rapidă, devenind componente esențiale ale mixului energetic german.
4. Reducerea dependenței de combustibili fosili
    - Energiewende are ca scop eliminarea treptată a utilizării cărbunelui și altor combustibili fosili pentru producția de energie electrică. Planul include eliminarea completă a centralelor pe cărbune până cel târziu în 2038.

- Dependența de petrol și gaz natural, în special importat, este, de asemenea, o preocupare majoră. Gazul natural este considerat un combustibil de tranziție, dar Germania încearcă să își diversifice sursele de energie pentru a reduce dependența pe termen lung.

Măsuri și politici implementate în cadrul Energiewende:

1. Subvenții și stimulente pentru energia regenerabilă
   - Guvernul german a introdus Feed-in Tariffs (tarife de sprijin) pentru a încuraja investițiile în energie regenerabilă. Aceste tarife garantate oferă producătorilor de energie verde (în special de energie eoliană și solară) prețuri fixe pentru energia produsă și livrată în rețeaua electrică.
   - De asemenea, au fost introduse scheme de sprijin pentru casele și întreprinderile care instalează panouri solare sau investesc în soluții energetice sustenabile.
2. Extinderea infrastructurii pentru energie verde
   - O provocare majoră a Energiewende este dezvoltarea infrastructurii necesare pentru a integra energia regenerabilă în rețeaua electrică națională. Acest lucru include extinderea și modernizarea liniilor de transport de energie electrică pentru a gestiona producția fluctuantă de energie solară și eoliană.
   - Investițiile în stocarea energiei și în soluții inteligente pentru gestionarea consumului energetic sunt esențiale pentru stabilitatea sistemului.
3. Măsuri de eficiență energetică
   - Energiewende include și măsuri pentru creșterea eficienței energetice în sectorul industrial, în clădirile rezidențiale și în transporturi. Există reguli stricte privind izolarea termică a clădirilor și modernizarea echipamentelor industriale pentru a reduce consumul de energie.
   - Transporturile sunt un sector cheie în planurile de reducere a emisiilor. Germania investește masiv în dezvoltarea infrastructurii pentru vehicule electrice și promovează transportul public ecologic.
4. Promovarea inovației și a tehnologiilor verzi

- Germania susține dezvoltarea și implementarea de tehnologii inovative, cum ar fi hidrogenul verde, care poate juca un rol important în decarbonizarea industriilor grele, cum ar fi producția de oțel și chimicale.
- Guvernul german investește în proiecte pilot pentru producția și utilizarea hidrogenului produs din surse regenerabile și explorează soluții tehnologice avansate pentru captarea și stocarea carbonului (CCS).

Beneficii și provocări ale Energiewende:

Beneficii:

1. Reducerea emisiilor de carbon: Germania a reușit să reducă semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră și a devenit un lider global în tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon.
2. Crearea de locuri de muncă verzi: Investițiile masive în energie regenerabilă au dus la crearea de numeroase locuri de muncă în sectoare precum producția de turbine eoliene, panouri solare și tehnologii verzi.
3. Independență energetică: Pe termen lung, Germania își propune să reducă dependența de importurile de combustibili fosili, consolidându-și securitatea energetică.

Provocări:

1. Costuri ridicate: Trecerea la energie regenerabilă a necesitat investiții masive în infrastructură și subvenții pentru energie verde, ceea ce a crescut inițial costurile pentru consumatorii de energie.
2. Dependența de gaz natural: În ciuda eforturilor de tranziție, Germania rămâne dependentă de importurile de gaz natural, în special din Rusia, pentru a compensa variabilitatea producției de energie verde. Tensiunile geopolitice pot afecta securitatea energetică.
3. Fluctuațiile energiei regenerabile: O altă provocare este gestionarea producției de energie regenerabilă, care depinde de factori precum vremea. Producția de energie solară și eoliană variază în funcție de anotimp, ceea ce face necesară dezvoltarea unor soluții eficiente de stocare a energiei.

LUCRARE DE LABORATOR NR. 6

EUROPA DE SUD. CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A ITALIEI

COMPETENȚE: competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic statul Italia.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaștere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statului Italia, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

Bibliografie:

1. Boboc, N., Mamot, V., Mironov, I., Prepeliță, A., Atlas Geografia continentelor și oceanelor clasele a VI – VII-a, Editura Pontos, 2004, 100p.
2. Goran, M., Regional Geography of Europe: From Geographical to Innovative Region, 395 p.
3. Giovanni, F., The Economic Development of Italy Since 1870, 1994, 689 p.
4. Russell, K., The Industrial Geography of Italy, 2015, 356 p.

Webografie:

1. https://www.istat.it/en/
2. https://www.worldometers.info/
3. https://tradingeconomics.com/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Descrieți poziția economico-geografică a Italiei în Europa și analizați modul în care această localizare influențează economia țării. Explicați avantajele economice ale poziției geografice a Italiei în contextul regiunii mediteraneene și al pieței europene. Atrageți atenția la următoarele aspecte:
   - Rolul strategic al Italiei în comerțul maritim mediteraneean și cum porturile sale importante, precum Genova, Napoli și Veneția, contribuie la comerțul internațional.
   - Modul în care clima și localizarea geografică a Italiei favorizează dezvoltarea agriculturii. Concentrați-vă pe produsele de bază, cum ar fi vinul, uleiul de măsline și alte produse mediteraneene.
   - Rolul proximității Italiei față de Africa de Nord asupra relațiilor economice și comerciale dintre aceste regiuni. Concentrați-vă pe sectoare precum energie, agricultură și comerțul maritim.
   - Impactul poziției geografice a Italiei, la intersecția dintre Europa și Marea Mediterană, în dezvoltarea industriei turistice.
2. Realizați un studiu comparativ între regiunile economice din nordul, centrul și sudul Italiei, concentrându-vă pe diferențele economice, sociale și geografice care influențează dezvoltarea acestor zone. Completați tabelul de mai jos:

Caracteristici economice	Regiunea de Nord	Regiunea Centru	Regiunea de Sud
Structura economiei			
Nivelul de investiții și infrastructură			
Rata șomajului și nivelul de trai			
Impactul politicilor economice și guvernamentale			

3. Realizați schema „Clasificarea resursele naturale ale Italiei în funcție de tipul lor”: regenerabile (energie solară, eoliană, apă) și neregenerabile (gaze naturale, minereuri metalice). Oferiți exemple de bazine (localizarea) și menționați cum sunt utilizate în dezvoltarea economică a țării.

4. Construiți și interpretați graficul evoluției populației Italiei pentru perioada 1955–2024. Calculați bilanțul demografic total și analizați cauzele și efectele principale ale modificărilor observate (tabelul 12, 13).

Tabelul 12. Evoluția numărului populației Italiei, 1950-2024, mln. Loc

Anul	1950	1970	1990	2000	2010	2020	2024
Numărul populației, mln. loc	46,4	53,4	57,03	57,3	60,2	59,9	59,3

Sursa: https://www.worldometers.info/

Tabelul 13. Bilanțul natural și migratoriu al populației Italiei, 1955-2024

	1955	1965	1975	1985	1995	2005	2015	2024
Bilanț natural, persoane	347,829	393,235	355,162	88,683	74,378	249,499	82,221	-156,586
Bilanț migratoriu, persoane	-137,146	-36,267	43,051	6,911	-460,287	258,702	39,389	95,246
Bilanț total								

Sursa: https://www.worldometers.info/

5. Investigați structura actuală a mixului energetic al Italiei, cu accent pe procesul de tranziție către sursele de energie regenerabilă. Determinați ponderea acestora în totalul producției și consumului de energie și analizați principalele politici și măsuri implementate de statul italian pentru reducerea dependenței față de importurile energetice.
6. Analizați structura economiei Italiei prin examinarea contribuției principalelor sectoare economice – industrie, agricultură și servicii – la formarea PIB-ului național. Identificați sectorul dominant și evidențiați cele mai importante produse și servicii din portofoliul de export al Italiei. Elaborați o diagramă circulară care să reflecte ponderea ramurilor economice în structura actuală a economiei italiene (tabelul 14).

Tabelul 14. Ponderea sectoarelor economice în formarea PIB-ului Italiei, 2023

Sectoare economice	Contribuția la PIB, %	Subramuri
Primar	2	Viticultura și creșterea măslinelor, agricultura ecologică
Secundar	24	Industria auto, producția de mașini și echipamente industrial, industria chimică și farmaceutică, industria textilă și de modă, industria alimentară
Terțiar	74	Turism, comerț și finanțe, transport și comunicații

Sursa: https://www.istat.it/en/

7. Analizați structura agriculturii Italiei, evidențiind culturile dominante și activitățile agricole caracteristice diferitelor regiuni. Examinați modul de repartizare a producției agricole între nordul, centrul și sudul țării și explicați principalii factori care determină variațiile regionale.
8. Analizați rolul turismului în economia Italiei, evidențiind contribuția acestuia la formarea PIB-ului național, la crearea locurilor de muncă și la exportul de servicii. Argumentați impactul economic al turismului asupra diverselor regiuni ale țării, identificând atât efectele pozitive (ex. dezvoltare regională, infrastructură), cât și cele negative (ex. supraaglomerare, presiuni asupra mediului și patrimoniului).
9. Identificați principalele 10 state partenere ale Italiei în comerțul internațional. Enumerați produsele-cheie exportate și importate în relația cu fiecare dintre aceste state. Evaluați impactul economic al acestor parteneriate asupra economiei italiene, evidențiind beneficiile și eventualele vulnerabilități comerciale (tabelul 15).

Tabelul 15. Principalii parteneri comerciali ai Italiei, 2024

Statul	Export, %		Statul	Import, %
Germania	12%		Germania	15%
Statele Unite ale Americii	11%		China	8,8%
Franța	10%		Franța	8,1%
Spania	5,7%		Țările de Jos	6,4%
Elveția	5,0%		Spania	6,0%

Sursa: https://tradingeconomics.com/

LUCRUL INDIVIDUAL

** Selectați cel puțin cinci dintre cele mai reprezentative destinații turistice din Italia (ex. Roma, Veneția, Florența, Milano, Coasta Amalfitană) și realizați o prezentare analitică a acestora. Evidențiați principalele atracții turistice, punând accent pe elemente de patrimoniu istoric și cultural, monumente emblematice, peisaje naturale și alte resurse cu valoare turistică. Argumentați relevanța fiecărei destinații în contextul turismului național și internațional.*

TEXT INFORMATIV

Formula de calcul a bilanțului total al populației

Bt=Bn+Bm

unde,
Bilantul total al populatiei=Bilantul natural+Bilantul migratoriu

Planul Național Integrat pentru Energie și Climă (PNIEC) al Italiei prevede că țara își va atinge obiectivele de decarbonizare până în 2030 și neutralitate climatică până în 2050.

Principalele obiective ale PNIEC (2021-2030)

1. Creșterea ponderii energiei regenerabile:
   - Italia și-a stabilit un obiectiv de a atinge un procent de 30% energie din surse regenerabile în consumul final de energie până în 2030. Acest procent include atât producția de energie electrică din surse regenerabile (solară, eoliană, hidro), cât și energia din sectoarele încălzirii și răcirii, dar și din transport.
   - Planul vizează extinderea capacităților de energie solară și eoliană, cu investiții semnificative în parcurile fotovoltaice și eoliene, inclusiv în proiectele offshore (energie eoliană marină).
2. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră:
   - Conform angajamentelor europene, Italia și-a propus să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 33% până în 2030, comparativ cu nivelurile din 2005. Aceasta include scăderea emisiilor în sectoarele energiei, industriei, transportului și agriculturii.
   - Decarbonizarea industriei și a sectoarelor de producție este esențială pentru atingerea acestor obiective, prin adoptarea unor soluții tehnologice verzi și prin sprijinirea companiilor pentru a implementa practici durabile.
3. Eficiența energetică:
   - Un alt obiectiv major al PNIEC este creșterea eficienței energetice în toate sectoarele economiei, prin reducerea consumului de energie cu 43% până în 2030, în special în clădiri și industrie.

- Italia a adoptat măsuri pentru renovarea energetică a clădirilor prin intermediul unor programe, precum Superbonus 110%, care oferă stimulente fiscale pentru îmbunătățirea izolației, instalarea de panouri solare și sisteme de încălzire eficiente din punct de vedere energetic.

4. Dezvoltarea infrastructurii de transport verde:
   - PNIEC prevede și o reducere a emisiilor din sectorul transporturilor, unul dintre cele mai poluante sectoare. Italia intenționează să promoveze vehiculele electrice, hibride și alternative, precum și să investească în extinderea infrastructurii de stații de încărcare electrică.
   - Se urmărește ca până în 2030, aproximativ 22% din energia consumată în transporturi să provină din surse regenerabile, prin electrificarea transportului public și sprijinirea dezvoltării vehiculelor electrice.
5. Stocarea energiei și modernizarea rețelelor electrice:
   - Italia se concentrează pe modernizarea rețelei electrice pentru a putea integra mai eficient sursele de energie regenerabilă, precum și pe dezvoltarea infrastructurii pentru stocarea energiei (de exemplu, baterii și alte tehnologii de stocare). Aceste măsuri sunt esențiale pentru a face față fluctuațiilor inerente în producția de energie din surse regenerabile, cum ar fi soarele și vântul.
   - Investițiile în tehnologii inteligente pentru gestionarea energiei vor asigura un flux constant de energie și o mai bună conectivitate între diferitele surse de energie.

Măsuri și politici de implementare

1. Incentive financiare:
   - PNIEC include stimulente financiare pentru investițiile în surse regenerabile de energie și pentru eficiența energetică. Aceste stimulente sunt destinate atât sectorului privat, cât și consumatorilor individuali și includ subvenții și reduceri fiscale pentru instalarea de sisteme de energie solară, panouri fotovoltaice, sisteme de încălzire eficiente și renovarea clădirilor.

2. Parteneriate internaționale:
    - Italia colaborează cu Uniunea Europeană și cu organizații internaționale pentru a atrage fonduri și a implementa politici de tranziție energetică. Italia este, de asemenea, implicată în inițiative regionale pentru dezvoltarea energiei eoliene și solare, în special în regiunea mediteraneeană și în zona Mării Adriatice.
3. Educație și conștientizare:
    - O componentă esențială a PNIEC este conștientizarea publicului cu privire la importanța tranziției energetice și la beneficiile utilizării energiei verzi. Guvernul italian sprijină campanii educaționale pentru promovarea eficienței energetice în rândul populației și companiilor.

Provocări pentru implementarea PNIEC

1. Dependența de combustibili fosili:
    - Italia continuă să fie dependentă de importurile de gaze naturale, în special din Rusia și alte țări din afara UE. În ciuda investițiilor în energie regenerabilă, tranziția completă către energia verde va necesita timp și eforturi suplimentare.
2. Finanțarea proiectelor de infrastructură verde:
    - Deși UE oferă fonduri semnificative pentru proiectele de tranziție energetică, Italia trebuie să mobilizeze și fonduri private pentru a dezvolta infrastructura necesară, cum ar fi rețelele electrice inteligente și stocarea energiei. Gestionarea eficientă a acestor resurse va fi crucială.
3. Integrarea surselor de energie regenerabilă:
    - Una dintre provocările majore este integrarea surselor de energie regenerabilă în rețeaua națională de electricitate. Acest lucru necesită investiții semnificative în infrastructura de transport și distribuție a energiei, precum și în tehnologii de stocare a energiei.

LUCRARE DE LABORATOR NR. 7

CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A FEDERAŢIEI RUSE

COMPETENȚE: competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic statul Federația Rusă.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaştere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statului Federația Rusă, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

Bibliografie:

1. Гудкова Т., Теняков И., Кульков В., Кайманаков С., Экономика России, ЛитРес, 2021, 157 p.
2. Калуцков В., География России 3-е изд., испр. и доп. Учебник и практикум для вузов, ЛитРес, 2023, 306 p.
3. Mutabdzija G., Regional Geography of Europe: From Geographical to Innovative Region, Amazon Digital Services LLC - KDP Print US, 2018, 395 p.

Webografie:

1. www.gks.ru
2. https://rosstat.gov.ru/
3. https://rosnedra.gov.ru/
4. https://nationalatlas.ru/
5. https://www.statista.com/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Analizați structura resurselor minerale ale Federației Ruse prin completarea tabelului de mai jos. Pentru fiecare categorie de resursă (petrol, gaze naturale, cărbune, minereu de fier, cupru, aur, diamante), identificați principalele regiuni de extracție și argumentați importanța lor economică la nivel național și internațional.

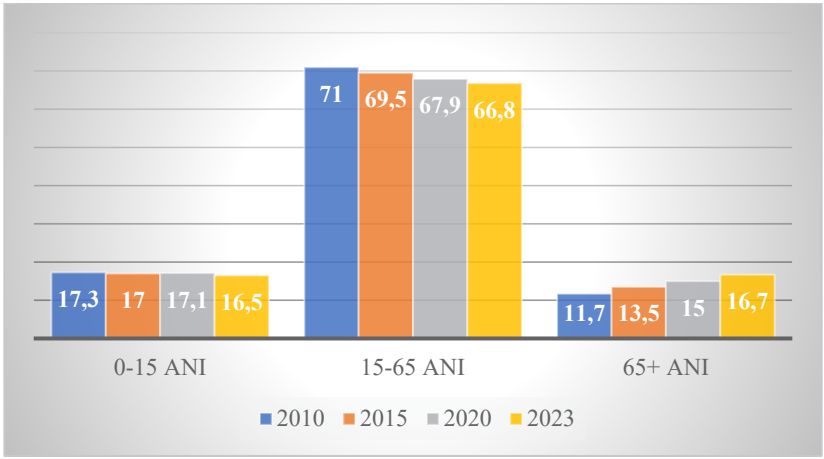
Resurse minerale	Localizare/bazine de extracție	Importanța economică
Petrol		
Gaze naturale		
Cărbune		
Fier		
Cupru		
Aur		
Diamante		

2. Analizați disparitățile economice regionale din Federația Rusă, evidențiind influența factorilor precum infrastructura, densitatea populației și distribuția resurselor naturale asupra nivelului de dezvoltare. Argumentați cauzele diferenței de dezvoltare dintre partea europeană a Rusiei și regiunile din Siberia și Extremul Orient.
3. Construiți și interpretați un grafic al dinamicii populației Rusiei în perioada 1939–2024 (tab. 16), explicând cauzele și efectele variațiilor înregistrate în context istoric, social și economic. Analizați evoluția demografică a Federației Ruse, concentrându-vă pe rata natalității și a mortalității din ultimii 10 ani, identificând principalii factori care influențează scăderea natalității și măsurile adoptate de guvern pentru redresarea demografică.

Tabelul 16. Numărul populaţiei Federaţiei Ruse în perioada anilor 1939-2024, mln. loc

Anul	1939	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2024
Nr. Pop.	108,4	129,9	138,1	147,7	146,2	142,8	146,7	146,1

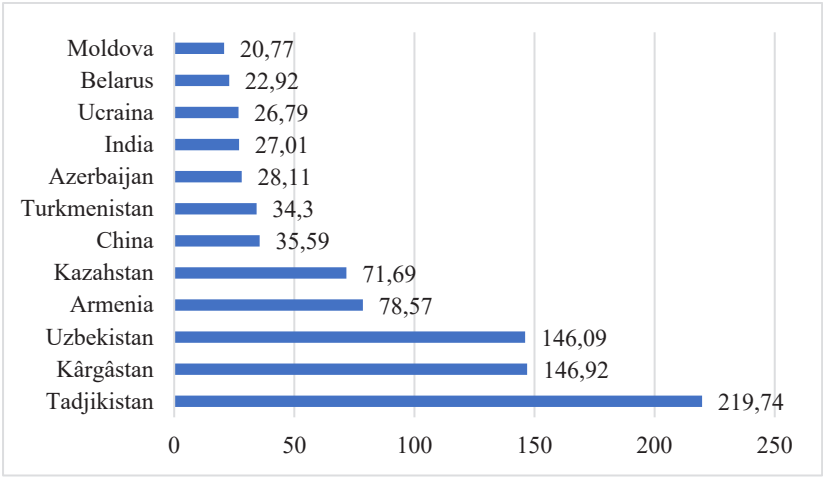
Sursa: www.gks.ru

Sursa: www.gks.ru

Figura 10. Structura pe grupuri de vârstă a populației Federației Ruse

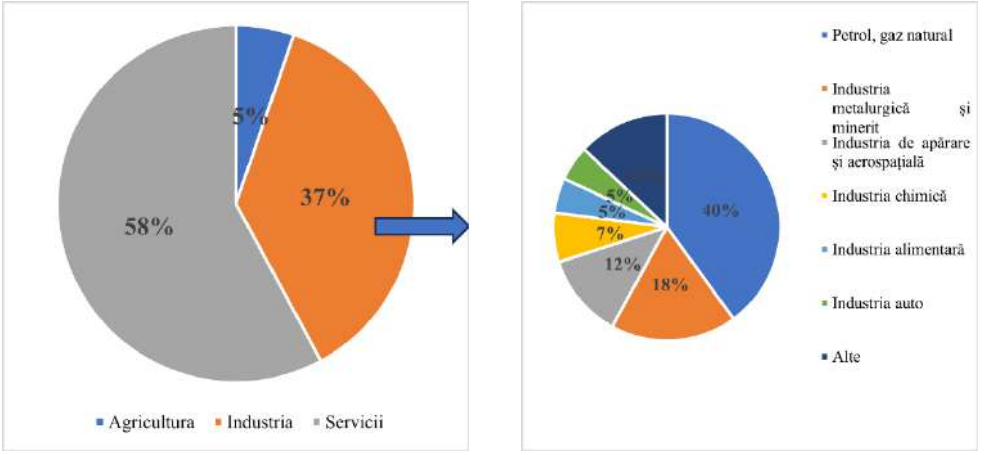
4. Analizați structura etnică a Federației Ruse, identificând principalele grupuri etnice, ponderea acestora în totalul populației și regiunile în care sunt majoritare (fig.). Examinați impactul migrației internaționale asupra compoziției etnice, cu accent pe influența migrației provenite din fostele republici sovietice (ex. Tadjikistan, Uzbekistan), în special în marile centre urbane precum Moscova și Sankt Petersburg. Argumentați modul în care destrămarea Uniunii Sovietice a determinat modificări semnificative în structura etnică și în dinamica socială a populației ruse.

Sursa: https://www.statista.com/

Figura 11. Numărul imigranților în Rusia în anul 2024, după țara de origine *(mii persoane)*

5. Realizați o analiză detaliată a principalelor ramuri economice ale Federației Ruse, concentrându-vă asupra rolului acestora în generarea veniturilor din exporturi și în susținerea economiei naționale. În acest sens:
    - Examinați importanța sectorului energetic, cu accent pe industria petrolului și a gazelor naturale, și identificați principalele piețe de desfacere.
    - Analizați contribuția industriei metalurgice și a mineritului, specificând resursele extrase și impactul acestora asupra comerțului exterior.
    - Investigați sectorul industrial de apărare și aerospațial, subliniind rolul acestuia în producția tehnologică și relațiile comerciale internaționale.
    - Evaluați dezvoltarea industriei auto și a echipamentelor industriale, menționând principalele companii producătoare și influența lor asupra economiei naționale.
    - Determinați rolul industriei chimice în exporturile Federației Ruse, identificând produsele dominante.
    - Examinați impactul economic al industriei forestiere, cu referire la exploatarea resurselor silvice și valorificarea acestora pe piața externă.

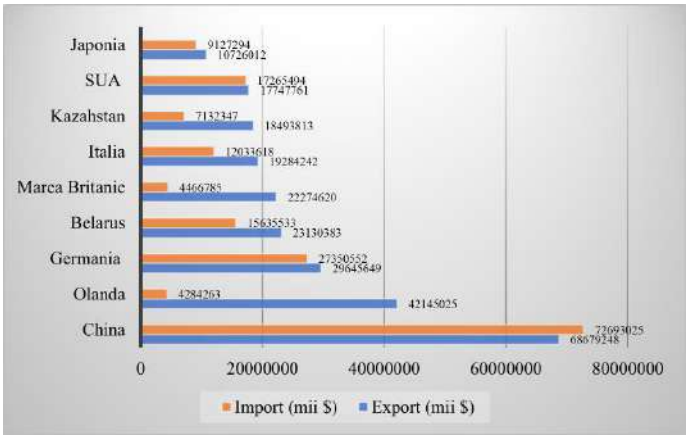
Sursa: https://rosstat.gov.ru/

Figura 12. Ponderea sectoarelor economice în formarea PIB-ului Federației Ruse, 2024

6. Identificați și descrieți principalele resurse energetice ale Rusiei (ex. petrol, gaze naturale, cărbune), completând tabelul de mai jos. Menționați regiunile principale unde se exploatează aceste resurse și cum contribuie ele la economia țării.

Resurse energetice	Regiuni/bazine de exploatare	Impactul economic al regiunii
Petrol		
Gaz natural		
Cărbune		

7. Localizați pe hartă principalele regiuni agricole ale Federației Ruse. Caracterizați fiecare regiune agricole și identificați specializările agricole ale acestora:
   - Regiunea Cernoziomului – „Pământul negru” al Rusiei;
   - Regiunea Volgăi și agricultura de stepă;
   - Siberia de Vest și agricultura în climă rece;
   - Producția zootehnică pe regiuni agricole.
8. Realizați o comparație între centrele economice din estul (ex. Vladivostok) și vestul Rusiei (ex. Moscova, Sankt Petersburg), analizând diferențele în activitățile economice: specializările economice, PIB-ul regional, infrastructura și nivelul de trai. Explicați cauzele și efectele disparităților economice dintre regiunile Rusiei și modul în care acestea afectează coeziunea economică națională.

Sursa: https://wits.worldbank.org/

Figura 13. Principalii parteneri comerciali ai Federației Ruse, 2024

9. Analizați relațiile comerciale cu principalii parteneri ai Federației Ruse (fig.13). Studiați structura exporturilor şi importurilor în Federaţia Rusă (ex. Uniunea Europeană, China, India, Turcia) și volumul comercial aferent fiecărei țări. Explicați impactul acestor relații strategice și economice ale Rusiei pe plan global și asupra economiei naționale.

LUCRUL INDIVIDUAL

** Elaboraţi un eseu argumentativ în care să analizaţi impactul sancţiunilor economice internaţionale impuse Federaţiei Ruse, în special după anul 2014, şi intensificate semnificativ începând cu 2022, asupra principalelor sectoare strategice ale economiei: energetic, financiar şi tehnologic.*

TEXT INFORMATIV

Sancțiunile economice asupra Federației Ruse:
Cauze, Impact și Provocări

Sancțiunile economice impuse Federației Ruse de către state occidentale, în special de Uniunea Europeană (UE), Statele Unite ale Americii (SUA) și alte națiuni, au fost o reacție la diferite acțiuni geopolitice ale Rusiei. Aceste sancțiuni au avut un impact semnificativ asupra economiei ruse, influențând sectoare esențiale precum cel energetic, financiar și tehnologic.

Cauzele sancțiunilor economice

Principalele sancțiuni economice au fost impuse ca răspuns la:

- Anexarea Crimeii (2014) – Sancțiunile internaționale au fost introduse ca răspuns la anexarea ilegală a Peninsulei Crimeea de către Rusia și la susținerea separatismului din estul Ucrainei.
- Intervenția militară în estul Ucrainei – Implicarea Rusiei în conflictul din regiunile ucrainene Donețk și Luhansk a dus la sancțiuni suplimentare împotriva liderilor politici și a unor sectoare economice ruse.
- Implicarea în alegerile din alte țări – Rusia a fost acuzată de interferențe în procesele electorale din alte state, inclusiv în alegerile prezidențiale din SUA din 2016, ceea ce a determinat impunerea unor noi sancțiuni.

- Invadarea Ucrainei – În februarie 2022, Rusia a lansat o invazie militară pe scară largă asupra Ucrainei, ceea ce a declanșat cea mai extinsă rundă de sancțiuni economice din partea țărilor occidentale.

Tipuri de sancțiuni economice

- Sancțiuni financiare
- Înghețarea activelor: Activele băncilor și companiilor rusești din Occident au fost înghețate, împiedicând Rusia să acceseze capitalurile externe și resursele financiare.
- Excluderea din sistemul SWIFT: Mai multe bănci rusești au fost excluse din sistemul internațional de plăți SWIFT, ceea ce limitează semnificativ capacitatea lor de a efectua tranzacții financiare internaționale.
- Restricții asupra investițiilor: Țările occidentale au impus restricții privind accesul Rusiei la piețele financiare globale, inclusiv limitarea capacității sale de a împrumuta bani din piețele internaționale de capital.

Sancțiuni asupra sectorului energetic

- Restricții asupra exporturilor de energie: Țările occidentale au încercat să reducă dependența lor de petrolul și gazele naturale rusești. UE a stabilit un embargo asupra petrolului rusesc transportat pe mare, iar SUA și Regatul Unit au interzis importurile de energie din Rusia.
- Interzicerea investițiilor în sectorul energetic: Sancțiunile au interzis investițiile externe și tehnologiile avansate necesare pentru dezvoltarea de noi câmpuri petroliere, inclusiv în Arctica și în exploatarea petrolului de șist.

Sancțiuni asupra tehnologiei și comerțului

- Interdicții asupra exporturilor de tehnologie: Țările occidentale au interzis exportul de tehnologii avansate către Rusia, în special în domeniul IT, al echipamentelor de telecomunicații și al semiconductorilor. Aceste sancțiuni afectează capacitatea Rusiei de a dezvolta produse tehnologice avansate și de a menține funcționarea unor industrii critice.

- Embargouri comerciale: Au fost impuse interdicții asupra exporturilor de bunuri și servicii sensibile, cum ar fi echipamentele destinate industriei aviatice și spațiale.

Sancțiuni asupra liderilor politici și oligarhilor

- Înghețarea activelor și interdicțiile de călătorie pentru lideri politici ruși și oligarhi apropiați de Kremlin. Aceștia au pierdut accesul la activele lor în străinătate și nu mai pot călători în statele care au impus sancțiuni.

Impactul sancțiunilor economice asupra economiei Rusiei

1. Sectorul energetic

Reducerea exporturilor de energie: Sancțiunile, în special cele impuse de Uniunea Europeană și SUA, au afectat semnificativ exporturile de energie ale Rusiei, în special petrolul. În urma embargoului petrolier european, Rusia a fost forțată să își redirecționeze exporturile către piețe alternative, precum China și India, deseori la prețuri reduse.

Lipsa tehnologiilor avansate: Sancțiunile asupra exporturilor de tehnologie necesară pentru dezvoltarea de noi câmpuri petroliere (în special în zona arctică și de șist) limitează capacitatea Rusiei de a-și moderniza industria energetică și de a extinde producția de energie.

2. Sectorul financiar

Colapsul rublei: Imediat după impunerea sancțiunilor, rubla rusă a suferit o devalorizare semnificativă, dar a fost stabilizată ulterior prin intervenții guvernamentale și măsuri economice drastice.

Izolarea de piețele financiare internaționale: Excluderea băncilor rusești din sistemul SWIFT și restricțiile asupra accesului la piețele internaționale de capital au izolat sistemul bancar rus și au limitat posibilitatea Rusiei de a obține finanțare externă.

3. Sectorul industrial și tehnologic

Scăderea producției industriale: Sancțiunile care vizează tehnologia avansată, inclusiv echipamentele electronice și semiconductorii, au afectat sectoarele

industriale și producția de tehnologie din Rusia. Companiile rusești au întâmpinat dificultăți majore în achiziționarea componentelor esențiale pentru fabricarea de produse de înaltă tehnologie.

Industria auto și aviatică: Sancțiunile au afectat grav industria auto și aviatică a Rusiei, deoarece companiile din aceste sectoare depind de importurile de componente și tehnologie din Occident. Producția de automobile și avioane s-a redus semnificativ.

4. Inflația și scăderea nivelului de trai

Creșterea inflației: Sancțiunile au declanșat o creștere rapidă a prețurilor la bunurile de consum, în special pentru produsele importate. Rusia a experimentat o inflație ridicată după sancțiunile din 2022, ceea ce a redus nivelul de trai al populației.

Izolarea de mărcile internaționale: Mai multe companii multinaționale au ieșit din piața rusă (inclusiv mărci importante precum McDonald's, IKEA, Apple), ceea ce a redus accesul populației la produse și servicii internaționale și a avut un impact economic asupra locurilor de muncă în sectoarele afectate.

Provocări și adaptări ale economiei ruse

Diversificarea piețelor de export: Pentru a compensa pierderea piețelor europene, Rusia a încercat să-și redirecționeze exporturile de energie și alte produse către Asia (în special China și India), dar și către Africa și America Latină. În ciuda acestor eforturi, condițiile comerciale nu sunt la fel de favorabile precum cele anterioare.

Sancțiunile și autoconsumul: Rusia a accelerat încercările de a dezvolta industrii autohtone, în special în domenii precum producția de echipamente, tehnologie și agricultură, pentru a reduce dependența de importuri. În unele cazuri, aceste măsuri au avut succes limitat din cauza lipsei tehnologiilor avansate și a investițiilor străine.

Creșterea parteneriatelor economice cu China: China a devenit unul dintre cei mai importanți parteneri comerciali ai Rusiei, în special în sectorul energiei și al produselor tehnologice, însă dependența de China a crescut.

LUCRARE DE LABORATOR NR.8

ASIA. REGIONAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ. CARACTERIZAREA REGIUNILOR ECONOMICO-GEOGRAFICE

COMPETENȚE: de a regiona Asia din punct de vedere geo-economic.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a regiona Europa din punct de vedere geo-economic*
Factuale	*Cunoaştere*: regiunile geo-economice ale Europei, statele cuprinse în fiecare regiune
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică a statelor, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiilor țărilor din diferite regiuni economico-geografice, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor natural ale țărilor din Asia.

Bibliografie:

1. Cocean, P., *Geografie Regională*, Ediţia a III-a, restructurată şi adăugită, Editura Presa Universitară Clujeană,., Cluj-Napoca, 2010, 224 p.
2. Caitlin F., *World Regional Geography*, Creative Commons Attribution-Non Commercial-Share Alike International License, 195 p.
3. Sageata R., *Regiunile Europei. Metodologie de analiză regională*, Ed. Fundației României de Mâine, București, 2007, 228 p.
4. Mamot, V., Sochircă, V.*, Atlas geografic pentru clasa a XI-a: Geografia umană a lumii*, Chișinău, Editura Pontos, 2008, 64 p.

Webografie:

1. https://tradingeconomics.com/
2. https://www.iea.org/
3. https://www.samsung.com/

✍️SARCINI DIDACTICE*:*

1. Reprezentați schematic regionarea economico-geografică a Asiei. Specificați statele pentru fiecare regiune economico-geografică: Asia Centrală, Asia de Est, Asia de Sud-Est, Asia de Sud, Asia de Sud-Vest.
2. Reprezentați schematic clasificarea statelor Asiei (cu exemple) după nivelul de dezvoltare economică, după gradul de asigurare cu resurse naturale și după numărul populației.
3. Identificați principalele categorii de resurse minerale exploatate în spațiul asiatic, cu accent pe petrol, gaze naturale, cărbune, minereuri metalice și cositor. Elaborați o listă de state asiatice relevante pentru fiecare tip de resursă, indicând regiunile sau bazinele de extracție reprezentative. Argumentați importanța acestor resurse în economia națională a țărilor respective și în cadrul comerțului internațional.

Tabelul 15. Top 10 state după producerea de petrol brut (mii barili/zi) și gaz natural (mlrd m^3/an) în Asia, 2023

Statul	Producere de petrol, mii barili/zi	Statul	Producere de gaz natural, mlrd m^3/an
Arabia Saudită	8975	Federația Rusă	700
China	4250	Iran	250
Irak	3792	Qatar	180
Iran	3316	China	180
Emiratele Arabe Unite	2931	Arabia Saudită	110
Kuwait	2413	Emiratele Arabe Unite	65
Kazahstan	1787	Turkmenistan	60
Qatar	1322	Uzbekistan	50
Oman	991	Malaysia	70
India	605	Indonezia	60

4. Realizați un studiu privind rolul strategic al resurselor petroliere și de gaze naturale în dezvoltarea economică a statelor din Orientul Mijlociu, cu accent pe Arabia Saudită, Qatar și Emiratele Arabe Unite. Analizați modul în care exploatarea acestor resurse a contribuit la creșterea PIB-ului, modernizarea infrastructurii și consolidarea poziției geo-economice a acestor țări. Evaluați gradul de dependență față de exporturile energetice

și discutați eforturile recente de diversificare economică în contextul tranziției globale către surse de energie sustenabilă.

5. Completați tabelul de mai jos prin identificarea principalelor areale agricole din Asia, corespunzătoare celor două ramuri majore ale agriculturii: fitotehnia și zootehnia. Pentru fiecare ramură și subramură, menționați regiunile geografice caracteristice și tipurile de culturi sau activități de creștere a animalelor specifice zonelor respective.

Ramuri ale agriculturii	Subramuri	Areale geografice
Fitotehnia		
Zootehnia		

6. Selectați 10 centre economice de pe teritoriul Asiei (din fiecare regiune economico-geografică). Specificați ramurile economice practicate, sursa de energie electrică folosită, statul în care se află, sursele de materii prime pentru ramurile economice .

Nr.	Centrul economic	Statul	Surse de materii prime	Sursa de energie electrică	Ramuri economice
1					
2					
3					
4					
5...					

7. Creați un infografic care să arate principalele sectoare industriale ale Asiei, precum electronice, automobile, textile și energie și distribuția lor geografică. Prezintați impactul fiecărui sector asupra economiei naționale și globale.
8. Realizați un studiu de caz asupra industriei electronice din Asia, incluzând companii mari precum Samsung, LG, Sony, și Xiaomi. Analizați strategia de producție, impactul asupra comerțului global și exporturile de produse electronice.

9. Realizați o analiză SWOT a industriei automobilistice din Asia, concentrându-te pe marii producători (Japonia, Coreea de Sud, China). Identificați punctele forte (tehnologie avansată, producție de masă), punctele slabe (costuri de producție, dependență de exporturi), oportunitățile (piața electricelor) și amenințările (concurența internațională).

Puncte tari	Puncte slabe
Oportunități	**Amenințări**

Figura 14. Harta economică a Asiei

Figura 15. Harta regionării economico-geografice a Asiei

LUCRUL INDIVIDUAL

Dezbatere

Tema: *„Exploatarea resurselor minerale în Asia: Oportunitate economică sau pericol ecologic?”*

Asia este bogată în resurse minerale (petrol, gaze naturale, cărbune, cupru, fier), care contribuie semnificativ la economia țărilor producătoare. Cu toate acestea, exploatarea intensivă a acestor resurse are consecințe ecologice și sociale, inclusiv poluare, degradare a habitatelor și conflicte sociale. Dezbaterea va aborda atât beneficiile economice ale exploatării resurselor minerale, cât și riscurile ecologice și sociale. Scopul este de a înțelege ambele perspective și de a propune soluții de compromis.

- **Echipa Pro** (susține exploatarea resurselor ca oportunitate economică). Prezintă date economice, exemple de țări asiatice care au beneficiat de resursele minerale (ex. Qatar, Arabia Saudită, Rusia). Subliniază rolul resurselor minerale în infrastructura energetică și independența economică.
- **Echipa Contra** (susține exploatarea resurselor ca pericol ecologic). Detaliază impactul ecologic negativ, cu exemple din China (poluarea cu

cărbune), Mongolia (degradarea habitatelor prin minerit) și Rusia (deversări de petrol în Arctica). Prezintă studii privind sănătatea umană în comunitățile afectate de exploatări.

TEXT INFORMATIV

REGIONAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A ASIEI:

1. **Asia de Est:** China, Japonia, Coreea de Sud, Coreea de Nord, Mongolia, Taiwan;
2. **Asia de Sud-Est:** Indonezia, Malaiezia, Singapore, Thailanda, Filipine, Vietnam, Myanmar, Brunei, Laos, Cambodgia, Timorul de Est;
3. **Asia de Sud:** India, Pakistan, Bangladesh, Sri Lanka, Nepal, Bhutan, Maldive;
4. **Asia Centrală:** Kazahstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Kârgâzstan, Tadjikistan;
5. **Orientul Mijlociu (Asia de Vest și Sud-Vest):** Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite, Iran, Irak, Israel, Qatar, Kuweit, Oman, Bahrain, Iordania, Liban, Siria, Yemen.

Compania Samsung

Samsung este unul dintre cei mai mari producători de electronice și tehnologii avansate la nivel global. Strategia de producție a companiei se concentrează pe inovație, diversificare și eficiență operațională, contribuind astfel la o prezență internațională puternică și la o influență semnificativă asupra comerțului global.

1. Strategia de Producție a Samsung

- *Diversificarea Producției:*
  - Samsung produce o gamă largă de produse electronice, de la smartphone-uri și televizoare până la electrocasnice și semiconductori. Diversificarea permite companiei să pătrundă pe mai multe piețe și să își asigure venituri din surse variate.
  - Compania are filiale și fabrici de producție în mai multe țări, printre care Coreea de Sud, China, Vietnam, India și Statele Unite. Această rețea extinsă îi permite să își distribuie riscurile și să reducă dependența de o singură piață.
- *Tehnologii Avansate și Automatizare*:
  - Samsung investește masiv în cercetare și dezvoltare (R&D) și în tehnologii de producție avansate, precum inteligența

artificială, automatizarea și Internetul Lucrurilor (IoT). Aceste inovații cresc eficiența liniilor de producție și reduc costurile.
    - Automatizarea reduce costurile cu forța de muncă și accelerează procesul de asamblare, în special în cazul produselor cu cerere mare, cum ar fi smartphone-urile din gama Galaxy.
- *Modelul de Integrare Verticală*:
    - Samsung folosește un model de integrare verticală, ceea ce înseamnă că produce componente esențiale pentru propriile produse, cum ar fi cipurile și ecranele OLED. Acest model reduce dependența de furnizori externi și permite controlul asupra calității și costurilor.
    - Prin controlul producției de componente critice, Samsung poate inova mai rapid și poate răspunde eficient la cerințele pieței, menținându-și competitivitatea.
- *Focus pe Calitate și Sustenabilitate:*
    - Samsung pune accent pe calitatea produselor sale, ceea ce contribuie la o bună reputație globală. În plus, compania urmărește implementarea de practici sustenabile, precum reducerea amprentei de carbon și utilizarea materialelor reciclate în producție.

  2. Impactul asupra Comerțului Global
- *Dominarea Pe Piața de Smartphone-uri și Semiconductori*:
    - Samsung este lider pe piața globală de smartphone-uri și de semiconductori, având o influență semnificativă asupra lanțurilor de aprovizionare internaționale. Compania este unul dintre principalii furnizori de cipuri de memorie și display-uri OLED pentru alți mari producători, cum ar fi Apple.
    - Această dominație contribuie la stabilirea de tendințe în industria tehnologică, afectând producția și prețurile pe piețele de tehnologie la nivel global.
- *Atragerea de Investiții și Dezvoltarea Piețelor Locale:*
    - Samsung investește în deschiderea de fabrici în diverse țări, precum India și Vietnam, generând locuri de muncă și contribuind la dezvoltarea economică a acestor piețe.

- Producția localizată permite Samsung să evite unele tarife și bariere comerciale, să răspundă mai rapid cerințelor pieței locale și să reducă timpul de livrare pentru produsele sale.

- *Rolul Crucial în Lanțul Global de Aprovizionare:*
  - În calitate de producător de semiconductori, Samsung joacă un rol vital în lanțul global de aprovizionare pentru produse electronice, iar orice perturbare în producția sa poate avea efecte ample. Criza semiconductorilor din ultimii ani a evidențiat importanța companiilor precum Samsung pentru stabilitatea pieței globale.
  - În perioadele de criză, Samsung a colaborat cu guverne și alte companii pentru a găsi soluții, subliniind rolul său strategic în comerțul internațional.
- *Contribuția la Exporturile Coreei de Sud:*
  - Samsung reprezintă o parte semnificativă a exporturilor Coreei de Sud, contribuind la creșterea economică a țării și consolidând relațiile comerciale cu alte state. Produsele Samsung sunt exportate la scară largă, generând venituri substanțiale pentru economia sud-coreeană.
  - De asemenea, Samsung a facilitat crearea unei infrastructuri de cercetare și dezvoltare în Coreea, consolidând statutul țării ca lider în tehnologie și inovație.
- *Inovația și Competitivitatea Globală:*
  - Samsung contribuie la evoluția tehnologică globală prin inovarea constantă în produse și procese. Lansările de produse noi și adoptarea tehnologiilor de vârf (de ex., 5G, ecrane pliabile) influențează tendințele de consum și stimulează concurența.
  - Compania se menține competitivă pe piața globală prin adaptarea rapidă la schimbările tehnologice și prin extinderea ofertei de produse inovatoare.

3. Provocări și Viitorul Strategiei Samsung

- *Provocările lanțului de aprovizionare*: Pandemia și tensiunile comerciale globale au creat provocări în lanțul de aprovizionare, afectând accesul la materii prime și componente critice.

- *Competiția globală*: Companii chineze precum Huawei și Xiaomi și companii americane precum Apple sunt competitori puternici pe piețele internaționale, forțând Samsung să inoveze continuu.
- *Investiții în sustenabilitate:* Pe măsură ce cerințele pentru practici ecologice cresc, Samsung investește în procese de producție mai durabile și în reducerea impactului ecologic al produselor sale.

Lista companiilor lideri în industria electrotehnica din Asia

1. Samsung Electronics (Coreea de Sud)
2. Panasonic Corporation (Japonia)
3. Sony Corporation (Japonia)
4. LG Electronics (Coreea de Sud)
5. Toshiba Corporation (Japonia)
6. Hitachi, Ltd. (Japonia)
7. Foxconn (Hon Hai Precision Industry) (Taiwan)
8. Huawei Technologies (China)
9. BYD Electronics (China)
10. Xiaomi Corporation (China)
11. NEC Corporation (Japonia)
12. Mitsubishi Electric (Japonia)
13. ZTE Corporation (China)
14. TSMC - Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (Taiwan)
15. Canon Inc. (Japonia)
16. Sharp Corporation (Japonia)
17. Lenovo Group Limited (China)
18. Acer Inc. (Taiwan)
19. Oppo și Vivo (China)
20. TCL Corporation (China)

LUCRARE DE LABORATOR NR. 9-10

CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A JAPONIEI

COMPETENȚE: competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic statul Japonia.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaștere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statului Japonia, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

Bibliografie:

1. Francks, P., *Japanese Economic Development: Theory and Practice*. Routledge. 2015, 304 p.
2. Fondul Monetar Internațional. *World Economic Outlook Database, April 2024*. IMF.org. Disponibil: https://www.imf.org [Accesat 29 Apr. 2024].
3. Lonien, C., *The Japanese Economic and Social System: From a Rocky Past to an Uncertain Future*. IOS Press, 2003, 180 p.

Webografie:

1. https://www.stat.go.jp/english/
2. https://www.mhlw.go.jp/

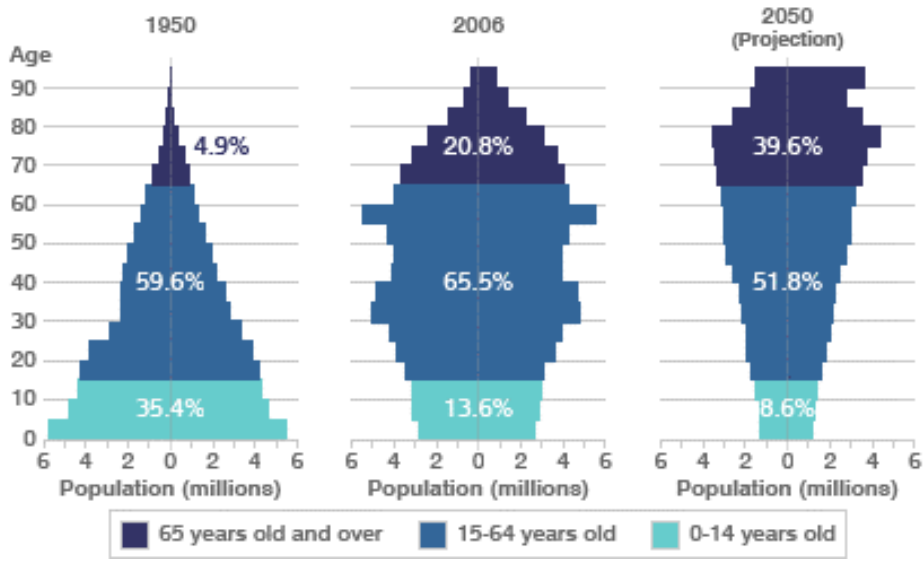
✍️SARCINI DIDACTICE:

1. Cercetați poziția geografică a Japoniei și caracteristicile reliefului, climei, apropierea altor mari economii, vulnerabilitățile Japoniei la dezastre naturale etc. Rezumă principalele avantaje, dezavantaje și formulează concluzii privind influența poziției economico-geografice asupra nivelului de dezvoltare economică a Japoniei.

Avantajele și dezavantajele poziției economico-geografice a Japoniei.

Avantaje	Dezavantaje

2. Realizați o analiză argumentativă a parteneriatelor strategice internaționale prin care Japonia își asigură accesul la resurse naturale esențiale, în contextul provocărilor legate de securitatea energetică și necesarul de materii prime critice pentru industria sa. În cadrul analizei, evidențiați specificul fiecărui parteneriat, forma investițiilor, resursele vizate, precum și implicațiile geopolitice și economice, având în vedere următoarele exemple:
    - Proiecte de energie în Australia;
    - Exploatări miniere în Chile și Peru;
    - Proiect de energie hidroelectrică în Myanmar;
    - Exploatarea mineralelor rare în Mongolia;
    - Proiecte de petrol și gaze în Orientul Mijlociu;
    - Investiții în energie nucleară și reactoare în Europa de Est.
3. Analizați piramidele pe grupurile de vârste și gen a populației Japoniei, în comparație pentru anii 1960, 2006 și prognoze pentru anul 2050. Specificați schimbările în ponderea populației tinere, adulte și vârstnice, dar și pe gen. Sintetizează concluziile despre evoluția demografică a Japoniei și formulează propuneri pentru posibile soluții pe termen lung (ex. politici de imigrație, stimularea natalității, automatizare în muncă).

Sursa: https://www.mhlw.go.jp/

Figura 16. Piramide pe grupuri de vârstă și gen a populației Japoniei, 1950, 2006, 2050.

4. Construiți și analizați graficul evoluției numărului populației și al bilanțului natural al Japoniei, în perioada anilor 1910 – 2023 (Tabelul 17).

Tabelul 17. Evoluția numărului populației Japoniei, 1910-2023

Anul	1910	1930	1950	1970	1990	2000	2010	2020	2023
Nr. populației, mln. loc	50,984	64,450	83,199	103,720	123,611	126,925	128,057	126,226	124,352
Bilanțul natural, %	-	+7,9	+15,6	+5,5	+2,1	+1,1	+0,2	-0,7	-0,5

Sursa: https://www.stat.go.jp/

5. Analizați implicațiile economice ale schimbărilor demografice (ex. presiunea pe sistemul de pensii, necesitatea atragerii forței de muncă din exterior). Evaluați impactul îmbătrânirii populației asupra cererii pentru servicii de sănătate și suport social și provocările legate de sustenabilitatea acestor servicii.
6. Realizați un scurt rezumat al contextului istoric și economic al Japoniei după cel de-al Doilea Război Mondial, conform planului propus:

- Descrieți creșterea economică rapidă dintre anii 1950 și 1970, numit convențional „Miracolului Japonez”, și transformarea Japoniei într-o putere economică globală
- Explicați reforma agrară și redistribuirea pământului către fermieri;
- Explicați cum investițiile în educație și cercetare au fost factori determinanți ai modernizării;
- Subliniați sectoarele prioritare (automobile, electronice, oțel, textile);
- Explicați strategia orientată spre exporturi și protecția pieței interne;
- Formulați concluzii cu privire la succesul politicii economice japoneze și lecțiile care pot fi învățate pentru alte țări aflate în reconstrucție.

7. Studiați informațiile din Anexa 1 pentru a înțelege structura și principiile de bază ale sistemului de învățământ japonez. Identificați și analizați principalele trăsături care definesc „perfecțiunea” sistemului educațional japonez.

📝 LUCRUL INDIVIDUAL

* *Analizați succesul unei companii japoneze (ex. Toyota, Sony) și legătura cu politicile economice naționale.*

📝 TEXT INFORMATIV

Miracolul Japonez

Miracolul japonez se referă la perioada de creștere economică rapidă a Japoniei, care a început după cel de-al Doilea Război Mondial și a continuat până în anii 1980. Această transformare a transformat Japonia dintr-o țară devastată de război într-una dintre cele mai mari economii ale lumii. Principalele caracteristici ale acestui proces sunt:

1. Reforme Structurale și Economice Postbelice

- Reforma Agrară: După război, guvernul a implementat reforme agrariene, redistribuind terenurile agricole și asigurând un acces mai

mare pentru fermierii mici. Aceasta a contribuit la creșterea producției agricole și la îmbunătățirea nivelului de trai rural.

- Desființarea Zaibatsu: Guvernul a limitat monopolurile și conglomeratele mari cunoscute sub numele de *zaibatsu*, stimulând competiția și promovând diversificarea economică. Noile conglomerate, numite *keiretsu*, aveau legături mai descentralizate și au permis creșterea în diverse sectoare economice.

2. Industrializarea Accelerată și Tehnologia

- Investiții Masive în Tehnologie: Guvernul și companiile japoneze au investit în cercetare și dezvoltare pentru a stimula inovația tehnologică. Industriile auto, electronică și de construcții navale au beneficiat puternic, făcând din Japonia un lider mondial în aceste domenii.

- Producție de Calitate și Inovații în Management: Japonia a adoptat metode inovatoare de management, precum *Kaizen* (îmbunătățire continuă) și *Just-in-Time* (producție fără stocuri excesive), ceea ce a îmbunătățit eficiența și a redus costurile.

3. Rolul Statului în Economie

- Implicarea Guvernului în Planificare: Agenția de Planificare Economică și Ministerul Comerțului Internațional și Industriei (MITI) au jucat un rol central, coordonând investițiile, cercetarea și dezvoltarea, precum și cooperarea între sectoare.

- Politici de Export și Protecție a Pieței Interne: Guvernul a promovat o strategie de creștere orientată spre export, încurajând companiile să concureze pe piețele internaționale. Concomitent, au existat măsuri de protecție a industriei interne față de competiția externă, pentru a susține firmele locale.

4. Forță de Muncă Dedicată și Calificată

- Etică Muncitorească și Educație: Cultura muncii în Japonia, marcată de un angajament puternic față de companie și dedicare, a fost un factor esențial. Sistemul educațional a pus accent pe excelență și disciplină, formând o forță de muncă bine pregătită.

- Stabilitate și Fidelitate Față de Companie: Sistemul de angajare pe viață, practicat în multe companii, a asigurat fidelitatea angajaților și un grad ridicat de stabilitate în locul de muncă, favorizând cooperarea și productivitatea pe termen lung.

5. Creșterea Exponențială a Exporturilor

- Focalizarea pe Exporturi și Produse de Înaltă Calitate: Japonia s-a concentrat pe dezvoltarea de produse inovatoare și de calitate superioară, care au fost foarte bine primite pe pieţele internaționale. Produse precum automobilele Toyota, electronicele Sony și electrocasnicele Panasonic au devenit embleme ale calității japoneze.

- Dezvoltarea Pieţelor Internaționale: Strategiile de marketing agresive și adaptabilitatea produselor au permis Japoniei să domine segmentele de piață din Statele Unite și Europa.

6. Stabilitatea Socială și Politică

- Guvern Stabil: Partidul Liberal Democrat a dominat scena politică în această perioadă, oferind stabilitate și continuitate în politici. Aceasta a contribuit la un climat favorabil pentru creșterea economică susținută.

- Investiții în Infrastructură: Guvernul a investit masiv în infrastructură, construind rețele de transport de mare viteză, cum ar fi trenul *Shinkansen*, și modernizând rețelele de telecomunicații. Acestea au contribuit la integrarea regională și la creșterea eficienței economice.

7. Colaborarea dintre Guvern și Mediul de Afaceri

- Sinergia dintre Sectorul Public și Privat: În Japonia guvernul și sectorul privat au colaborat strâns, în special prin intermediul MITI, pentru a coordona dezvoltarea industriilor strategice.

- Acces Facilitat la Capital și Credite: Guvernul a oferit condiții favorabile de finanțare pentru companiile orientate spre export și inovare, susținând creșterea în industrii prioritare.

LUCRARE DE LABORATOR NR. 11-12

CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A CHINEI

📚 ***COMPETENȚE:*** competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic statul China.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Factuale	*Cunoaștere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statului China, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

📖 Bibliografie:

1. Harrell, S., *An Ecological History of Modern China*. Seattle: University of Washington Press, 2023, 582 p.
2. National Bureau of Statistics of China. *China Statistical Yearbook*, Chapter 3: Population. Beijing, 2024, 845 p.
3. BBC News. *China worried over pace of growth*. [online] Disponibil: https://www.bbc.com

🌐 Webografie:

1. https://www.stats.gov.cn/
2. https://population.un.org/wpp/
3. https://datahelpdesk.worldbank.org/
4. https://www.worldometers.info/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Enumerați principalele resurse minerale exploatate în China (ex. cărbune, fier, cupru, aur, minereu de fier, aluminiu etc.). Identificați zonele-cheie de exploatare a resurselor, înregistrând locațiile principale/bazine de extracție pentru fiecare tip de resursă (ex. Shanxi pentru cărbune, Mongolia Interioară pentru pământuri rare).
2. Comparați poziția Chinei cu cea a altor puteri economice (ex. SUA, Germania, Rusia) și identificați avantajele și dezavantajele geografice pentru comerț și dezvoltare economică.
3. Construiți graficul evoluției numerice a Chinei, perioada anilor 1953-2024. Descrieți schimbările recente și explică tendințele demografice, cum ar fi bilanțul natural negativ, care face ca îmbătrânirea populației să devină una dintre problemele emergente ale populației Chinei. Explicați impactul acestor schimbări pe plan social și economic (Tabelul 18).

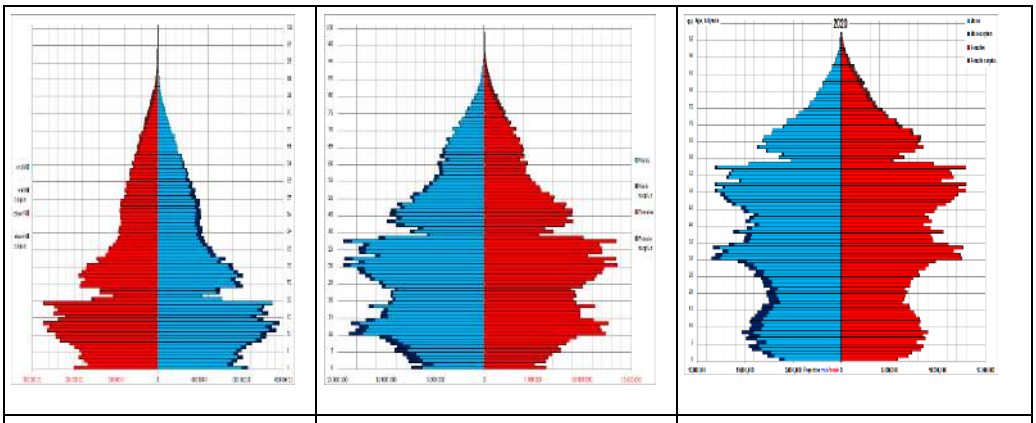
Tabelul 18. Evoluția numărului populației și sporului natural în China, 1953-2024 (mln/mlrd. loc, ‰)

Anul	1953	1964	1982	1990	2000	2010	2015	2020	2023	2024
Numărul populației (*mln/mlrd. loc*)	582,6	694,6	1,008	1,133	1,265	1,35	1,4	1,426	1,422	1,419
Bilanțul natural, *‰*	2,2	2,96	1,59	1,73	0,75	0,67	0,59	0,18	-0,18	-0,23

Sursa: https://www.stats.gov.cn/

4. Analizați prin comparație piramidele pe grupuri de vârstă şi gen a populaţiei Chinei pentru anii 1990, 2010 și 2020. Oferiți răspuns la întrebările propuse:
    - Identificați schimbările majore în distribuția pe grupuri de vârstă și gen, subliniind efectele politicii copilului unic asupra piramidei demografice;
    - Examinați dacă există un dezechilibru între genuri în populația tânără, cauzat de preferințele culturale și de politica de control al natalității.

- Analizați cum structura actuală populației afectează forța de muncă și economia Chinei, concentrându-te pe proporția populației active (15-64 ani).

(a)1980	(b)2000	(c)2020

Sursa: https://www.stats.gov.cn/

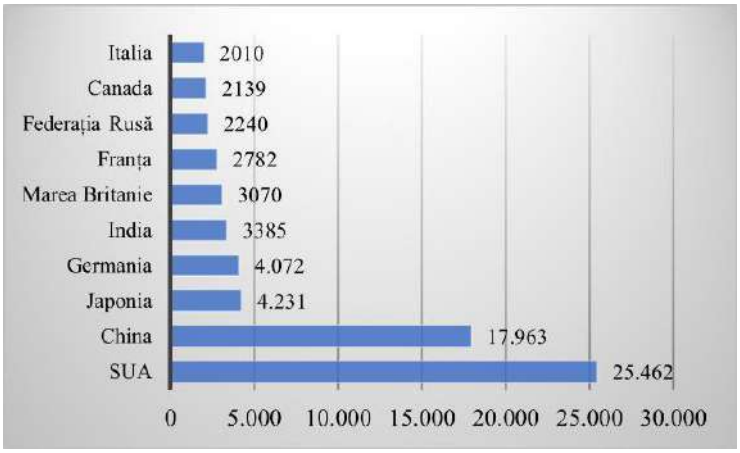
Figura 17. Piramida pe grupuri de vârstă și gen a populației Chinei, (a)1980, (b)2000, (c)2020

5. Studiați evoluția PIB-ului Chinei de la deschiderea economică din anii 1980 până în prezent și identificați principalele perioade de creștere și descreștere economică. Argumentați cauzele schimbărilor observate. Atrageți atenția la perioadele crizelor economice globale, dar și la anii care înregistrează creșteri economice semnificative.
6. Analizaţi reforma economică în China şi caracterizaţi cele 4 modernizări realizate (utilizați informația de la rubrica Text Informativ). Atrageți atenția la următorii factorii-cheie ai „miracolului chinez”:
   - Liberalizarea agricolă;
   - Instituirea Zonele Economice Speciale (ZES);
   - Aderarea la Organizația Mondială a Comerțului (OMC);
   - Politicile de atragere a Investițiilor străine directe (ISD);

Tabelul 19. Evoluția PIB-ului (mln.$) și rata de creștere a PIB-ului (%) a statului China, 1980-2024

Anul	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2024
PIB, mln $	302,8	648,7	1105,1	2225,5	3657,5	6542,3	12283,0	17880,3	24196,3	35258,6
Rata de creștere a PIB-ului, %	7,9	13,5	3,9	11,0	8,5	11,4	10,6	7,0	2,2	4,5

Sursa: https://www.stats.gov.cn/

Sursa: https://www.worldometers.info/

Figura 18. Top 10 state după volumul PIB-ului, mlrd $, 2023

7. Studiați creșterea mega-orașelor din China (ex. Beijing, Shanghai, Chongqing) și modul în care acestea contribuie la dezvoltarea economică regională (specializările economice). Evaluați impactul urbanizării rapide asupra economiei locale și a mediului.

Tabelul 20. Rata urbanizării în China, 1960-2030

Anul	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2030
Rata urbanizării, %	18	19,1	20,9	26,4	36,2	49,95	63,89	70

Sursa: www.stats.gov.cn

8. Caracterizați diversitatea industrială a Chinei, conform planului propus:
   - dezvoltarea industriei chineze de la începutul reformelor economice (1980) până în prezent, concentrându-te pe factorii care au susținut această creștere;

- structura sectorială a industriei chineze, concentrându-vă pe sectoarele manufacturier, energetic și de înaltă tehnologie;
- impactul tehnologiilor avansate, cum ar fi inteligența artificială, robotica și producția digitală asupra modernizării industriei chineze;
- impactul industriei energetice chineze, inclusiv cărbune, energie hidroelectrică, și surse de energie regenerabilă, asupra susținerii sectorului industrial;
- tranziția de la producția de bunuri cu valoare scăzută către producția de bunuri de înaltă valoare, cum ar fi produse tehnologice și echipamente avansate.

9. Analizați structura sectorului agricol din China, evidențiind:
    - culturile principale (ex. orez, grâu, porumb) și contribuția acestora la PIB;
    - principalele areale agricole și specializările acestora;
    - contribuția agriculturii la dezvoltarea regiunilor rurale din centrul și vestul Chinei,
    - modernizarea tehnologiilor agricole.

Tabelul 21. Principalele regiuni agricole ale Chinei

Zonă	Clima	Principalele culturi	Particularități
Sudul Chinei	Subtropicală musonică	Orez, trestie de zahăr, ceai, fructe tropicale	Agricultură intensivă cu mai multe cicluri pe an
Câmpia Chinei de Est	Temperată musonică	Grâu, porumb, soia, orez	Soluri fertile, agricultură mecanizată
Nordul Chinei	Temperat continentală	Grâu, porumb, cartofi	Soluri influențate de ariditate, care necesită irigare
Vestul Chinei	Aridă și semi-aridă	Pășunat, grâu, orz	Resurse limitate de apă, irigații și pășuni
Platoul Tibet	Montană	Pășunat (iaci, oi), orz	Altitudinea mare limitează diversitatea culturilor

Sursa: elaborat de autor

10. Argumentați impactul negativ al dezvoltării economice a Chinei asupra resurselor mediului, celor minerale, dar și sociale. Completați tabelele de mai jos.

Impactul dezvoltării economice asupra resurselor Chinei

Resurse	Impact
Calitatea aerului	
Calitatea apei	
Distribuirea echitabilă a resurselor minerale	

Diferențe de dezvoltare între mediul rural și urban

Mediul rural	Asemănări	Mediul urban

LUCRUL INDIVIDUAL

* *Realizați un referat pe tema "Provocările de Mediu Legate de Industrializarea Rapidă a Chinei". Atrageți atenția la impactul ecologic al industrializării rapide asupra aerului, apei și solului în China și măsurile pe care guvernul chinez le-a implementat pentru reducerea poluării.*

TEXT INFORMATIV

MIRACOLUL ECONOMIC CHINEZ

Aproximativ 30 de ani - atât i-au trebuit Chinei ca să se transforme dintr-o ţară izolată şi sărăcită de comunism într-o mare putere economică. În al doilea trimestru al anului curent, China a devenit a doua putere economică a lumii, după Statele Unite, devansând Japonia şi Germania.

Cu o populaţie care depăşeşte 1,3 miliarde (o cincime din populaţia mondială), China reprezintă economia care, cu o rată medie anuală de 10%, a cunoscut creşterea cea mai puternică la nivel global, în ultimul sfert de secol. China a reuşit o dublă performanţă: a depăşit stadiul de ţară în curs de dezvoltare,

devenind o importantă putere economică mondială şi, în acelaşi timp, a parcurs un proces de tranziţie de la o economie comunistă către una de piaţă. Această performanţă i-a adus Chinei mulţi admiratori, în special în ţările în curs de dezvoltare. Din ce în ce mai mult se vorbeşte de un model de dezvoltare chinez, model denumit de consultantul american Joshua Cooper Ramo „consensul de la Beijing".

Consensul de la Beijing – un model alternativ de dezvoltare?

Termenul de „consens de la Beijing" este folosit pentru a desemna o paradigmă alternativă de dezvoltare economică faţă de paradigma clasică, „consensul de la Washington", promovată de instituţiile financiare din Washington D.C. – Fondul Monetar Internaţional, Banca Mondială şi Departamentul Trezoreriei Americane.

Dacă paradigma clasică are la bază privatizarea, liberalizarea, lupta împotriva corupţiei, promovarea democraţiei şi a drepturilor omului, modelul chinez pune accentul pe dezvoltarea structurală (căi ferate, porturi, baraje etc.) şi economică (industrie, mine, petrol), statul deţinând un rol productiv fundamental.

Conform modelului chinez, guvernul este cel care gestionează tranziţia, prin menţinerea controlului asupra proprietăţii şi a finanţelor. Sectorul privat se dezvoltă ca rezultat al creşterii economice, fiind rezultatul şi nu premisa acesteia. Astfel, China este adesea percepută ca o ţară care a crescut economic fără să se bazeze în mod substanţial pe antreprenoriatul privat şi pe proprietatea privată, pe liberalizarea sistemului financiar sau pe adoptarea instituţiilor financiare specifice ţărilor dezvoltate.

Rezistenţa Chinei în faţa crizei economice actuale pare a fi un argument în plus pentru a susţine superioritatea acestui sistem autoritar de control asupra economiei faţă de democraţiile supuse mecanismelor pieţei.

O percepţie nuanţată

În ciuda percepţiei amintite mai sus şi dincolo de discursul oficial al partidului, o analiză mai atentă, în special a reformelor din anii '80, care au fost baza creşterii economice spectaculoase a Chinei, arată că aceste măsuri au fost mai convenţionale decât par la prima vedere. China a evoluat pe calea reformei tocmai ca urmare a implementării unor schimbări politice foarte importante.

După ani întregi marcaţi de Revoluţia culturală, de sistemul fermelor colective şi de controlul strict al statului asupra producţiei, Deng Xiaoping, care a ajuns în fruntea guvernului chinez în 1978, a început un amplu program de reforme

economice. La nivel declarativ, strategia chineză de reformă a lui Deng era descrisă prin metafora „traversării râului pipăind cu piciorul pietrele pe care să calci", metaforă ce sugera o tranziţie extrem de prudentă şi lentă spre economia de piaţă. În practică însă, au fost adoptate o serie de măsuri îndrăzneţe. Economistul Yasheng Huang, în cartea Capitalism cu trăsături chineze7,argumentează că succesul chinez a avut ca ingrediente de bază tocmai antreprenoriatul privat, proprietatea privată, reformele financiare şi chiar politice, deşi nu întotdeauna evidente la prima vedere.

Succes rural

Spre deosebire de multe ţări, în China antreprenorii cei mai dinamici, cei mai înclinaţi să-şi asume riscuri şi mai talentaţi sunt în mediul rural. Una dintre inovaţiile economice interesante care au caracterizat relansarea economiei chineze în anii '80 a fost reprezentată de aşa-numitele „întreprinderi orăşeneşti şi săteşti" (township and village enterprises, denumite pe scurt TVE3).

Există un consens aproape general că aceste entităţi, considerate succesoarele fermelor colective comuniste, au fost motorul economiei chineze până la mijlocul anilor '90. Deşi întreprinderile erau legate mai mult sau mai puţin de administraţia de stat locală, în practică, proprietatea era în majoritatea cazurilor privată. Yasheng Huang analizează statisticile Ministerului Agriculturii, potrivit cărora în 1985, la câţiva ani de la lansarea reformelor, 10 milioane de TVE din cele 12 milioane existente erau în întregime private. La începutul anilor '80 asistăm astfel, în fapt, la o privatizare masivă şi rapidă a cooperativelor comuniste, într-o perioadă în care termenul însuşi de privatizare era considerat a fi „subversiv". Masca autorităţilor de stat locale salva ideologia comunistă şi îi oferea mijloacele financiare pentru a supravieţui.

Companiile de tip TVE au absorbit rapid o proporţie importantă a forţei de muncă din mediul rural, ceea ce a avut efecte semnificative de reducere a sărăciei. În aceeaşi perioadă, instituţiile financiare de stat au fost încurajate să crediteze activitatea privată din zonele rurale, iar instituţiile financiare private erau încurajate de către banca centrală a Chinei să concureze alături de cele de stat pentru a reduce costul accesului la finanţare. Este interesant şi faptul că majoritatea TVE private erau situate în zonele cele mai sărace din China.

Reducerea sărăciei: veritabilul miracol chinez

Adevăratul miracol chinez este cel al reducerii sărăciei: China a reuşit să reducă sărăcia într-un mod probabil unic în istorie. Între 1981 şi 2004, procentul populaţiei cu un consum de mai puţin de un dolar pe zi a scăzut de

la 65% la 10%. În această perioadă, peste 500 de milioane de chinezi au fost scoşi din sărăcie. Şi există indicii că această evoluţie se menţine, estimările Băncii Mondiale indicând în 2007 un procent de 4% în dreptul chinezilor care trăiesc cu mai puţin de un dolar pe zi. Reducerea sărăciei la nivel mondial, primul dintre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, stabilite acum zece ani de statele membre ale Naţiunilor Unite, pare posibil de atins până în 2015, în mare parte tocmai scăderii acestei rate în China5. Totuşi, concomitent cu această remarcabilă reducere a sărăciei, disparităţile dintre veniturile populaţiei din zonele rurale şi cele ale populaţiei din zonele urbane ale Chinei s-au accentuat.

Succesul iniţiativei private din China nu s-a limitat însă numai la mediul rural. Stimulaţi de dinamica rurală şi de cea a micilor oraşe, o serie de antreprenori privaţi au căutat oportunităţi de afaceri şi în marile oraşe, unde însă nu era permisă înfiinţarea companiilor private. Astfel, au fost lansate o serie de companii „de stat", în spatele lor aflându-se, de fapt, antreprenori privaţi care au investit propriul capital şi care conduceau aceste întreprinderi după principiile cele mai pure ale economiei de piaţă. Un exemplu este oferit de istoria creării Lenovo, gigantul chinez care a cumpărat divizia de PC a IBM. Compania a fost înfiinţată în anul 1984 de către un grup de cercetători din cadrul Academiei Chineze de Ştiinţe (ACS). Aceştia au luat în nume propriu împrumuturi de la bănci, în total aproximativ 25.000 de dolari, bani pe care i-au împrumutat apoi ACS pentru a pune bazele a ceea ce mai târziu avea să fie compania Lenovo. ACS, instituţie de stat, era de fapt un paravan pentru o investiţie privată care nu putea fi înscrisă ca atare în mediul urban al anilor '80.

Inversarea tendinţei

Dinamica privată a anilor '80 a început însă să fie considerată o ameninţare pentru menţinerea status-quo-ului politic. Aşa că anii '90 au marcat o revenire la mai mult control, o inversare a trendului reformator care a animat anii '80 şi care stă la baza miracolului chinez.

Mediul rural a început să fie neglijat în favoarea celui urban. Administraţia locală din mediul rural a fost din ce în ce mai centralizată, iar accesul la finanţare a fost restrâns în mod drastic. Aparatul de stat s-a extins puternic în anii '90, iar măsurile politice liberale din anii '80 au fost întrerupte şi înlocuite prin măsuri opuse.

Politica de dezvoltare în această perioadă s-a bazat pe stimularea investiţiilor străine şi a exporturilor. Obsesia atragerii capitalului străin s-a manifestat

adesea în defavoarea populaţiilor locale, în principal a celor din zonele rurale, care erau dislocate fără niciun fel de compensaţie pentru a face loc instalării noilor corporaţii. Nici politica de susţinere a exporturilor cu orice preţ nu a contribuit la dezvoltarea consumului local, iar progresul înregistrat în lupta împotriva sărăciei a slăbit în intensitate. Aceste politici au asigurat totuşi menţinerea dinamicii creşterii economice, fiind benefice mai degrabă consumatorilor din ţările dezvoltate, care s-au bucurat de o reducere a preţurilor ca urmare a concurenţei chineze.

Reîntoarcerea către reforme s-a făcut treptat, începând cu anii 2000, care au fost marcaţi de aderarea Chinei la Organizaţia Mondială a Comerţului şi de privatizarea treptată a unor importante companii de stat în sectoare rezervate mult timp monopolului statului (sectorul bancar, petrolier, telecomunicaţii).

China capitalistă versus China comunistă

O analiză a realităţii chineze ne pune de fapt în faţa a două Chine: China predominant rurală, antreprenorială, caracterizată de un capitalism mai pur chiar decât în multe ţări europene, şi China oligarhică şi coruptă a marilor oraşe. Capitalismul chinez este, de fapt, un echilibru între cele două. China are o economie de succes nu datorită, ci în ciuda modelului său caracterizat de un partid unic şi un rol important al statului în economie.

Marii susţinători ai „consensului de la Beijing" sunt probabil mai degrabă fascinaţi de un sistem dictatorial, în care interesele proprii sunt mai uşor de apărat, decât de modelul economic în sine. Şi le este drag mai ales faptul că modelul chinez este caracterizat de lipsa condiţionalităţilor ideologice (democraţie, drepturi civice, drepturile omului) şi asortat cu o politică de neingerinţă în afacerile lor.

The Economist sublinia în luna mai că, în ciuda dezbaterii aprinse pe care aşa-zisul „model chinez" a declanşat-o, oamenii de ştiinţă şi responsabilii politici din China sunt divizaţi cu privire la existenţa acestuia, iar cei care cred în existenţa acestui model nu au o viziune clară cu privire la caracteristicile sale şi nici nu ştiu dacă este înţelept să vorbească despre el. Însuşi Partidul Comunist chinez este extrem de rezervat în a pretinde existenţa unui model de dezvoltare pe care alte ţări l-ar putea copia.

Între cele două Chine, viitorul va desemna învingătorul. Între timp, naşterea unui veritabil model alternativ de creştere economică încă se lasă aşteptată.

LUCRARE PRACTICĂ № 13.

CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ A ARABIEI SAUDITE

📚 ***COMPETENȚE:*** competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic statul Arabia Saudită.

Categorii de cunoștințe	***Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană***
Factuale	*Cunoaștere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Conceptuale	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Procedurale	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statului China, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

📖 Bibliografie:

1. International Monetary Fund, Middle East and Central Asia Department. *Saudi Arabia: Selected Issues*. IMF Staff Country Reports, Vol. 2022. Washington, D.C.: International Monetary Fund, 49 p.
2. McAuliffe, M. & Oucho, L.A. (eds.). (2024). *World Migration Report 2024*. Geneva: International Organization for Migration (IOM), 384 p.

🌐 Webografie:

1. https://data.worldbank.org/
2. https://www.worldometers.info/
3. https://www.neom.com/en-us
4. https://www.stats.gov.sa/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Analizați importanța geostrategică a poziției economico-geografice a Arabiei Saudite, cu accent pe:
   - rolul statului pe piața globală a petrolului și în cadrul OPEC;
   - poziția Arabiei Saudite în raport cu principalele rute comerciale internaționale;
   - relațiile comerciale și politice ale Arabiei Saudite cu marile puteri economice (SUA, China, UE);
   - impactul conflictelor regionale și stabilității politice asupra economiei.

2. Analizați procesul accelerat de urbanizare al Arabiei Saudite, inclusiv prognozele pentru anul 2030. Realizați un grafic care să arate evoluția populației urbane din ultimele decenii (figura 19). Analizați graficul și deduce cauzele și efectele acestui proces.

Tabelul 22. Rata urbanizării în Arabia Saudită

Anul	**1960**	**1970**	**1980**	**1990**	**2000**	**2005**	**2010**	**2020**	**2030 (estimat)**
Gradul de urbanizare, %	31	49	66	77	80	82	82	84	90

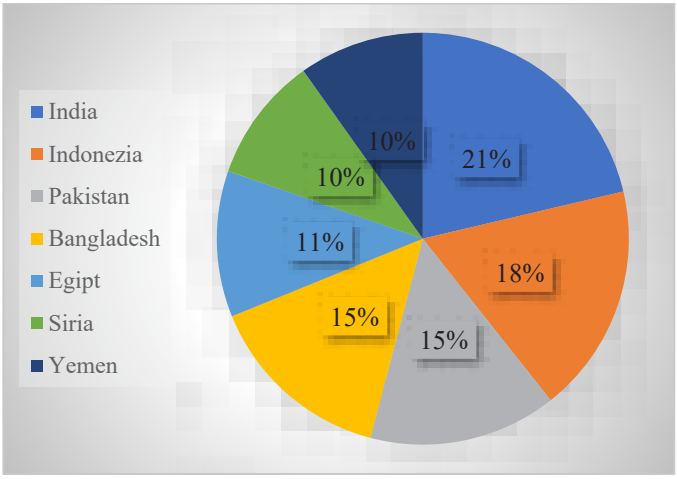
Sursa: https://data.worldbank.org/

3. Analizați fenomenul migraționist în Arabia Saudită. Cercetează numărul de muncitori străini din țară și impactul acestora asupra economiei (tabelul 23). Identificați principalele țări de origine ale imigranților (figura 19) și sectoarele economice în care aceștia lucrează. Analizați politicile guvernamentale privind muncitorii străini și cetățenia (vezi rubrica text informativ).

Tabelul 23. Bilanțul migraționist, Arabia Saudită

Anul	**2000**	**2005**	**2010**	**2015**	**2020**	**2025**
Bilanț migraționist	468 515	518 565	504 955	465 292	-74 725	119 738

Sursa: https://www.worldometers.info/

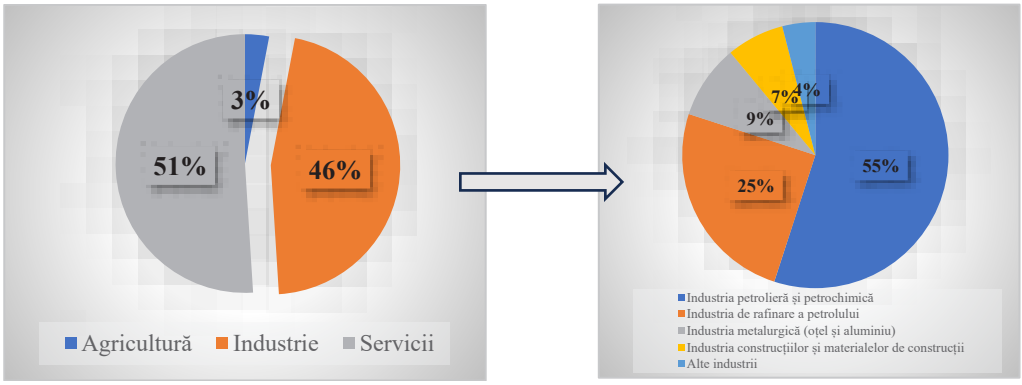
Sursa: elaborat de autor în baza datelor https://atlas.monshaat.gov.sa/

Figura 19. Țara de origine a migranților din Arabia Saudită

4. Explicați importanța economică a OPEC-ului și rolul Arabiei Saudite în această organizație.

5. Analizați programul economic al Arabiei Saudite ”Vision 2030” și scopurile sale (vezi rubrica Text Informativ). Identificați sectoarele în care Arabia Saudită investește pentru a reduce dependența de petrol. Explică dezvoltarea orașului NEOM și impactul acestuia asupra economiei statului (https://www.neom.com/en-us).

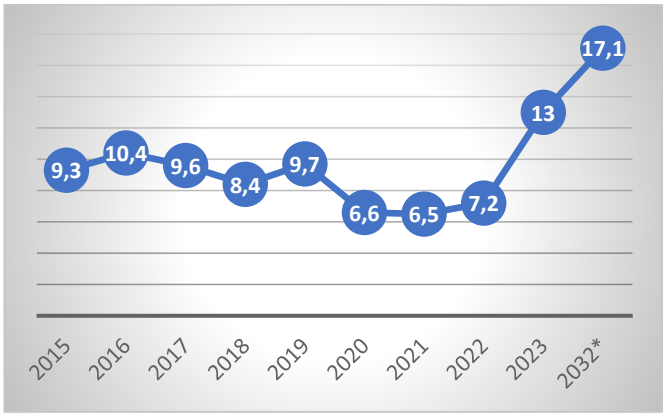
6. Evaluați rolul sectorului petrolier în economia Arabiei Saudite (fig. 20), identificând avantajele și dezavantajele unei economii bazate pe resurse naturale.

Sursa: elaborat de autor în baza datelor https://atlas.monshaat.gov.sa/

Figura 20. Structura PIB-ului Arabiei Saudite

7. Apreciați contribuția turismului la PIB-ul Arabiei Saudite, identificând investițiile făcute de guvern pentru dezvoltarea infrastructurii turistice. Explicați cum strategia Vision 2030 contribuie la creșterea numărului de turiști internaționali.

Sursa: https://www.stats.gov.sa/

Figura 21. Contribuția turismului în formarea PIB-ului Arabiei Saudite

LUCRUL INDIVIDUAL

Realizați o prezentare powerpoint despre dezvoltarea proiectului Viziunii 2030 în Arabiei Saudite și a proiectelor emblematice (NEOM, The Line, Red Sea Project**). Argumentează beneficiile orașelor smart asupra economiei și societății.*

TEXT INFORMATIV

Fenomenul migraționist în Arabia Saudită

Migrația joacă un rol esențial în structura demografică și economia Arabiei Saudite. Țara a devenit o destinație majoră pentru lucrătorii străini, atrași de oportunitățile economice generate în principal de industria petrolieră.

Conform estimărilor din 2020, aproximativ 13.454.842 de străini locuiau în Arabia Saudită, reprezentând circa *37,37%* din populația totală a țării. Majoritatea acestor migranți provin din țări precum India, Indonezia, Pakistan, Bangladesh, Egipt, Siria și Yemen. Distribuția pe gen este inegală, cu 68,64% bărbați și 31,34% femei în rândul populației migrante.

Principalii factori care atrag migranți în Arabia Saudită sunt condițiile economice favorabile și oportunitățile de angajare, în special în sectoare precum construcțiile, serviciile domestice și industria petrolieră. Dezvoltarea

rapidă a infrastructurii și proiectele ambițioase, precum cele prevăzute în planul „Vision 2030”, au crescut cererea de forță de muncă străină.

Arabia Saudită aplică sistemul "kafala", în care lucrătorii străini sunt sponsorizați de un angajator saudit, limitând mobilitatea și drepturile acestora. Acest sistem a fost criticat pentru posibile abuzuri și restricții asupra libertății lucrătorilor. În 2019, țara a introdus un program de „Rezidență Premium", oferind anumitor expatriați dreptul de a locui și munci fără un sponsor, însă costurile ridicate limitează accesibilitatea acestui program.

În efortul de a reduce dependența de forța de muncă străină și de a crește angajarea cetățenilor saudiți, guvernul a implementat politici de „saudizare". Acestea includ restricții asupra anumitor locuri de muncă, rezervându-le exclusiv pentru cetățenii saudiți.

Obținerea cetățeniei saudite este un proces complex și rar. Conform legislației actuale, un copil născut dintr-un tată saudit sau dintr-o mamă saudită și un tată necunoscut sau apatrid poate obține cetățenia saudită. Pentru străinii care doresc naturalizarea, condițiile includ:

- Rezidență legală în Arabia Saudită timp de cel puțin 10 ani consecutivi.
- Deținerea unui pașaport valabil care permite întoarcerea în țara de origine fără restricții.
- Exercitarea unei profesii de care țara are nevoie.
- Dovada unui venit legal.
- Lipsa condamnărilor penale pentru infracțiuni morale.

Procesul de naturalizare implică evaluarea solicitantului pe baza unui sistem de punctaj, care ia în considerare durata rezidenței, calificările profesionale și legăturile familiale cu cetățeni saudiți. De exemplu, deținerea unui doctorat în medicină sau inginerie poate aduce 13 puncte, în timp ce legăturile familiale cu cetățeni saudiți pot contribui cu până la 10 puncte. Pentru a fi recomandat pentru cetățenie, solicitantul trebuie să acumuleze un minim de 23 de puncte.

Deși migranții contribuie semnificativ la economia saudită, aceștia se confruntă adesea cu condiții de muncă dificile, salarii mici și acces limitat la servicii sociale. Guvernul saudit a inițiat politici de „saudizare" pentru a reduce dependența de forța de muncă străină și a crește angajarea cetățenilor saudiți. Cu toate acestea, implementarea acestor politici trebuie să echilibreze nevoia de dezvoltare economică cu drepturile și bunăstarea lucrătorilor migranți.

În concluzie, migrația în Arabia Saudită este un fenomen complex, influențat de factori economici, politici și sociali, având un impact profund asupra structurii demografice și a pieței muncii din țară.

Programul economic al Arabiei Saudite „Vision 2030”

Arabia Saudită a inițiat un plan ambițios de diversificare economică prin intermediul programului Vision 2030, lansat în 2016. Scopul principal al acestui program este reducerea dependenței de veniturile din petrol și dezvoltarea unor sectoare economice variate, promovând astfel o economie sustenabilă și competitivă.

Pilonii principali ai Vision 2030:

1. O societate vibrantă: Promovarea culturii, divertismentului și turismului pentru a îmbunătăți calitatea vieții și a atrage vizitatori internaționali.
2. O economie prosperă: Diversificarea surselor de venit prin dezvoltarea sectorului privat și atragerea de investiții străine directe.
3. O națiune ambițioasă: Îmbunătățirea eficienței guvernamentale și încurajarea participării cetățenilor în dezvoltarea națională.

Inițiative și proiecte majore:

- NEOM: Un oraș futurist în valoare de 500 de miliarde de dolari, planificat să devină un hub tehnologic și de inovație.
- Qiddiya: Un complex de divertisment și sport situat în apropiere de Riyadh, destinat să devină o destinație de top pentru recreere.
- Proiectul Mării Roșii: Dezvoltarea a 90 de insule într-o rețea de stațiuni de lux, cu accent pe turismul sustenabil.

Progrese și provocări:

Conform Fondului Monetar Internațional, economia non-petrolieră a Arabiei Saudite a înregistrat o creștere medie de 4,8% în 2022, reflectând succesul inițiativelor de diversificare. Arabia Saudită a realizat progrese semnificative în diversificarea economiei sale prin Vision 2030, însă atingerea obiectivelor ambițioase necesită eforturi continue, investiții strategice și adaptarea la provocările economice globale.

LUCRARE PRACTICĂ № 14.

CARACTERIZAREA ECONOMICO-GEOGRAFICĂ COMPARATIVĂ A INDONEZIEI ȘI MALAYSIEI

📚 ***COMPETENȚE:*** competența de a caracteriza din punct de vedere economico-geografic comparativă a statelor Indonezia și Malaysia.

Categorii de cunoștințe	*Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană*
Cognitive	*Cunoaştere*: bazinele de resurse naturale, caracteristicele mișcării naturale a populației;
Afective	*Înțelegere:* rolul poziției economico-geografice a statelor asupra nivelului de dezvoltare economică, interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și specializările internaționale ale muncii, rolul factorului uman asupra dezvoltării ramurilor economice.
Psihomotorii	*Explicare și interpretare:* factorii de amplasare a diferitor ramuri economice, centrale, centre economice etc., caracteristicile economiei statelor Indonezia și Malaysia, modalitățile eficiente de valorificare a condițiilor și resurselor disponibile și posibilități de asigurare cu cele care lipsesc.

📖 Bibliografie:

1. Central Intelligence Agency (CIA), *Malaysia*. In: *The World Factbook*. Disponibil: https://www.cia.gov/the-world-factbook/, 2025 (Accesat 10 Aug. 2024).
2. International Monetary Fund (IMF), *World Economic Outlook Database, April 2022*. Disponibil: https://www.imf.org, (Accesat 20 Apr. 2022).
3. Ministry of Home Affairs, Indonesia, *Indonesian Population – June 2024*, Disponibil: https://www.kemendagri.go.id (Accesat20 Oct. 2024).
4. World Bank, *World Bank Country and Lending Groups*, Disponibil: https://datahelpdesk.worldbank.org, 2019, (Accesat 10 Mai 2024).

🌐 Webografie:

1. https://www.dosm.gov.my/
2. https://www.worldbank.org/
3. https://www.bps.go.id/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Completați tabelul comparativ în care să notați similitudinile și diferențele dintre pozițiile economico-geografice ale Indoneziei și Malaysiei.

Particularități	***Malaysia***	*Asemănări*	***Indonezia***
Localizare			
State vecine			
Suprafață			
Relief			
Număr de insule			

2. Analizați prin comparație condițiile și resursele naturale ale statelor Indonezia și Malaysia, evidențiind particularitățile specifice. Formulează concluzii referitor la asemănările și deosebirile identificate. Completează tabelul propus.

Particularități	**Indonezia**	**Malaysia**
Caracteristicile climaterice		
Caracteristici de relief		
Resurse minerale		
Resurse forestiere		
Resurse agricole		
Resurse hidrologice		

3. Analizați participarea Indoneziei și Malaysiei la organizații și inițiative internaționale, evidențiind rolul acestor state în cooperarea globală. Utilizați informația de la rubrica TEXT INFORMATIV și alte surse suplimentare.

4. Completați tabelul comparativ cu indicatorii demografici ai celor două țări. Evidențiați principalele diferențe și asemănări.

Particularități demografice	***Indonezia***	*Asemănări*	***Malaysia***
Numărul populației			
Densitatea populației			

Rata natalității			
Rata mortalității			
Speranța de viață la naștere			
Rata alfabetizării			
PIB/locuitor			

5. Identificați și analizați principalilor factori de creștere economică (ex: resurse naturale, industrializare, turism) pentru fiecare țară. Analizați politicile guvernamentale privind dezvoltarea economică a statelor Indonezia și Malaysia.

6. Comparați nivelul de dezvoltare economică a statelor Indonezia și Malaysia pe baza indicatorilor cheie:

- Structura Economică (Ponderea sectoarelor în PIB, 2023);
- Comparați creșterea economică a statelor, pe baza datelor din tabelul 25.
- Comparați PIB-ul pe cap de locuitor (tabelul 24);
- Evoluția indicelui dezvoltării umane IDPU

Tabelul 24. Ponderea sectoarelor în PIB-ul Indoneziei și Malaysiei, %

Ramuri economice	***Indonezia***	***Malaysia***
Primar	13%	8%
Secundar	39%	37%
Terțiar	48%	55%

Sursa: https://www.worldbank.org/

Tabelul 25. Schimbări economice ale statelor Indonezia și Malaysia

Indicatori economici	***2023***		***2024***		***2025***	
	Id	My	Id	My	Id	My
Rata de creștere a PIB-ului, %	5,04	3,6	5,03	5,1	4,7	5,5
PIB, nominal	1.371,17 miliarde USD	399,649 milioane USD	1.360,15 miliarde USD	439,748 milioane USD	1,492.618 miliarde USD	488,250 milioane USD
PIB/loc	4919 USD	12090 USD	4980 USD	13142 USD	5247 USD	14423 USD

Sursa: https://www.imf.org/

7. Analizați prin comparație agricultura în Malaysia și Indonezia, evidențiind structura agricolă, culturile principale, impactul economic și provocările fiecărei țări conform planului propus:

- rolul agriculturii în economia fiecărei țări;
- influența climei și reliefului asupra agriculturii;
- cele mai importante culturi din fiecare țară;
- exporturile agricole și importanța lor pe piața globală.

8. Evaluați importanța partenerilor comerciali ai statelor Indonezia și Malaysia. Argumentați factorii, care determină relațiile comerciale active cu statele vecine înalt dezvoltate, dar și cu alți actori economici importanți (tabelul 26).

Tabelul 26. Principalii parteneri comerciali ai statelor Indonezia și Malaysia

Țară Parteneră	Malaysia (miliarde USD)	Indonezia (miliarde USD)
China	190,2	127,1
Singapore	59,0	35,0
SUA	50,0	30,0
Japonia	40,0	28,0
Thailanda	25,0	20,0
Coreea de Sud	22,0	15,0
India	18,0	20,0
Uniunea Europeană	35,5	25,0

Sursa: https://tradingeconomics.com/

LUCRUL INDIVIDUAL

* *Realizați o prezentare powerpoint „Impactul turismului asupra economiilor statelor Indonezia și Malaysia”. Specificați principalele tipuri de turism practictate, atracțiile turistice cele mai importante, dar și problemele cu care se confruntă acest sector economic.*

TEXT INFORMATIV

PRINCIPALELE ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE ȘI REGIONALE DIN CARE FAC PARTE Statele Indonezia și Malaysia

1. *Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN).* Fondată în 1967, ASEAN este o organizație regională care promovează cooperarea economică, politică și culturală în Asia de Sud-Est. Indonezia și Malaysia se numără printre membrii fondatori ai ASEAN, alături de Singapore, Thailanda și Filipine.

2. *Organizația Națiunilor Unite (ONU).* Atât Indonezia, cât și Malaysia sunt state membre ale ONU, participând activ la inițiativele și programele acestei organizații pentru a aborda probleme globale precum pacea și securitatea, drepturile omului și dezvoltarea durabilă.
3. *Organizația Mondială a Comerțului (OMC).* Ambele țări sunt membre ale OMC, implicându-se în negocieri și acorduri comerciale internaționale pentru a promova comerțul liber și echitabil.
4. *Forumul de Cooperare Economică Asia-Pacific (APEC).* Indonezia și Malaysia fac parte din APEC, un forum care promovează comerțul liber și cooperarea economică în regiunea Asia-Pacific.
5. *Mișcarea Nealiniată (NAM).* Ambele țări sunt membre ale NAM, o organizație de state care nu se aliniază formal niciunei mari puteri sau bloc politic, promovând astfel independența și suveranitatea națională.
6. *Organizația pentru Cooperare Islamică (OCI).* Indonezia și Malaysia, fiind țări cu populații majoritar musulmane, sunt membre ale OCI, care urmărește să promoveze solidaritatea și cooperarea între statele islamice.
7. *Grupul celor 77 (G77).* Ambele țări fac parte din G77, o coaliție de țări în curs de dezvoltare care își propune să promoveze interesele economice colective și să sporească capacitatea de negociere comună în cadrul ONU.

Indonezia și Malaysia participă activ în mai multe inițiative internaționale menite să protejeze mediul și să promoveze dezvoltarea durabilă. Iată câteva dintre acestea:

1. Inițiativa Triunghiului de Coral (CTI-CFF). Această inițiativă multilaterală implică șase țări: Indonezia, Malaysia, Papua Noua Guinee, Filipine, Insulele Solomon și Timorul de Est. Scopul principal este conservarea resurselor marine și de coastă prin abordarea problemelor legate de securitatea alimentară, schimbările climatice și biodiversitatea marină. Lansată în 2009, CTI-CFF urmărește, printre altele, aplicarea managementului ecosistemic al pescuitului și stabilirea de arii marine protejate.

2. Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor (PISA). Atât Indonezia, cât și Malaysia participă la PISA, un program al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) care evaluează abilitățile elevilor de 15 ani în domeniile citirii, matematicii și științelor. Participarea la PISA

oferă acestor țări date comparative la nivel internațional privind performanțele educaționale, contribuind la îmbunătățirea sistemelor lor de învățământ.

3. Inițiative de cooperare Sud-Sud și Triangulară pentru dezvoltare durabilă

Indonezia și Malaysia sunt implicate în parteneriate de cooperare Sud-Sud și triangulară, care vizează schimbul de bune practici și tehnologii pentru dezvoltare durabilă. De exemplu, un centru de formare din Indonezia a colaborat cu o autoritate alimentară din Regatul Unit pentru a împărtăși competențe în ambalarea și etichetarea alimentelor cu tehnicieni din 15 țări.

4. Inițiative regionale în domeniul sănătății. Cele două țări colaborează pentru a aborda provocările în îngrijirea de urgență și pre-spitalicească. Un studiu recent a evaluat provocările actuale în sistemele de îngrijire de urgență din Indonezia și Malaysia, oferind perspective asupra îmbunătățirii calității îngrijirii de urgență în Asia de Sud-Est.

LUCRARE PRACTICĂ № 15.

PROBLEME GLOBALE ALE OMENIRII

📚 ***COMPETENȚE:*** competența de a analiza anvergura și impactul problemelor globale ale omenirii;

Categorii de cunoștințe	***Cunoștințe integrate competenței de a argumenta importanța Geografiei Umane și Regionale în categoria disciplinelor de Geografie Umană***
Cognitive	*Cunoaştere*: esența problemelor globale ale omenirii: demografică, alimentară, asigurării cu apă potabilă, menținerii păcii pe Pământ.
Afective	*Înțelegere:* rolul factorului uman asupra apariției și aprofundării problemelor globale ale omenirii; rolul poziției economico-geografice a statelor asupra formării de probleme globale; interdependența dintre condițiile și resursele naturale ale țărilor și apariția unor probleme globale ale omenirii.
Psihomotorii	*Explicare și interpretare:* factorii care contribuie la aprofundarea problemelor globale ale omenirii, caracteristicile problemelor globale, modalitățile eficiente de ameliorare a impactului problemelor globale ale omenirii.

📖 **Bibliografie:**

1. Cocheci, R., *Geografie Urbană*, Editura Universitară „Ion Mincu” București, 2020, 168 p.
2. Gheţău, V., *Declinul demografic şi viitorul populaţiei României. O perspectivă din anul 2007 asupra populaţiei până în 2050*. București: Editura Alpha MDN, 2007, 86 p.
3. Hachi, M., *Modul de trai al populației Republicii Moldova. Abordare socio-geografică*, Chișinău, 2005, 245 p.
4. Coord. Matei, C., Hachi, M., Sainsus, V., *Formarea populației Republicii Moldova (Studiu istorico-demografic),* 2017, 340 p.
5. Hachi, M., Sochircă, E., *Geografia populației. Note de curs.* Editura AȘM, Chișinău, 2012, 227 p.
6. The State of Food Security and Nutrition in the World 2024, Disponibil: https://doi.org/10.4060/cd1254en-supplementary

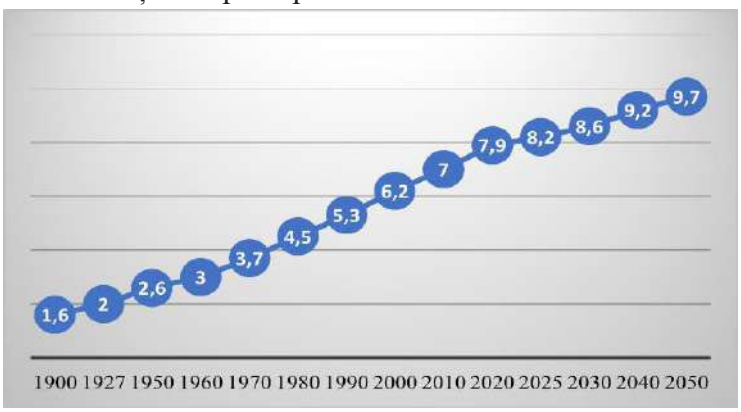
🌐 Webografie:

1. https://www.fao.org/
2. https://ourworldindata.org/

✍️SARCINI DE LUCRU:

1. Definiți și caracterizați succint esența următoarelor probleme globale ale omenirii:

- Problema demografică:
- Problema alimentară;
- Problema asigurării cu apă potabilă;
- Problema menținerii păcii pe Pământ.

Sursa: https://www.worldometers.info/

Figura 22. Evoluția numărului populației Globului, mlrd. Locuitori

2. Argumentați cauzele și impactul problemelor demografice asupra diferitelor regiuni ale lumii, prin prisma următoarelor dimensiuni ale problemei demografice:

- Suprapopularea (anexa 2, figura 22)
- Îmbătrânirea populației (anexa 3, tabelul 27)
- Scăderea natalității (figura 23)
- Migrația globală (anexa 4)

Tabelul 27. Top 10 state cu cea mai mare rată de îmbătrânire demografică, %, 2023

Țara	Rata de îmbătrânire, %	Țara	Rata de îmbătrânire, %
Japonia	28,2	Germania	21,4
Italia	22,8	Bulgaria	21,3

Finlanda	21,9	Croația	20,4
Portugalia	21,8	Franța	20,3
Grecia	21,8	Lituania	20,3

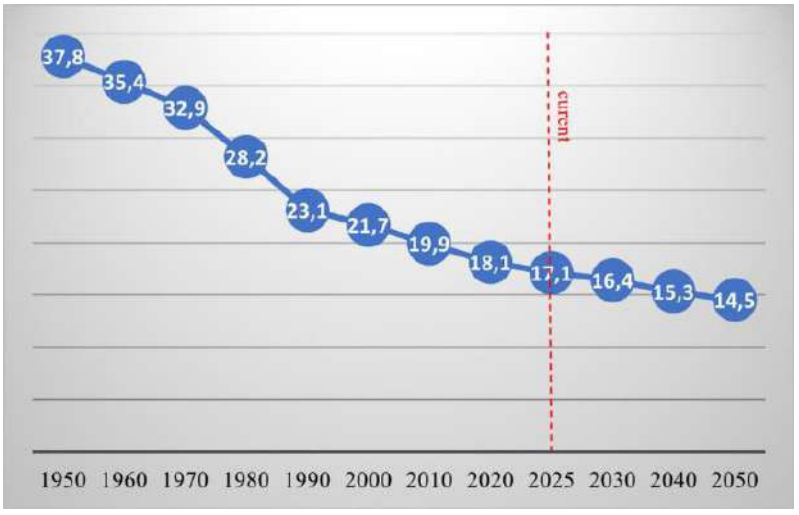
Sursa: https://www.prb.org/

3. Analizați tendințele problemei alimentare la nivel global. Realizați graficul evoluție ratei globale a malnutriției (tabelul 28), specificând cauzele și efectele problemei alimentare la nivel mondial, identificând regiunile cele mai afectate (anexa 5) și propuneți soluții sustenabile pentru îmbunătățirea securității alimentare.

Tabelul 28. Evoluția ratei malnutriției în aspect regional, 2005-2023, %

Regiuni/ani	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mondial	12,2	8,7	7,7	7,1	7,2	7,5	8,5	9,0	9,1	9,1
Africa	19,9	15,9	16,0	16,7	17,1	17,4	18,8	19,3	19,9	20,4
Asia	13,9	9,3	7,5	6,3	6,3	6,6	7,8	8,2	8,2	8,1
America Centrală și Latină	8,9	6,1	5,2	5,7	5,9	5,6	6,5	6,9	6,6	6,2
Oceania	6,9	7,3	6,9	6,8	7,1	7,0	6,7	7,5	7,1	7,3
America de Nord și Europa	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5

Sursa: https://www.fao.org/

Sursa: https://www.macrotrends.net/

Figura 23. Rata natalității populației Globului, 1950-2100 (est.), ‰

4. Analizați prin comparație două țări afectate sever de foamete și evaluați situația lor. Identificați cauzele principale ale crizei alimentare din aceste țări. Comparați soluțiile adoptate de fiecare țară pentru a combate foametea

Țara	Cauze ale foametei	Efecte	Soluții implentate
Somalia			
Yemen			

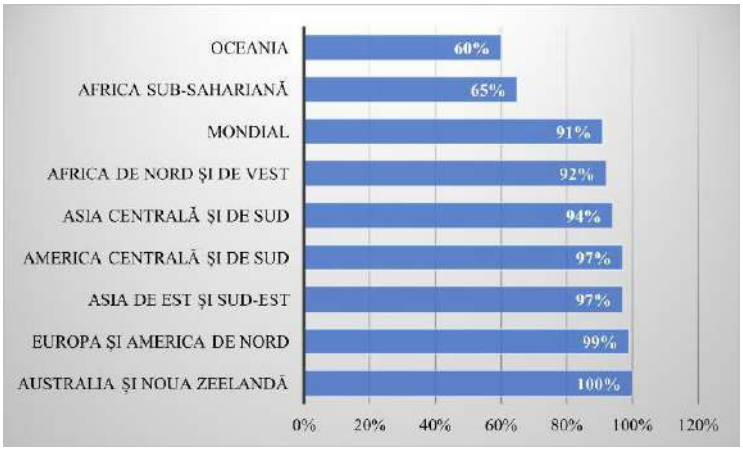
5. Evaluați problema asigurării cu apă potabilă conform planului propus:

- cauzele și efectele deficitului de apă potabilă la nivel global;
- identificați regiunilor cele mai afectate de problema asigurării cu apă potabilă (figura 24);
- evaluați impactul crizei apei potabile asupra omenirii;
- propuneți soluții sustenabile pentru creșterea accesului la apă curată.

6**.** Faceți o listă cu organizațiile internaționale care promovează pacea (ex: ONU, NATO, UE, Crucea Roșie). Explicați rolul fiecărei organizații și oferiți exemple de misiuni de menținere a păcii.

7. Analizați două conflicte majore din istoria recentă și analizați modul în care au fost gestionate. Identificați actorii implicați (guverne, organizații internaționale, ONG-uri, lideri politici). Comparați soluțiile aplicate și eficiența acestora.

Conflict	Cauze	Soluții aplicate	Eficiența
Conflictul israeliano-palestinian			
Conflictul armat ruso-ucrainean			

Sursa: https://ourworldindata.org/

Figura 24. Rata populației cu acces către surse de apă potabilă pe regiuni, %, 2022

8. Realizați o hartă cu principalele regiuni afectate de conflicte geopolitice. Utilizați informația de la rubrica Text Informativ, dar și surse suplimentare de informație.

LUCRUL INDIVIDUAL

** Alegeți o țară cu o problemă demografică majoră și analizați-o. Identificați cauzele, efectele și măsurile luate de guvern pentru a combate problema. Comparați situația acelei țări cu o alta aflată într-o situație opusă.*

TEXT INFORMATIV

ZONE CU RISC GEOPOLITIC

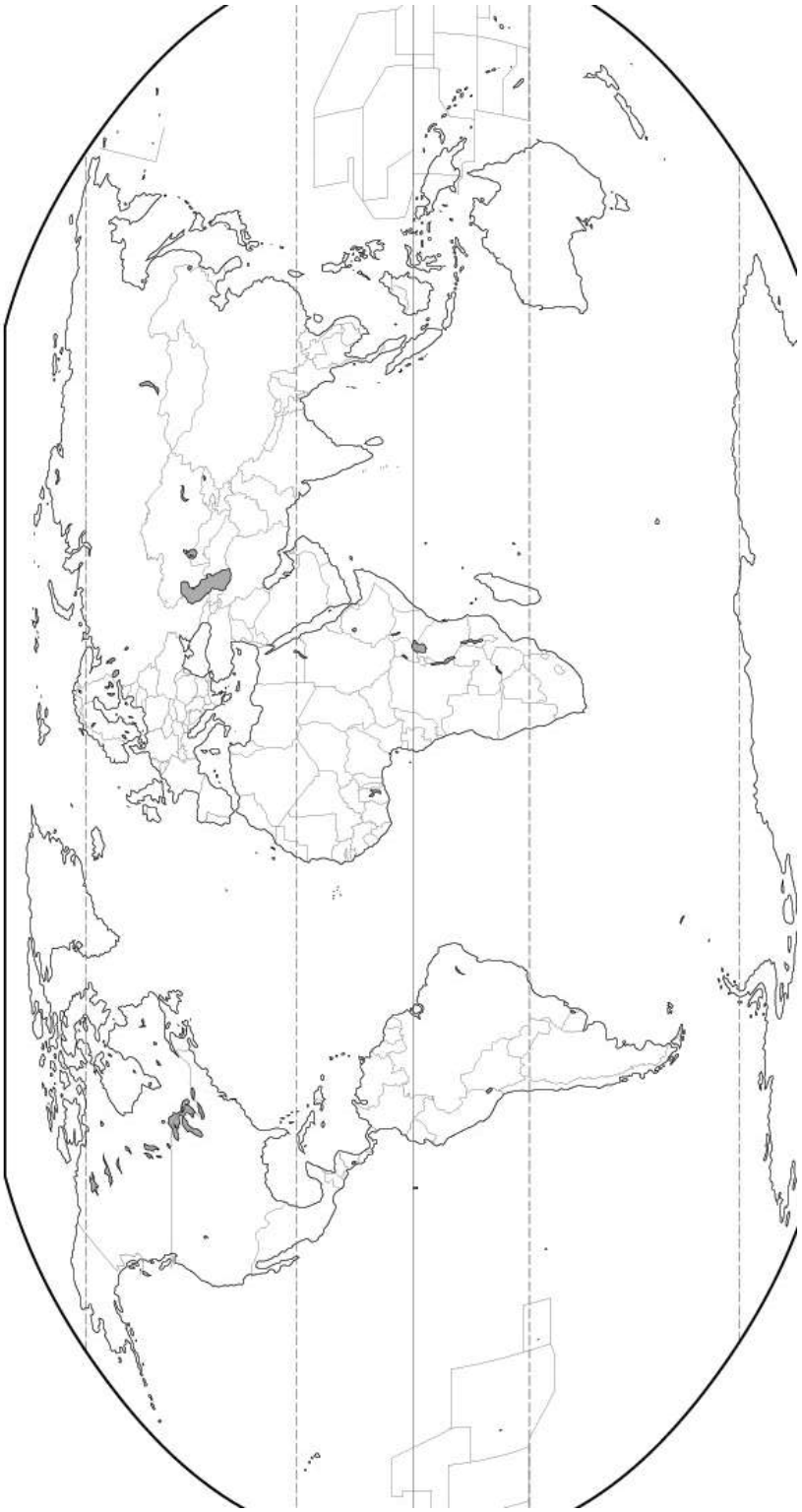
În 2025, mai multe regiuni ale lumii se confruntă cu riscuri geopolitice semnificative, influențate de factori precum conflicte armate, tensiuni economice și dispute teritoriale. Iată o listă a principalelor zone cu risc geopolitic ridicat:

1. **Europa de Est**:
   - **Ucraina și Rusia**: Conflictul armat în desfășurare și disputele teritoriale continue generează instabilitate în regiune.
2. **Asia de Est**:
   - **Strâmtoarea Taiwan**: Tensiunile dintre China și Taiwan, amplificate de implicarea Statelor Unite, cresc riscul de conflict în zonă.

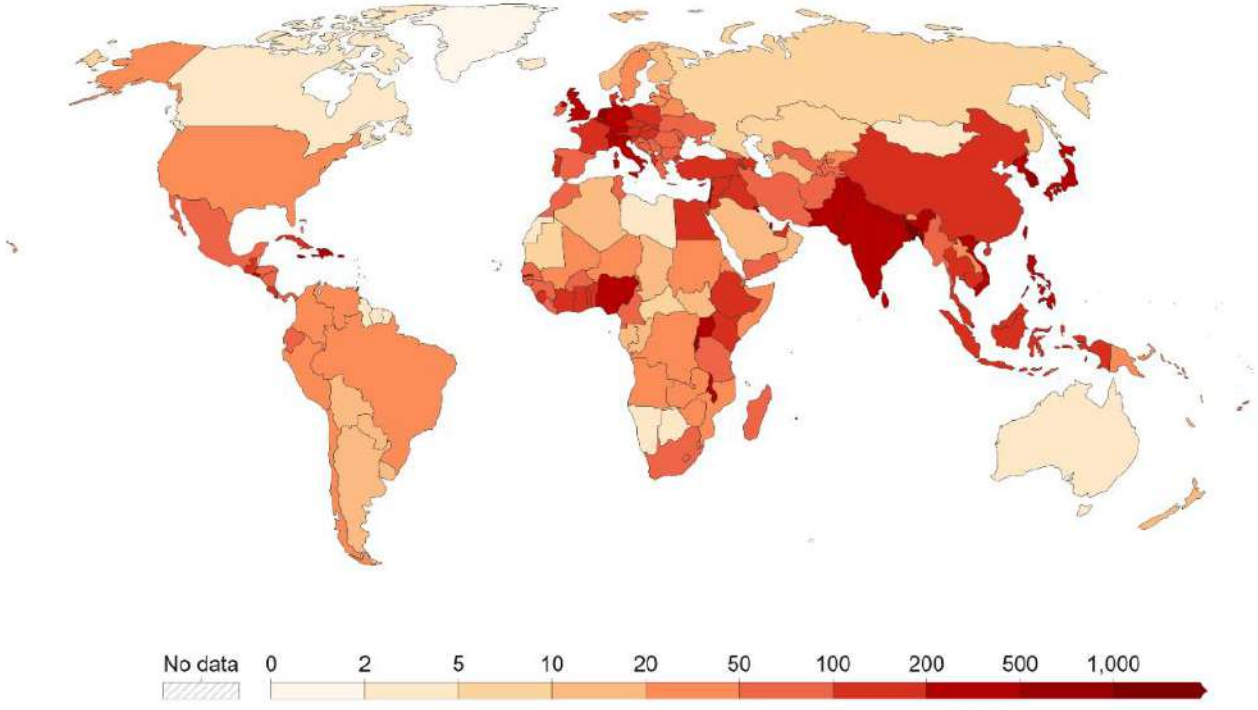
- **Marea Chinei de Sud**: Dispute teritoriale între China și alte țări din Asia de Sud-Est privind suveranitatea asupra unor insule și resurse maritime.

3. **Orientul Mijlociu**:
   - **Iran și Arabia Saudită**: Rivalitatea regională și conflictele prin intermediari în țări precum Yemen și Siria contribuie la instabilitatea regională.
   - **Israel și Palestina**: Tensiunile persistente și violențele periodice mențin un climat de nesiguranță.
4. **Asia de Sud**:
   - **India și Pakistan**: Disputa de lungă durată asupra regiunii Kașmir și incidentele de la graniță cresc riscul de escaladare militară.
5. **Peninsula Coreeană**:
   - **Coreea de Nord și Coreea de Sud**: Instabilitatea militară și testele nucleare nord-coreene reprezintă o amenințare la adresa păcii regionale.
6. **Africa de Nord și Sahel**:
   - **Libia, Mali și Nigeria**: Conflictele interne, prezența grupărilor teroriste și instabilitatea politică afectează securitatea regională.
7. **America Latină**:
   - **Venezuela**: Criza politică și economică continuă provoacă tensiuni interne și migrație masivă.

Anexa 1 Harta contur a lumii

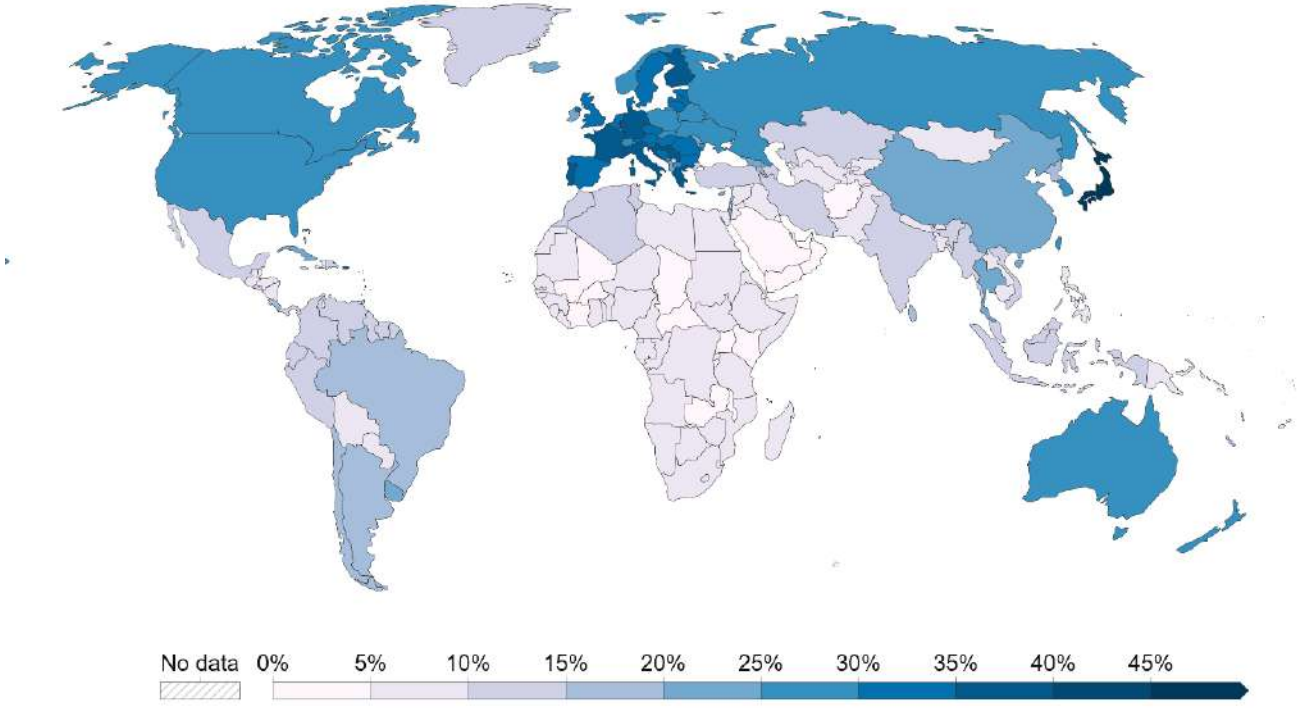

Anexa 2. Densitatea populației Globului, 2025, loc/km^2

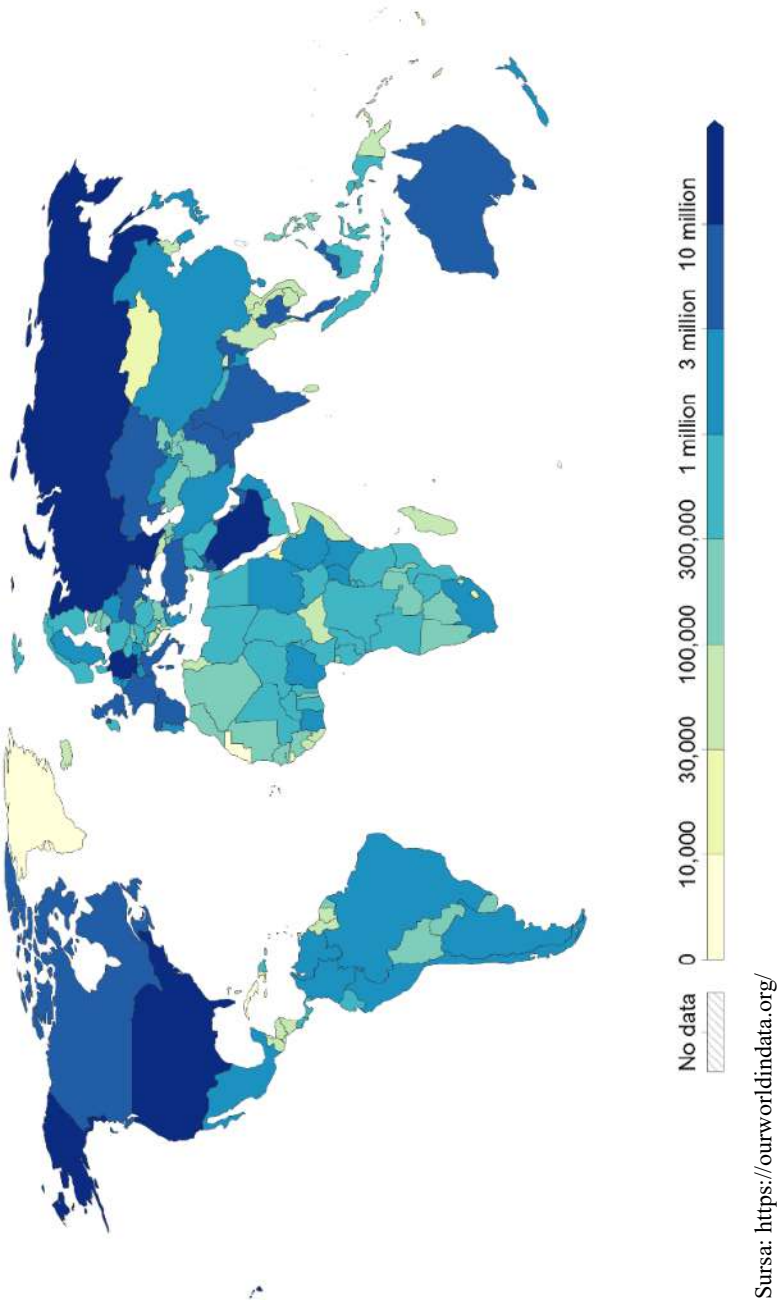
Sursa: https://ourworldindata.org/

Anexa 3. Rata de dependență a persoanelor vârstnice, %, 2023
(raportul dintre vârstnici și persoanele de vârste 15-59 ani la începutul anului de referință)

Sursa: https://ourworldindata.org/

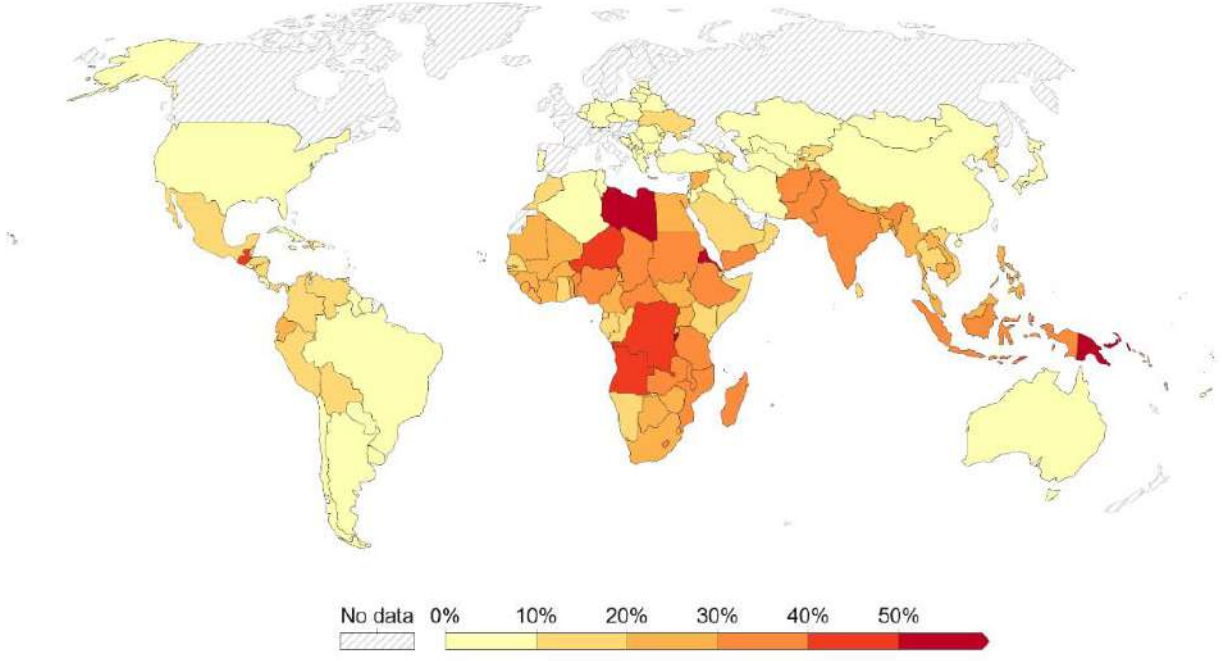
Anexa 4. Numărul total al imigranților, nr. pers., 2023

Sursa: https://ourworldindata.org/

Anexa 5. Malnutriție: Rata copiilor cu retard de creștere, %, 2022

(Procentul copiilor cu vârsta sub cinci ani care sunt definiți ca având retard de creștere. Retardul de creștere apare atunci când un copil este semnificativ mai scund decât media pentru vârsta sa. Aceasta este o consecință a nutriției insuficiente și/sau a infecțiilor repetate)

Sursa: https://ourworldindata.org/

Anexa 6. Lista statelor Europei și Asiei, 2025

Lista statelor Europei, 2025							
State	Capitala	Numărul populație, mln. loc	Suprafața, km^2	PIB	PIB/loc	Forma de guvernare	Drapel
Albania	Tirana	2,791,765	28.748	$18,882,095,518	$6,678	Republică	
Andorra	Andorra la Vella	81,938	486	$3,352,032,737	$42,055	Republică	
Armenia	Erevan	2,973,840	29,743	$19,502,783,988	$6,770	Republică	

Azerbaidjan	Baku	10,336,577	86,600	$78,721,058,824	$7,646	Republică	
Austria	Viena	9,120,813	83,871	$471,400,000,000	$52,004	Republică	
Belarus	Minsk	9,056,696	207,600	$72,793,457,588	$7,935	Republică	
Belgia	Bruxelles	11,738,763	30.528	$578,604,000,000	$49,700	Monarhie constituțională	
Bosnia și Herțegovina	Sarajevo	3,164,253	51.129	$24,527,507,288	$7,653	Republică federală	
Bulgaria	Sofia	6,757,689	110.910	$89,040,398,406	$13,045	Repblică	

Cehia	Praga	10,735,859	78.866	$290,924,000,000	$27,257	Republică	
Cipru	Nicosia	1,358,282	9,251	$28,439,052,741	$21,361	Republică	
Croația	Zagreb	3,875,325	56,594	$70,964,606,465	$18,163	Republică	
Danemarca	Copenhaga	5,977,412	43,094	$388,544,000,000	$66,985	Monarhie constituțională	
Elveția	Berna	8,921,981	41,284	$807,706,000,000	$91,866	Republică	
Estonia	Tallinn	1,360,546	45,227	$38,100,812,959	$28,221	Republică	

Finlanda	Helsinki	5,617,310	338,424	$280,826,000,000	$50,424	Republică	
Franța	Paris	66,548,530	551,695	$2.783 trilion	$41,989	Republică	
Georgia	Tbilisi	3,807,670	69,700	$24,605,375,420	$6,484	Republică	
Germania	Berlin	84,552,242	357,114	4.072 trilion	$48,429	Republică	
Grecia	Atena	10,047,817	131,990	$219,066,000,000	$21,039	Republică	
Irlanda	Dublin	5,255,017	70,273	$529,245,000,000	$103,50	Republică	

Islanda	Reykjavik	393,396	103,000	$27,841,648,044	$73,199	Republică	
Italia	Roma	59,342,867	301,336	$2.010 trilion	$33,721	Republică	
Lituania	Vilnius	2,859,110	65,300	$70,334,299,008	$24,969	Republică	
Letonia	Riga	1,871,871	64,559	$41,153,912,663	$21,878	Republică	
Liechtenstein	Vaduz	39,870	160	$7.365 trilion	$187,27	Republică	
Luxemburg	Luxemburg	673,036	2,586	$82,274,812,251	$125,95	Monarhie constituțională	

Monaco	Monaco	38,631	2	$8.784 trilion	70.670	Monarhie constituțională	
Malta	Valleta	539,607	316	$17,765,270,015	$33,634	Republică	
Muntenegru	Podgorica	638,479	13,812	$6,095,978,868	$9,918	Republică	
Norvegia	Oslo	5,576,660	323,802	$579,267,000,000	$106,15	Monarhie constituțională	
Țările de Jos	Amsterdam	18,228,742	41,850	$991,115,000,000	$55,356	Monarhie constituțională	
Polonia	Varșovia	38,539,201	312,679	$688,177,000,000	$17,928	Republică	

Portugalia	Lisabona	10,425,292	92,090	$251,945,000,000	$24,186	Republică	
Macedonia de Nord	Skopje	1,823,009	25,713	$13,563,132,057	$7,370	Republică	
Republica Moldova	Chișinău	3,034,961	33,846	$14,420,947,884	$4,744	Republică	
România	București	19,015,088	238,391	$301,262,000,000	$15,718	Republică	
Regatul Unit	Londra	69,138,192	242,900	$3.071 trilion	$45,038	Monarhie constituțională	
Rusia	Moscova	144,820,423	17,098,242	$2.240 trilion	$15,390	Republică	

Serbia	Belgrad	6,736,216	88,361	$63,501,748,652	$9,351	Republică	
San Marino	San Marino	33,581	61	$2.978 trilion	$86,989	Republică	
Slovenia	Ljubljana	2,118,697	20,273	$62,117,768,015	$29,367	Republică	
Slovacia	Bratislava	5,506,760	49,037	$115,469,000,000	$21,097	Republică	
Spania	Madrid	47,910,526	505,992	$1.398 trilion	$29,219	Monarhie constituțională	
Suedia	Stockholm	10,606,999	450,295	$585,939,000,000	$55,871	Monarhie constituțională	
Turcia	Ankara	87,473,805	783,562	$905,988,000,000	$10,407	Republică	

Ucraina	Kiev	37,860,221	603,500	$160,503,000,000	$3,910	Republică	
Ungaria	Budapesta	9,676,135	93,028	$178,789,000,000	$18,462	Republică	
Lista statelor Asiei							
Afganistan	Kabul	43,8	652687	$17,2B	$380	Emirat islamic	
Arabia Saudită	Riyadh	34,6	2149690	$1,1T	$23332	Monarhie islamică absolută	
Armenia	Yerevan	3	29743	$24,1B	$5151	Republică mixtă	
Azerbaidjan	Baku	10,4	79640	$72,4B	$5651	Republică mixtă	
Bahrain	Manama	1,6	760	$46,1B	$25077	Monarhie mixtă	

Bangladesh	Dhaka	175,7	148460	$437B	$1885	Republică parlamentară	
Bhutan	Thimphu	0,8	38394	$2,9B	$3336	Monarhie mixtă	
Brunei	Bandar Seri Begawan	0,5	5765	$15,1B	$28725	Monarhie islamică absolută	
Cambodgia	Phnom Penh	17,8	181035	$42,3B	$2084	Monarhie mixtă	
R.P.C.	Pekin	1416,1	9596961	$17,8T	$12175	Republică socialistă uniparti-nică	
Cipru	Nicosia	1,2	9251	$32B	$30663	Republică preziden-țială	
Egipt	Cairo	114,5	1010408	$396B	$3457	Republică mixtă	

Filipine	Manila	114,9	300000	$437B	$3746	Republică mixtă	
Georgia	Tbilisi	3,8	69700	$30B	$6181	Republică mixtă	
India	New Delhi	1438,1	3287263	$3,6T	$2236	Republică federală parlamentară	
Indonezia	Jakarta	281,2	1904569	$1,4T	$4193	Republică preziden-țială	
Iran	Teheran	92,4	1648195	$405B	$5668	Republică islamică teocratică prezden-țială	
Irak	Bagdad	47	438317	$251B	$4176	Republică mixtă	
Israel	Tel Aviv	9,5	22070	$514B	$42853	Republică parlamen-tară	

Japonia	Tokio	123,1	377976	$4,2T	$36990	Monarhie mixtă	
Iordania	Amman	11,5	89342	$51B	$3950	Monarhie mixtă	
Kazahstan	Astana	20,8	2724900	$263B	$11453	Republică mixtă	
Kuwait	Kuwait	5	17818	$164B	$24155	Monarhie mixtă	
Kârgâzstan	Bișkek	7,3	199951	$14B	$1264	Republică parlamen-tară	
R.P.D. Laos	Vientiane	7,9	236800	$15,8B	$2649	Republică socialistă unipar-tinică	
Liban	Beirut	5,8	10452	$17,9B	$5909	Republică parlamen-tară	
Malaysia	Kuala Lumpur	36	330803	$400B	$11430	Monarhie federală mixtă	

Maldive	Male	0,6	300	$6,6B	$11486	Republică preziden-țială	
Mongolia	Ulan-Bator	3,5	1564110	$20,3B	$4457	Republică mixtă	
Myanmar	Yangon	54,9	676578	$66,8B	$1178	Republică parlamen-tară	
Nepal	Kathmandu	29,6	147516	$40,9B	$1136	Republică federală parlamen-tară	
R.P.D. Coreea	Pyongyang	26,6	120540	$24,5B	$654	Republică socialistă uniparti-nică	
R. Coreea	Seul	51,7	100363	$1,7T	$33098	Republică preziden-țială	
Oman	Muscat	5,5	309500	$109B	$18099	Monarhie absolută	

Pakistan	Islamabad	255,2	881913	$338B	$1664	Republică federală parlamen-tară	
Palestina	Ierusalim	5,4	6020	$36,4B	$3464	Republică mixtă	
Qatar	Doha	3,1	11586	$213B	$65111	Monarhie islamică absolută	
Singapore	Singapore	5,9	728	$501B	$65422	Republică parlamen-tară	
Sri Lanka	Sri Jayawardenepura Kotte / Colombo	23,2	65610	$84,8B	$3969	Republică mixtă	
Siria	Damasc	25,6	185180	$22,4B	$859	Republică mixtă	
Tadjikistan	Dușanbe	10,8	143100	$12,1B	$1407	Republică preziden-țială	

Tailanda	Bangkok	71,6	513120	$515B	$6394	Monarhie mixtă	
Timor-Leste	Dili	1,4	14919	$2,1B	$1278	Republică mixtă	
Turcia	Ankara	87,7	783562	$1,1T	$12814	Republică mixtă	
Turkmenistan	Aşgabat	7,6	488100	$60,6B	$7880	Republică preziden-țială	
U.A.E.	Abu Dhabi	11,3	83600	$514B	$42508	Monarhie federală mixtă	
Uzbekistan	Taşkent	37,1	447400	$102B	$3726	Republică preziden-țială	
R.S. Vietnam	Hanoi	101,6	331212	$430B	$3760	Republică socialistă uniparti-nică	
Yemen	Sana'a	41,8	527970	$18,8B	$859	Republică mixtă	

Model de test de evaluare

1. Analizați problema asigurării cu resurse minerale a statelor Europei. Dați răspuns sarcinilor propuse: L 0 1 2 3 4 5 6

a) Posibilitățile de asigurare cu resurse de petrol și gaz natural a Italiei_____

_____
_____
_____
_____

b) Asigurarea cu resurse de minereuri feroase și neferoase a Germaniei _____

_____
_____
_____

2. Numiți și caracterizați 3 factori, care au contribuit la dezvoltarea rapidă a statelor recent industrializate din Asia: L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

- _____
_____
_____
_____
- _____
_____
_____
- _____
_____
_____

3. Analizați prin comparație aspectele demografice ale statelor India și China. Completați tabelul de mai jos: L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Caracteristici demografice	**India**	***Asemănări***	**China**
Numărul populației			
Densitatea populației			
Caracteristicile mișcării naturale ale populației			
Structura pe grupuri de vârstă			
Structura ocupațională			

	pe sectoare economice				
	Structura etnică și religioasă				
	Probleme demografice				
4.	Apreciați importanța regională/mondială a industriei constructoare de mașini a Marii Britanii (gradul de asigurare cu resurse naturale, volumul producției, companii producătoare, impactul pe piața europeană/ mondială etc.) _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____				L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
5.	China este cel mai mare producător industrial la nivel mondial, dar și cel mai mare exportator de bunuri. Din aceste considerente, statul este unul dintre cei mai mari consumatori de resurse naturale. Totodată funcționarea multitudinii de unități industriale aduc anumite consecințe negative. Pornind de la aceste realități, evaluați rolul industriei Chinei: • Ponderea sectorului industrial în formarea PIB-ului Chinei este_____ • Explicați esența *modernizării industriei* realizată de către China_____ _____ _____ _____ • Evaluați importanța industriei electronice și electrotehnice în balanța industrială a țării_____ _____ _____ _____ _____ • Caracterizați o ramură de specializare industrială a țării_____ _____				L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

	_____ _____ • Evaluați impactul activității industriale pe plan intern_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	
6	Caracterizați problema alimentară la nivel global conform planului de mai jos: • Esența celor 3 dimensiunii ale problemei alimentare la nivel mondial: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ • Explicați cauzele apariției și răspândirii problemei alimentare în statele înalt dezoltate economic: _____ _____ _____ _____ _____ _____ • Apreciați dimensiunile consecințelor acestei probleme pentru statele slab dezvoltate: _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

	• Propuneți 2 soluții pentru ameliorarea impactului problemei alimentare la nivelul centrelor urbane mari: _____	
	Total: 50 puncte	
	Puncte acumulate	
	Nota	

Lista subiectelor pentru examen

1. Obiectul de studiu al geografiei umane regionale
2. Etapele de formare a hărții politice
3. Clasificarea statelor lumii după diferite criterii
4. Caracterizarea principalelor grupuri de state după nivelul de dezvoltare economică
5. Caracterizarea economico-geografică generală a Europei.
6. Regionarea economico-geografică a Europei.
7. Apariția, dezvoltarea și extinderea Uniunii Europene.
8. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Franței
9. Caracterizarea populației Franței
10. Caracterizarea economiei Franței
11. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Marii Britanii
12. Caracterizarea populației Marii Britanii
13. Caracterizarea economiei Marii Britanii
14. Relațiile economice externe și turismul în Marea Britanie
15. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Germaniei
16. Caracterizarea populației Germaniei
17. Caracterizarea economiei Germaniei
18. Relațiile economice externe și turismul în Germania
19. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Italiei
20. Caracterizarea populației Italiei
21. Caracterizarea economiei Italiei
22. Relațiile economice externe și turismul în Italia
23. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Federației Ruse
24. Caracterizarea populației Federației Ruse
25. Caracterizarea sectorului energetic al Federației Ruse
26. Caracterizarea sectorului industrial al Federației Ruse
27. Caracterizarea agriculturii și transporturilor Federației Ruse
28. Relațiile economice externe și turismul în Federația Rusă
29. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Ucrainei
30. Caracterizarea populației Ucrainei
31. Caracterizarea economiei Ucrainei

32. Asia. Caracterizare economico-geografică generală
33. Regionarea economico-geografică a Asiei
34. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Japoniei
35. Caracterizarea populației Japoniei
36. Caracterizarea sectorului energetic al Japoniei
37. Caracterizarea sectorului industrial al Japoniei
38. Caracterizarea agriculturii și transporturilor Japoniei
39. Relațiile economice externe și turismul în Japonia
40. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Chinei
41. Caracterizarea populației Chinei
42. Caracterizarea sectorului energetic al Chinei
43. Caracterizarea sectorului industrial al Chinei
44. Caracterizarea agriculturii și transporturilor Chinei
45. Relațiile economice externe și turismul în China
46. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale statelor noi industrializate (Tigrii Asiatici)
47. Caracterizarea populației statelor noi industrializate (Tigrii Asiatici)
48. Caracterizarea economiei statelor noi industrializate (Tigrii Asiatici)
49. Poziția economico-geografică, condițiile și resursele naturale ale Indiei
50. Caracterizarea populației Indiei
51. Caracterizarea economiei Indiei

📖 Bibliografie de bază:

1. Caitlin, F., *World Regional Geography*, Creative Commons Attribution–Non Commercial–Share Alike International License, 195 p.
2. Ciubară, S., Sochircă, V., Colţa, P., *Geografia umană şi economică a lumii – Europa*, Cimişlia, Editura Tipcim, 1996, 56 p.
3. Cocean, P., *Geografia Europei*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 157 p.
4. Cocean, P., *Geografie regională*, ediţia a III-a, restructurată şi adăugită, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 224 p.
5. Cocean, P., *„Ţările". Regiuni geografice şi spaţii mentale*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, 250 p.
6. Efros, V., *Geografia economiei mondiale*, Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare", 2004, 358 p.
7. Mutabdzija, G., *Regional Geography of Europe: From Geographical to Innovative Region*, Amazon Digital Services LLC – KDP Print US, 2018, 395 p.
8. Săgeată, R., *Regiunile Europei. Metodologie de analiză regională*, București, Editura Fundației România de Mâine, 2007, 228 p.
9. Vijulie, I., *Geografia umană și economică a Europei*, București, Editura Universității din București, 2020, 444 p.

📖 Bibliografie suplimentară:

1. Gregory Blue, Martin Bunton, Ralph C. Croizier, Criozier, Ralph, Colonialism and the Modern World, 2015, 359 p.
2. Human Development Report 2021-22. Uncertain Times, Unsettled Lives: Shaping our Future in a Transforming World, september 2022, ISBN: 9789211264517, 308 p.
3. P. Dormois, *The French Economy in the Twentieth Century*, Universite Marc-Bloch, Strasbourg, France, Cabridge University Press, 2002, ISBN 0521660920.
4. F. Caron translated by Barbara Bray, *An Economic History of Modern France,* Columbia University press, 371 p., ISBN 978-0-415-61635-5.
5. B.W.E. Alford, *Britain in the world economy since 1880*, Routledge Taylor&Francis Group, London and New York, 355 p., ISBN 13: 978-0-582-18676-8.
6. Gregory Blue, Martin Bunton, Ralph C. Croizier, Criozier, Ralph,

Colonialism and the Modern World, 2015, 359 p.
7. Agriculture of Great Britain 2020, Produced by: Department for Environment, Food and Rural Affairs Department of Agriculture, Environment and Rural Affairs (Northern Ireland) Welsh Government, Knowledge and Analytical Services The Scottish Government, Rural and Environment Science and Analytical Services, 157 p.
8. Robert E. Dickinson, The Regions of Germany, A Geographical Interpretation, the International Librrary of Sociology, ISBN 9781136257957, 2013, 188 p.
9. Giovanni Federico, The Economic Development of Italy Since 1870, ISBN: 9781852787011, 1994, 689 p.
10. Russell King, The Industrial Geography of Italy, ISBN:9781317521112, 2015, 356 p.
11. Гудкова Т., Теняков И., Кульков В., Кайманаков С., Экономика России, ЛитРес, ISBN:9785041396763, 2021, 157 p.
12. Калуцков В., География России 3-е изд., испр. и доп. Учебник и практикум для вузов, ЛитРес, ISBN:9785045316187, 2023, 306 p.
13. World Economic Outlook Database, April 2024". IMF.org. International Monetary Fund. Archived from the original on 17 April 2024. Retrieved 29 April 2024.
14. Penelope Francks, Japanese Economic Development. Theory and Practice, 2002, ISBN:9781134661824, 320 p.
15. Claude Lonien, The Japanese Economic and Social System. From a Rocky Past to an Uncertain Future, 2003, ISBN 9781586033897, 172 p.
16. National Bureau of Statistics of China: China Statistical yearbook 2021, chapter 3 Population
17. „China worried over pace of growth”. BBC.
18. Harrell, Stevan (2023). An Ecological History of Modern China. Seattle: University of Washington Press. ISBN 9780295751719
19. McAuliffe, M. and L.A. Oucho (eds.), 2024. World Migration Report 2024. International Organization for Migration (IOM), Geneva. ISBN 978-92-9268-598-0
20. International Monetary Fund Middle East and Central Asia Dept. (17 August 2022). Saudi Arabia: Selected Issues (Report). Vol. 2022. IMF Staff Country Reports.
21. "World Economic Outlook Database, April 2022". IMF.org. International Monetary Fund. Archived from the original on 19 April 2022. Retrieved 20 April 2022.
22. "World Bank Country and Lending Groups". datahelpdesk.worldbank.org. World Bank. Archived from the original on 28 October 2019. Retrieved 10 May 2024.

23. "Malaysia". The World Factbook (2025 ed.). Central Intelligence Agency. Retrieved 10 August 2024.
24. "Indonesian Population June 2024", Ministry of Home Affairs (Indonesia) (in Indonesian), retrieved 20 October 2024
25. The State of Food Security and Nutrition in the World 2024 is available at: https://doi.org/10.4060/cd1254en-supplementary

Webografie:

1. https://asean.org/
2. https://cis-legislation.com/
3. https://european-union.europa.eu/
4. https://www.imf.org
5. http://www.un.org
6. https://hdr.undp.org/
7. https://ec.europa.eu/
8. https://www.andrewgloe.com/
9. https://www.eia.gov/
10. https://economy-finance.ec.europa.eu/
11. https://www.insee.fr/en/
12. https://www.gov.uk/
13. https://www.destatis.de/
14. https://tradingeconomics.com/
15. https://www.istat.it/en/
16. https://www.worldometers.info/
17. www.gks.ru
18. https://rosstat.gov.ru/
19. https://wits.worldbank.org/
20. https://tradingeconomics.com/
21. https://www.iea.org/
22. https://www.samsung.com/
23. https://www.stat.go.jp/english/
24. https://www.mhlw.go.jp/
25. https://www.stats.gov.cn/
26. https://population.un.org/wpp/
27. https://datahelpdesk.worldbank.org/
28. https://data.worldbank.org/
29. https://www.neom.com/en-us
30. https://www.dosm.gov.my/
31. https://www.bps.go.id/